

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ТАСКОМБАНК»**

**КОНСОЛІДОВАНА ЗВІТНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ ТАС
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2018 РОКУ**

Разом із звітом незалежного аудитора

ЗМІСТ

Звіт незалежного аудитора

Консолідована звітність

Консолідований звіт про фінансовий стан	1
Консолідований звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід	2
Консолідований звіт про зміни у власному капіталі	3
Консолідований звіт про рух грошових коштів за прямим методом	4

Примітки до консолідованої звітності Банківської Групи

Примітка 1. Основна діяльність	8
Примітка 2. Економічне середовище, в умовах якого Банківська група здійснює свою діяльність	12
Примітка 3. Основи подання консолідованої звітності	12
Примітка 4. Основні принципи облікові політики та оцінки і судження, що використовуються при складанні фінансової звітності	13
Примітка 5. Перехід на нові та переглянуті стандарти	30
Примітка 6. Грошові кошти та їх еквіваленти	31
Примітка 7. Кошти в інших банках	31
Примітка 8. Кредити та заборгованість клієнтів	32
Примітка 9. Інвестиції в цінні папери	42
Примітка 10. Депозитні сертифікати НБУ	43
Примітка 11. Інвестиційна нерухомість	44
Примітка 12. Основні засоби та нематеріальні активи	46
Примітка 13. Інші фінансові активи	47
Примітка 14. Інші активи	51
Примітка 15. Необоротні активи, утримувані для продажу	52
Примітка 16. Кошти банків	53
Примітка 17. Кошти клієнтів	53
Примітка 18. Боргові цінні папери, емітовані групою	54
Примітка 19. Інші залучені кошти	54
Примітка 20. Резерви за зобов'язаннями	55
Примітка 21. Інші фінансові зобов'язання	55
Примітка 22. Інші зобов'язання	55
Примітка 23. Субординований борг	56
Примітка 24. Рух резервів переоцінки (компонентів іншого сукупного доходу)	56
Примітка 25. Аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення	57
Примітка 26. Процентні доходи та витрати	58
Примітка 27. Комісійні доходи та витрати	58
Примітка 28. Інші операційні доходи	59
Примітка 29. Адміністративні та інші операційні витрати	59
Примітка 30. Витрати на податок на прибуток	60
Примітка 31. Прибуток на одну просту акцію	60
Примітка 32. Операційні сегменти	60
Примітка 33. Управління фінансовими ризиками	61
Примітка 34. Потенційні зобов'язання групи	71
Примітка 35. Похідні фінансові інструменти	72
Примітка 36. Справедлива вартість фінансових інструментів	72
Примітка 37. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки	77
Примітка 38. Операції з пов'язаними сторонами	78
Примітка 39. Зміни у зобов'язаннях, що виникають у результаті фінансової діяльності	81
Примітка 40. Події після дати балансу	81

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Аудиторської фірми «АКТИВ-АУДИТ»
за результатами аудиторської перевірки річної консолідованої звітності

БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ «ТАС»

станом на кінець дня 31 грудня 2018 року

Цей Звіт незалежного аудитора адресується:

- керівництву Відповідальної особи Банківської групи - АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ТАСКОМБАНК»;
- Національному банку України.

Звіт щодо аудиту консолідованої звітності

Думка

Ми провели аудит консолідованої звітності Банківської групи «ТАС», відповідальною особою якої визначено АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ТАСКОМБАНК», (надалі – Банківська група), що складається з Консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2018 року та Консолідованого звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, Консолідованого звіту про зміни у власному капіталі, Консолідованого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток до консолідованої звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик. Консолідована звітність Банківської групи була підготовлена управлінським персоналом відповідно до вимог Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп, затвердженого постановою Правління Національного банку України №254 від 20.06.2012р. (надалі – Положення №254).

На нашу думку, консолідована звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Банківської групи на 31 грудня 2018 року, її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та Положення №254.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банківської групи згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту консолідованої звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Пояснювальний параграф - Основа обліку та обмеження на використання

Не вносячи застережень до нашого звіту, ми звертаємо увагу на Примітку 3 «Основи подання консолідованої звітності» до консолідованої звітності Банківської групи, де зазначається, що ця консолідована звітність була складена на виконання вимог «Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп», затвердженого постановою Правління Національного банку України від 20.06.2012р. №254. Через це консолідована звітність може бути не придатна для іншої мети. Наш звіт призначений виключно для Відповідальної особи Банківської групи - АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ТАСКОМБАНК» та Національного банку України та може бути неприйнятним для використання іншими сторонами.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту консолідованої звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у контексті нашого аудиту консолідованої звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Резерв під знецінення кредитів, наданих клієнтам

Визначення суми резерву під знецінення кредитів клієнтів було ключовою областю професійних суджень керівництва Банківської групи. На звітну дату кредити та заборгованість клієнтів складають 61,1% від загальних активів Банківської групи та мають суттєвий вплив на її фінансовий стан та результати діяльності.

При виявленні та оцінці знецінення кредитів клієнтів керівництво Банківської групи робить значні судження щодо фінансового стану позичальників, обсягу очікуваних майбутніх грошових потоків за кредитами, ринкової вартості забезпечення за кредитними операціями, рівня ймовірності дефолту.

Наші аудиторські процедури зокрема включали:

- тестування ефективності ключових контролів, які запроваджені управлінським персоналом в процесі класифікації активів та визначення розміру резервів з урахуванням оцінки очікуваних збитків;
- оцінку та перевірку ключових припущень, прийнятих управлінським персоналом при визнанні знецінення кредитів, наданих клієнтам;
- розгляд методології знецінення, та перевірку доречності та точності застосованих Банківською групою вхідних даних при розрахунку резервів;
- здійснення процедур з оцінки достовірності оцінки та прийнятності забезпечення за кредитними операціями, зокрема аналіз основних підходів та методології щодо

визначення ринкової вартості об'єктів застави, здійснення вибіркового аналізу цін продажів та поточних цін пропозицій до продажу об'єктів, що подібні до об'єктів застави, з використанням джерел інформації, доступних для широкого загалу, а також оцінку термінів очікуваних грошових потоків;

- незалежну оцінку розміру створених резервів під знецінення кредитів клієнтам на основі перегляду інформації, що міститься в кредитних справах, включаючи оцінку фінансового стану позичальників, своєчасність сплати заборгованості, аналіз прогнозів майбутніх грошових потоків тощо.

За результатами наших процедур ми не виявили суттєвої недостатності резервів за кредитами на звітну дату.

Інформація щодо кредитів клієнтів та розміру їх знецінення наведена в примітці 8 до консолідованої звітності.

Пояснювальний параграф

Не вносячи застережень до нашого звіту, звертаємо увагу на Консолідований звіт про фінансовий стан та Консолідований звіт про зміни у власному капіталі, в яких керівництво Банківської групи розкрило інформацію щодо власного капіталу Банківської групи (чистих активів) в сумі 4 061 959 тис. грн., який є меншим за зареєстрований статутний капітал Банківської групи – 4 702 986 тис. грн.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за консолідовану звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання консолідованої звітності відповідно до МСФЗ та Положення №254 та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банківської групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банківську групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Особи, відповідальні за корпоративне управління, несуть відповідальність за нагляд за процесом звітування Банківської групи.

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Банківської групи продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у консолідованій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Банківську групу припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує консолідована звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту консолідованої звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за край виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів

Зазначений звіт (параграф) складений відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність», «Положення про порядок подання банком до Національного банку України аудиторського звіту за результатами щорічної перевірки фінансової звітності» (затверджене постановою Правління Національного банку України від 02.08.2018р. №90, із змінами та доповненнями), де це застосовно.

Питання, які викладені в цьому звіті (параграфі), розглядалися лише в рамках проведення аудиту консолідованої звітності Банківської групи за 2018 рік на основі вибіркового тестування та з використанням принципу суттєвості, як того вимагають Міжнародні стандарти аудиту. Ми використовували професійне судження для оцінки аудиторського ризику та розробки аудиторських процедур, включаючи аналіз та перевірку заходів контролю. Цей звіт призначений для використання керівництвом Банківської групи та Національним банком України і не може бути використаний будь-якою іншою стороною. Процедури з оцінки питань щодо діяльності Банківської групи та організації систем бухгалтерського контролю та внутрішнього контролю мають обмежений характер, а критерії оцінки питань можуть відрізнятися від критеріїв, що застосовуються Національним банком України.

Керівництво Банківської групи несе відповідальність за розробку, впровадження та підтримку процедур бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю, внутрішнього аудиту, визнання пов'язаних із Банківською групою осіб та здійснення операцій з ними, забезпечення достатності капіталу відповідно до чинного законодавства.

Нашою відповідальністю є надання інформації (оцінки) щодо предмету перевірки на підставі проведених нами процедур. Наші висновки, викладені в цьому звіті також ґрунтуються на інформації, отриманій від аудиторів, що здійснювали аудит окремих фінансових звітів суб'єктів господарювання, які є учасниками Банківської групи (надалі – компоненти).

Відповідність (достовірність відображення) розподілу активів і зобов'язань Банківської групи за строками до погашення

Дані щодо відповідності обсягу активів і зобов'язань Банківської групи за строками погашення наведені в примітці 25 до консолідованого звіту «Аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення».

За даними консолідованої звітності розбалансованість між активами та зобов'язаннями Банківської групи за строками погашення станом на звітну дату має наступний вигляд:

	Строком до 12 місяців	Строком більше 12 місяців	Всього
Активи, тис. грн.	19 711 761	9 574 048	29 285 809
Зобов'язання, тис. грн.	21 891 793	3 332 057	25 223 850
Розриви, тис. грн.	(2 180 032)	6 241 991	4 061 959
% в активах	(7,4%)	21,3%	13,9%

Наведені дані свідчать про збалансованість, в основному, за строками погашення та розміщення активів і зобов'язань Банківської групи.

Розрахункові значення нормативів поточної та короткострокової ліквідності Банківської групи станом на звітну дату перевищують мінімально встановлені Національним банком України нормативні значення та становлять відповідно 89,0% і 80,8%.

За результатами проведених процедур нашу увагу не привернули суттєві аспекти, які давали би нам підстави вважати, що розподіл активів і зобов'язань Банківської групи за строками до погашення відображений недостовірно.

Дотримання вимог з питань внутрішнього контролю

Під час виконання аудиторських процедур нами було розглянуто – у межах, необхідних для визначення характеру, послідовності та обсягу аудиторських процедур – заходи внутрішнього контролю Банківської групи. Застосовані нами процедури не мали за мету проведення повної та всеохоплюючої перевірки системи внутрішнього контролю Банківської групи з ціллю визначення всіх можливих недоліків.

Через об'єктивні обмеження, які притаманні будь-якій системі внутрішнього контролю, існує ризик виникнення помилок та порушень, які можуть залишитися невиявленими.

За результатами проведених процедур для цілей проведення аудиту консолідованої звітності Банківської групи нашу увагу не привернули суттєві аспекти, які надавали би нам підстави вважати, що заходи внутрішнього контролю Банківської групи не відповідають вимогам чинного законодавства України, в тому числі нормативно-правовим актам Національного банку України, та про наявність суттєвих недоліків у системі внутрішнього контролю Банківської групи, які б могли негативно вплинути на можливість Банківської групи забезпечувати ефективне та результативне здійснення операцій, ефективність управління активами і пасивами, ризиками, забезпечувати повноту, своєчасність та достовірність ведення бухгалтерського обліку та складання і надання консолідованої звітності, запобігання шахрайству тощо.

Дотримання вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань внутрішнього аудиту

Під час виконання аудиторських процедур нами було розглянуто – у межах, необхідних для визначення характеру, послідовності та обсягу аудиторських процедур – заходи внутрішнього аудиту банківських установ, що входять до складу Банківської групи – АТ «ГАСКОМБАНК» та АТ «УНІВЕРСАЛІ БАНК» (надалі – Банки), а також процедури внутрішнього аудиту на рівні Банківської групи. Застосовані нами процедури не мали за мету проведення повної та всеохоплюючої оцінки функції внутрішнього аудиту Банків та Банківської групи з ціллю визначення всіх можливих недоліків та включали отримання нами від аудиторів компонентів інформації стосовно діяльності підрозділів внутрішнього аудиту учасників Банківської групи.

Відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність», Положення про організацію внутрішнього аудиту в банках України, затвердженого постановою Правління НБУ №311 від 10.05.2016р., в Банках створені Підрозділи внутрішнього аудиту, що підпорядковані та підзвітні Наглядним радам Банків.

За результатами проведених процедур нашу увагу не привернули суттєві аспекти, які давали би нам підстави вважати, що процедури внутрішнього аудиту Банків та Банківської групи протягом звітного року не відповідали нормативно-правовим вимогам Національного банку України.

Дотримання Банками вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями

Визначення розміру кредитного ризику протягом звітного року здійснювалося Банками з врахуванням вимог Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого постановою Правління Національного банку України №351 від 30.06.2016р. (із змінами та доповненнями).

За результатами проведених процедур ми не виявили суттєвих фактів, які б свідчили про те, що розмір кредитного ризику за активними операціями, визнаний Банками, станом на звітну дату не відповідає, в усіх суттєвих аспектах відповідно до визначеного аудиторами рівня суттєвості, вимогам Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого постановою Правління Національного банку України №351 від 30.06.2016р.

Дотримання вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань визнання пов'язаних із Банками/Банківською групою осіб та операцій з ними

Процедури Банків та Банківської групи щодо визнання пов'язаних із Банками та Банківською групою осіб та здійснення операцій з ними ґрунтуються на вимогах Закону України «Про банки і банківську діяльність», Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні (затверджена постановою Правління Національного банку України №368 від 28.08.2001р., із змінами та доповненнями), Положення про визначення пов'язаних із банком осіб, (затверджене постановою Правління Національного банку України №315 від 12.05.2015р.), Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп (затверджене постановою Правління Національного банку України від 20.06.2012р. №254), інших нормативно-правових актів Національного банку України.

Станом на звітну дату розрахункові значення нормативів Банківської групи максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаною особою (Н9к), максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними особами (Н10к), максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними особами, які не є фінансовими установами (Н10-1к), не перевищували максимальні значення, встановлені Положенням №254, та становили відповідно 4,65%, 4,86% та 4,86% при максимально допустимих значеннях Н9к – не більше 5%, Н10к – не більше 30%, Н10-1к – не більше 20%.

За результатами проведених процедур нашу увагу не привернули суттєві аспекти, які давали би нам підстави вважати, що процедури з визнання Банками та Банківською групою пов'язаних з ними осіб та операцій з пов'язаними особами протягом звітного року не відповідали чинному законодавству, в тому числі нормативно-правовим вимогам Національного банку України.

Дотримання вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань достатності капіталу з урахуванням якості активів

Відповідно до нормативних вимог Національного банку України розрахункове значення необхідного розміру регулятивного капіталу Банківської групи станом на звітну дату складає 2 439 499 тис. грн. Станом на кінець дня 31 грудня 2018 року фактичний розмір регулятивного капіталу Банківської групи становить 4 159 104 тис. грн.

Нормативи діяльності, встановлені Положенням №254, в тому числі норматив капіталу, протягом звітного року та станом на звітну дату Банківською групою дотримані.

За результатами аудиту ми не виявили суттєвих фактів, які б свідчили про те, що розмір регулятивного капіталу Банківської групи станом на звітну дату не відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп, затвердженого постановою Правління Національного банку України №254 від 20.06.2012р.

Дотримання вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань ведення бухгалтерського обліку

Учасники Банківської групи здійснюють бухгалтерський облік відповідно до вимог чинного законодавства України. Принципи побудови облікової політики та складання консолідованої звітності Банківської групи викладені у Примітці 3 до консолідованої звітності та ґрунтуються на основних вимогах щодо розкриття інформації у фінансовій звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

За результатами проведених процедур нашу увагу не привернули суттєві аспекти, які давали би нам підстави вважати, що бухгалтерський облік учасників Банківської групи не відповідає вимогам чинного законодавства, в тому числі нормативно-правових актів Національного банку України, та не забезпечує належний рівень адекватності наявним внутрішнім положенням та процедурам.

При проведенні аудиту консолідованої звітності за 2018 рік були розглянуті ті політики та процедури у системах бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю та управління ризиками, які стосуються тверджень у консолідованих звітах.

Додаток:

- Річна консолідована звітність Банківської групи

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей Звіт незалежного аудитора, є Домарева Наталія Вікторівна.

Підписано від імені аудиторської фірми Товариство з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «АКТИВ-АУДИТ» (номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, розділи «Суб'єкти аудиторської діяльності», «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності», «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес» - 2315)

Директор

номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності (розділ «Аудитори») - 100062

Партнер завдання з аудиту

Директор з аудиту

номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності (розділ «Аудитори») - 100065

м. Київ, вул. Генерала Наумова, 23-б

31 травня 2019 року

В.М. Мніщенко

Н.В. Домарева

Консолідований звіт про фінансовий стан на 31 грудня 2018 року

тис.грн.

Найменування статті	Примітки	Звітний період	Попередній період
1	2	3	4
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	3 517 752	2 373 228
Кошти в інших банках	7	365 471	915 573
Кредити та заборгованість клієнтів	8	17 901 656	15 897 157
Інвестиції в цінні папери	9	1 731 677	1 729 672
Депозитні сертифікати НБУ	10	1 401 972	1 600 736
Інвестиційна нерухомість	11	97 653	119 660
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		6 552	8 990
Відстрочений податковий актив	30	14 468	16 823
Основні засоби та нематеріальні активи	12	1 098 836	959 650
Інші фінансові активи	13	2 203 024	1 034 916
Інші активи	14	933 772	497 200
Необоротні активи, утримувані для продажу	15	12 976	34 632
Усього активів		29 285 809	25 188 237
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків	16	831 211	516 567
Кошти клієнтів	17	18 994 253	15 578 995
Боргові цінні папери, емітовані групою	18	218 230	685 499
Інші залучені кошти	19	570	111 515
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток		52 018	50 345
Відстрочене податкове зобов'язання	30	16 163	25 443
Інші фінансові зобов'язання	21	1 155 125	944 895
Інші зобов'язання	22	280 526	157 244
Резерви за зобов'язаннями	20	3 333 774	2 731 674
Субординований борг	23	341 980	478 606
Усього зобов'язань		25 223 850	21 280 783
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал		4 702 986	4 619 853
Емісійні різниці		1 417 451	1 417 451
Незарєєстровані внески до статутного капіталу		-	125 000
Нерозподілений прибуток		(2 296 914)	(2 509 826)
Резервні та інші фонди банку		110 676	96 126
Резерви переоцінки		127 760	158 850
Усього власного капіталу		4 061 959	3 907 454
Усього зобов'язань та власного капіталу		29 285 809	25 188 237

Затверджено до випуску та підписано

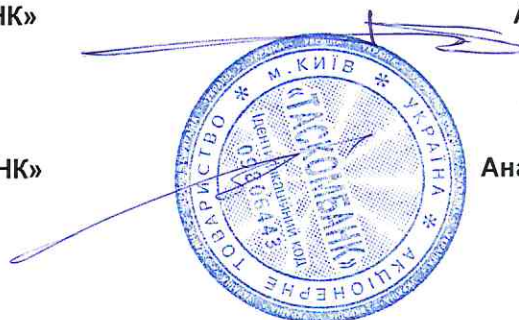
30 травня 2019 року

Голова Правління АТ «ТАСКОМБАНК»

Андрій Комаріст

Головний бухгалтер АТ «ТАСКОМБАНК»

Анатолій Кухарчук

Консолідований звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід за 2018 рік

тис.грн.

Найменування статті	Примітки	Звітний період	Попередній період
1	2	3	4
Процентні доходи	27	3 983 469	3 290 203
Процентні витрати	27	(1 438 726)	(1 159 320)
Чистий процентний дохід		2 544 743	2 130 883
Чисте збільшення резервів під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках	6, 7, 8, 13	(1 089 774)	(705 131)
Чистий процентний дохід після створення резерву під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках		1 454 969	1 425 752
Комісійні доходи	28	1 236 677	482 236
Комісійні витрати	28	(879 522)	(599 849)
Результат від операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		104 794	17 246
Результат від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(2 260)	517
Результат від операцій з іноземною валютою		75 633	25 178
Результат від переоцінки іноземної валюти		(75 851)	178 132
Чисте збільшення резервів під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів	13, 14	(45 245)	(44 950)
Результат переоцінки інвестиційної нерухомості		2 443	18 136
Чисте збільшення резервів за зобов'язаннями	20	(601 801)	(431 353)
Доходи від страхової діяльності		1 273 436	1 221 394
Інші операційні доходи	28	1 628 688	347 800
Адміністративні та інші операційні витрати	29	(3 353 186)	(1 962 449)
Прибуток до оподаткування		818 775	677 790
Витрати на податок на прибуток	30	(169 983)	(119 917)
Прибуток за рік		649 172	557 873
<i>Інший сукупний дохід, який буде рекласифіковано до звіту про фінансові результати у наступних періодах:</i>			
Витрати з переоцінки цінних паперів у портфелі на продаж		(20 994)	4 663
Податок на прибуток пов'язаний із компонентами іншого сукупного доходу		4 480	(839)
Чистий інший сукупний збиток, що підлягає рекласифікації до складу прибутку або збитку у наступних періодах:		(16 514)	3 824
<i>Інший сукупний дохід, який не буде рекласифіковано до звіту про фінансові результати у наступних періодах:</i>			
Переоцінка будівель		(3 923)	(7 019)
Податок на прибуток пов'язаний із компонентами іншого сукупного доходу		-	2 118
Чистий інший сукупний збиток, що не підлягає перекласифікації до складу прибутку або збитку у наступних періодах		(3 923)	(4 901)
Інший сукупний збиток після оподаткування за рік		(20 437)	(1 077)
Усього сукупного доходу за рік		628 355	556 796
Прибуток на акцію:			
- чистий прибуток на одну просту акцію (гривень)	32	0,62	0,41
- скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (гривень)	32	0,62	0,41

Затверджено до випуску та підписано

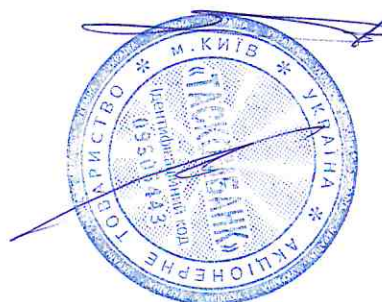
30 травня 2019 року

Голова Правління АТ «ТАСКОМБАНК»

Андрій Комаріст

Головний бухгалтер АТ «ТАСКОМБАНК»

Анатолій Кухарчук

Консолідований звіт про зміни у власному капіталі за 2018 рік

ТИС.ГРН.

Найменування статті	Статутний капітал	Емісійні різниці	Незарес- тровані внески до статутного капіталу	Резервні та інші фонди	Резерви переоцінки	Неоплаче капітал	Нерозподі- лений прибуток	Усього власного капіталу
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Станом на 31 грудня 2016 року	3 749 770	1 375 451	300 000	59 588	82 388	-	(3 414 369)	2 152 826
Усього сукупного доходу	-	-	-	-	1 037	-	498 350	499 387
Прибуток за рік	-	-	-	-	-	-	498 350	498 350
Інший сукупний дохід	-	-	-	-	1 037	-	-	1 037
Амортизація резерву переоцінки офісної нерухомості за вирахуванням податку на прибуток	-	-	-	-	(137)	-	137	-
Розподіл прибутку до резервних та інших фондів	-	-	-	19 960	-	-	(19 960)	-
Збільшення статутного капіталу	432 016	-	(175 000)	-	-	-	-	257 016
Виплата дивідендів	-	-	-	-	-	-	(34 527)	(34 527)
Інші зміни	-	-	-	(25 966)	-	-	25 966	-
Коригування минулих періодів	-	-	-	2 191	-	-	40 972	43 163
Залишок на кінець попереднього періоду	4 181 786	1 375 451	125 000	55 773	83 288	-	(2 903 432)	2 917 866
Інші зміни	-	-	-	-	-	-	(4 692)	(4 692)
Вплив змін облікової політики	-	-	-	-	(5 710)	-	(130 454)	(136 164)
Скоригований залишок на кінець попереднього періоду	4 181 786	1 375 451	125 000	55 773	77 578	-	(3 038 356)	2 777 010
Усього сукупного доходу	-	-	-	-	(25 380)	-	666 775	641 395
Прибуток за рік	-	-	-	-	(2 975)	-	661 833	658 858
Інший сукупний дохід	-	-	-	-	(22 405)	-	4 942	(17 463)
Амортизація резерву переоцінки офісної нерухомості за вирахуванням податку на прибуток	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку до резервних та інших фондів	-	-	-	9 109	-	-	(9 109)	-
Збільшення статутного капіталу	101 200	-	(125 000)	-	-	-	-	(23 800)
Виплата дивідендів	-	-	-	-	-	-	(123 826)	(123 826)
Об'єднання компаній	420 000	42 000	-	48 602	75 562	-	203 772	789 936
Інші зміни	-	-	-	(2 808)	-	-	4 052	1 244
Залишок на кінець звітного періоду	4 702 986	1 417 451	-	110 676	127 760	-	(2 296 914)	4 061 959

Затверджено до випуску та підписано

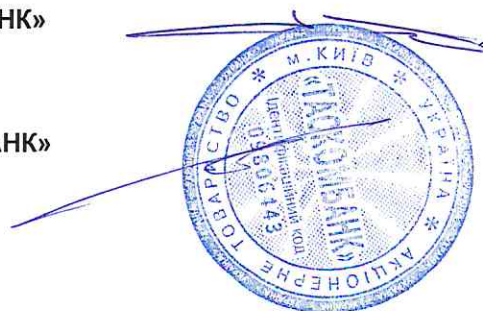
30 травня 2019 року

Голова Правління АТ «ТАСКОМБАНК»

Андрій Комаріст

Головний бухгалтер АТ «ТАСКОМБАНК»

Анатолій Кухарчук

Консолідований звіт про рух грошових коштів за прямим методом за 2018 рік

тис.грн

Найменування статті	Примітки	Звітний період	Попередній період
1	2	3	4
Рух грошових коштів у процесі операційної діяльності			
Процентні доходи		4 031 110	3 175 955
Процентні витрати		(1 321 790)	(924 760)
Комісійні доходи		1 382 631	479 137
Комісійні витрати		(865 967)	(510 572)
Результат операцій з похідними фінансовими інструментами		106 039	82 499
Результат операцій з іноземною валютою		75 632	57 327
Інші отримані операційні доходи		1 999 285	1 602 933
Виплати на утримання персоналу		(950 803)	(495 422)
Адміністративні та інші операційні витрати		(2 606 252)	(1 604 446)
Податок на прибуток сплачений		(171 810)	(57 665)
Грошові кошти отримані від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		1 678 075	1 804 986
Чисте (збільшення) / зменшення операційних активів:			
Чисте збільшення/зменшення обов'язкових резервів у Національному банку України		-	102 720
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах		-	(251 090)
Чисте (збільшення) / зменшення коштів в інших банках		239 291	(364 144)
Чисте збільшення кредитів та заборгованості клієнтів		(3 535 329)	(5 640 983)
Чисте збільшення інших фінансових активів		(1 169 817)	(562 757)
Чисте (збільшення) / зменшення інших актив		(17 155)	338 436
Чисте збільшення / (зменшення) операційних зобов'язань:			
Чисте збільшення / (зменшення) коштів банків		357 395	(670 274)
Чисте збільшення коштів клієнтів		4 986 283	4 136 283
Чисте збільшення боргових цінних паперів		(547 974)	(265 180)
Чисте збільшення / (зменшення) інших фінансових зобов'язань		418 014	413 328
Чисте збільшення / (зменшення) інших зобов'язань		65 909	3 031
Чисті грошові кошти від / (використані у) операційній діяльності		2 474 692	(955 644)
Рух грошових коштів у процесі інвестиційної діяльності			
Находження від реалізації та погашення цінних паперів		10 184 522	33 368 657
Втрати від придбання цінних паперів		(10 323 223)	(33 328 857)
Придбання депозитних сертифікатів НБУ		(26 647 112)	(44 870 000)
Втрати від придбання депозитних сертифікатів НБУ		26 472 000	44 410 000
Продаж інвестиційної нерухомості		15 352	34 951
Придбання основних засобів		(136 263)	(85 236)
Придбання нематеріальних активів		(6 598)	(14 007)
Чисті грошові кошти (використані у) / від інвестиційної діяльності		(441 322)	(484 492)

Рух грошових коштів у процесі фінансової діяльності			
Виплата відсотків за субборгом		-	(3 896)
Інші внески акціонерів, крім емісії акцій		-	269 169
Розміщення акцій		-	125 000
Надходження від емісії боргових цінних паперів емітованих банком		1 056 819	-
Погашення боргових цінних паперів емітованих банком		(1 012 214)	-
Погашення субординованого боргу		(131 522)	-
Витрачання на надання фінансових позик		(10 507)	-
Оплата дивідендів		(86 257)	(33 684)
Отримання інших залучених коштів		1 182 319	139 304
Повернення інших залучених коштів		(841 893)	(60)
Чисті грошові кошти від фінансової діяльності		156 745	495 833
Вплив курсових різниць на грошові кошти та їх еквіваленти		(40 175)	203 119
Вплив змін очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти		(9 813)	-
Об'єднання компаній		(331 924)	-
Чиста зміна грошових коштів та їх еквівалентів		1 808 203	(741 184)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	6	1 709 676	3 114 412
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	6	3 517 879	2 373 228

Затверджено до випуску та підписано

30 травня 2019 року

Голова Правління АТ «ТАСКОМБАНК»

Андрій Комаріст

Головний бухгалтер АТ «ТАСКОМБАНК»

Анатолій Кухарчук

вик. Донченко В.О. тел.(067) 215 -82-59

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ

Примітка 1. Основна діяльність

Ця Банківська група була визнана згідно з рішенням Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду платіжних систем від 22 березня 2017 року №72. Відповідальною особою Банківської групи виступає АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ТАСКОМБАНК» (надалі – «Банк»).

Дана консолідована звітність банківської групи, визначеної згідно з вимогами «Положення про порядок ідентифікації та визнання банківських груп», затвердженого постановою Правління Національного банку України від 9 квітня 2012 року №134, включає звітність Банку, АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», ПАТ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ІНДУСТРІАЛЬНА», ПАТ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ТАС», ПАТ «СТРАХОВА ГРУПА «ТАС», ТОВ «ТАС-ФІНАНС КОНСАЛТИНГ», ТОВ «АССІСТАС КОНСАЛТИНГ», ТОВ «ТАС ЕССЕТ МЕНЕДЖМЕНТ», ТОВ «ТАС ЛІНК», ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «ЦЕНТР ФІНАНСОВИХ РІШЕНЬ», ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «ЄВРОПЕЙСЬКА АГЕНЦІЯ З ПОВЕРНЕННЯ БОРГІВ», ТОВ «ВЕЛКО ІНВЕСТ», ТОВ «УЛФ-ФІНАНС», ТОВ «ЦЕНТР ФІНАНСОВИХ РІШЕНЬ», ТОВ «БЕНЕФІТ СІСТЕМС».

Порівняльні дані за попередній період включають звітність компаній, які були членами Банківської групи станом на 01.01.18, а саме дані Банку, АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», ПАТ «ВіЕс БАНК», ПАТ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ІНДУСТРІАЛЬНА», ПАТ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ТАС», ПАТ «СТРАХОВА ГРУПА «ТАС», ТОВ «ТАС-ФІНАНС КОНСАЛТИНГ», ТОВ «АССІСТАС КОНСАЛТИНГ», ТОВ «ТАС ЕССЕТ МЕНЕДЖМЕНТ», ТОВ «ТАС ЛІНК», ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «ЦЕНТР ФІНАНСОВИХ РІШЕНЬ», ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «ЄВРОПЕЙСЬКА АГЕНЦІЯ З ПОВЕРНЕННЯ БОРГІВ», ТОВ «ПЕРЕМОГА ФІНАНС АКТИВ», ТОВ «ВЕЛКО ІНВЕСТ», ТОВ "ПЕРЕМОГА ФІНАНС АКТИВ".

АТ «ТАСКОМБАНК» є акціонерним банком, зареєстрованим в Україні, створеним у відповідності до чинного законодавства України та вимог Національного банку України (надалі – «НБУ»). Основна діяльність Банку включає здійснення комерційних та роздрібних банківських операцій на території України. Банк здійснює діяльність на підставі банківської ліцензії НБУ № 84 від 25 жовтня 2011 року, Генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій № 84-3 від 11 серпня 2014 року та Додатку до Генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій № 84-3 від 11 серпня 2014 року.

АТ «ТАСКОМБАНК» бере участь у державній програмі страхування вкладів фізичних осіб (реєстраційний № 031, свідоцтво Фонду гарантування вкладів фізичних осіб № 028 від 18 жовтня 2012 року), яка реалізується згідно із Законом України № 4452-VI «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23 лютого 2012 року.

АТ «ТАСКОМБАНК» є членом Незалежної асоціації банків України, Асоціації «Дніпровський банківський союз», Внутрішньодержавної небанківської платіжної системи «ІнтерПейСервіс», Національної платіжної системи «Український платіжний простір», принципним членом у міжнародних платіжних системах Visa International і MASTERCARD Worldwide.

АТ «ТАСКОМБАНК» заснований у 1989 році. У 2012 році рішенням загальних зборів акціонерів Банк змінив своє найменування на ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ТАСКОМБАНК», на виконання вимог Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення ведення бізнесу та залучення інвестицій емітентами цінних паперів» від 16 листопада 2017 року за № 2210, рішенням Загальних зборів акціонерів ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ТАСКОМБАНК» (протокол № б/н від 2 серпня 2018 року) тип Банку було змінено з публічного акціонерного товариства на приватне, у зв'язку з чим повне найменування ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ТАСКОМБАНК» змінено на АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ТАСКОМБАНК».

Головний офіс АТ «ТАСКОМБАНК» розташований у м. Києві. Станом на 31 грудня 2017 року Банк має 112 відділень на території України (2017 рік – 80 відділень).. Чисельність персоналу Банку станом на 31 грудня 2018 року склала 1 925 працівників (2017 рік – 1 446 працівників).

Місцезнаходженням Банку є: Україна, 01032, м. Київ, вул. С. Петлюри, 30.

Кінцевим бенефіціарним власником АТ «ТАСКОМБАНК» є громадянин України – Тігіпко Сергій Леонідович, якому належить 100% корпоративних прав AGIMANT LIMITED (АГІМАНТ ЛІМІТЕД), яка володіє 99,11% акціонерного капіталу ALKEMI LIMITED (АЛКЕМІ ЛІМІТЕД), яка володіє 63,50394% статутного капіталу Банку. Також Тігіпко Сергію Леонідовичу належить 99,99% корпоративних прав (BAILICAN LIMITED) БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД, якому належить 36,42671% статутного капіталу банку та 0,89% корпоративних прав у АЛКЕМІ ЛІМІТЕД, якому належить 63,50394% статутного капіталу банку.

Тігіпко Сергій Леонідович є акціонером Банку та прямо володіє його однією акцією. Сукупний відсоток участі Тігіпко Сергія Леонідовича в Банку становить 99,93066%. Сукупна частка керівництва в акціях Банку (пряма та опосередкована) станом на 31 грудня 2018 року складає 99,93249% (31 грудня 2017 року: 99,8720%). Сукупна частка керівництва в акціях Банку (пряма та опосередкована) станом на 31 грудня 2017 року складає 99,8720% (31 грудня 2016 року: 99,7472%).

АТ «ТАСКОМБАНК» – універсальний комерційний банк, який надає повний спектр фінансових послуг як корпоративним, так і приватним клієнтам. Стратегічним напрямком розвитку для Банку є комплексна робота з корпоративними та приватними клієнтами. Надаючи повний спектр фінансових послуг, банк гармонійно поєднує індивідуальний підхід, технологічність і зручність користування банківськими продуктами. Працюючи на засадах тривалого партнерства, Банк допомагає своїм клієнтам знаходити оптимальні рішення для досягнення стабільного фінансового успіху та зростання їх добробуту.

АТ «ТАСКОМБАНК» 12 жовтня 2018 року (далі – Дата приєднання) став правонаступником всього майна, всіх прав та обов'язків Публічного акціонерного товариства «ВіЕс Банк» внаслідок реорганізації шляхом приєднання ПАТ «ВіЕс Банк» до АТ «ТАСКОМБАНК». 16 жовтня 2018 року Загальні збори акціонерів обох банків затвердили відповідне рішення. З дати приєднання АТ «ТАСКОМБАНК» у порядку правонаступництва набуло всіх прав за переданими йому ПАТ «ВіЕс Банк» активами (включаючи права за договорами забезпечення, у тому числі поруки), а також набуло обов'язків боржника за вимогами кредиторів (вкладників) за переданими зобов'язаннями.

В наслідок чого АТ «ТАСКОМБАНК» набув право власності на наступні активи та зобов'язання:

	12 жовтня 2018 р.
АКТИВИ	
Грошові кошти та їх еквіваленти	87 015
Фінансові активи за справедливою вартістю через прибуток або збиток	2
Кредити та заборгованість клієнтів	1 197 037
Інвестиційна нерухомість	6 220
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	2 024
Основні засоби та нематеріальні активи	205 533
Інші фінансові активи	186 624
Інші активи	4 853
Усього активів	1 689 308
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	
Кошти банків	592 982
Кошти клієнтів	282 608
Відстрочені податкові зобов'язання	22 467
Резерви за зобов'язаннями	9
Інші фінансові зобов'язання	951
Інші зобов'язання	355
Усього зобов'язань	899 372
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	
Статутний капітал	420 000
Емісійні різниці	42 000
Резервні та інші фонди банку	48 601
Резерви переоцінки	75 562
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	203 773
Усього власного капіталу	789 936
Усього зобов'язань та власного капіталу	1 689 308

Набуття даних активів та зобов'язань не є рухом грошових коштів, та виключено зі складу Звіту про рух грошових коштів.

АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» - є універсальним банком, який виконує всі види банківських операцій і надає своїм клієнтам - юридичним та фізичним особам - широкий спектр різноманітних послуг, згідно ліцензії Національного банку України № 92 від 10.10.2011 року. ПАТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» знаходиться під спільним контролем з Банком. Зареєстрований та розташований в Україні за адресою: вул. Автозаводська 54/19, 04114 Київ, Україна.

На даний час АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» реалізує проект Монобанк – це окремий пакет послуг, орієнтований на сучасних «цифрових» клієнтів. Найменування monobank використовується для окремого позиціонування продуктів і сервісів банку, які банк надає клієнтам за допомогою смартфона і карти. Банк пропонує роздрібним клієнтам сучасні продукти і послуги, які є зручними, ефективними та надійними: впроваджено продукт «Кредит на картку», продукти «Розстрочка», депозит онлайн.

ПАТ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ІНДУСТРІАЛЬНА» знаходиться під спільним контролем з Банком. Компанія є зареєстрованим приватним акціонерним товариством, що провадить свою діяльність в Україні. Основна діяльність компанії — недержавне страхування – інші види страхування, ніж страхування життя. Адреса реєстрації Компанії: 03062, м. Київ, проспект Перемоги, буд. 65.

ПАТ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ТАС» знаходиться під спільним контролем з Банком. Основною діяльністю Страхової компанії є страхування життя. Страхова компанія була заснована у формі акціонерного товариства у 2001 році. Страхова компанія здійснює свою діяльність відповідно до ліцензії на Добровільне страхування життя № АВ 499974 від 11.01.2010р. Компанія здійснює страхування життя за наступними категоріями:

- Страхування на випадок смерті або дожиття до встановленого полісом віку;
- Страхування на випадок непрацездатності;
- Страхування на випадок смерті внаслідок нещасного випадку;
- Страхування від нещасних випадків.

ПАТ «СТРАХОВА ГРУПА «ТАС» знаходиться під спільним контролем з Банком. Компанія є зареєстрованим приватним акціонерним товариством, що провадить свою діяльність в Україні. Основна діяльність компанії — недержавне страхування – інші види страхування, ніж страхування життя. Адреса реєстрації Компанії: 03062, м. Київ, проспект Перемоги, буд. 65.

ПАТ «СТРАХОВА ГРУПА «ТАС» є одним із засновників і членом Української федерації страхування, членом Моторного (транспортного) страхового бюро України, Національного Клубу страхових виплат України, Асоціації суднобудівників України, Європейської бізнес асоціації, Української будівельної асоціації, Міжнародної торгової палати, Українського союзу промисловців і підприємців, Бюро кредитних історій.

ПАТ «СТРАХОВА ГРУПА «ТАС» має розгалужену регіональну мережу: 28 регіональних дирекцій і філій, які діють по всій території України.

ТОВ «ТАС-ФІНАНС КОНСАЛТИНГ» знаходиться під спільним контролем з Банком. Адреса реєстрації Компанії: 03062, м. Київ, проспект Перемоги, буд. 65. Компанія є організатором продажу фінансових продуктів та спеціалізується на консультуванні в області накопичувального страхування життя, фінансової захист дітей та пенсійне забезпечення.

ТОВ «АССІСТАС КОНСАЛТИНГ» знаходиться під спільним контролем з Банком. Адреса реєстрації Компанії: 03062, м. Київ, Ш.Руставелі, буд. 16. Основним напрямком діяльності є надання посереднических послуг у сфері страхування життя з використанням передових технологій. Компанія уклала генеральний договір про надання страхових послуг зі Страховою компанією "ТАС" і на сьогоднішній день працює, в основному, за договорами страхування життя, накопичувального страхування та медичного страхування.

ТОВ «ТАС ЕССЕТ МЕНЕДЖМЕНТ» знаходиться під спільним контролем з Банком. Адреса реєстрації Компанії: 01032, м. Київ, вул. С. Петлюри, 30. Компанія з управління активами ТОВ «ТАС ЕССЕТ МЕНЕДЖМЕНТ» є професійним учасником фондового ринку України. Ліцензія на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами) видана Національною комісією з цінних паперів і фондовому ринку згідно Рішення № 641 від 07.06.2016 м початком дії з 08.09.2016 р, термін дії ліцензії необмежений.

ТОВ «ТАС ЛІНК» знаходиться під спільним контролем з Банком. Адреса реєстрації Компанії: 03062, м. Київ, проспект Перемоги, буд. 65. ТОВ «ТАС ЛІНК» – сервіс-провайдер в області платіжних технологій. Компанія надає процесингові послуги для організації емісії та еквайрингу платіжних карт Visa і MasterCard, а також національної платіжної системи «Простір».

ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «ЦЕНТР ФІНАНСОВИХ РІШЕНЬ» знаходиться під спільним контролем з Банком. Адреса реєстрації Компанії: 03150, м. Київ, Червоноармійська, буд. 72. Компанія є квазі-банківською установою, яка видає кредити приватним особам через фінансову роздрібну мережу «КредитМаркет»®, мережа відділень Банків-Партнерів та незалежних фінансових брокерів.

ТОВ «ЦЕНТР ФІНАНСОВИХ РІШЕНЬ» знаходиться під спільним контролем з Банком. Адреса реєстрації Компанії: 01032, м. Київ, вул. Симона Петлюри, 30. Основний вид діяльності – допоміжна діяльність у сфері фінансових послуг крім страхування та пенсійного забезпечення. Цей вид діяльності не передбачає видачу ліцензії.

ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «ЄВРОПЕЙСЬКА АГЕНЦІЯ З ПОВЕРНЕННЯ БОРГІВ» знаходиться під спільним контролем з Банком. Адреса реєстрації Компанії: 01032, м. Київ, вул. С. Петлюри, 30. Основним напрямком діяльності компанії є комісійні послуги, викуп боргів проблемних банків.

ТОВ «БЕНЕФІТ СІСТЕМС» » знаходиться під спільним контролем з Банком. Адреса реєстрації Компанії: 04080, м. Київ, Чорноморська 1. Найбільший за версією НБУ оператор електронних грошей і коаліційної програми лояльності MAXI CARD (Benefit Systems) в 2018 року ввійшов до складу Банківської групи. До програми лояльності MAXI CARD поступово підключаються всі бізнес-напрямки Групи «ТАС», що дозволить надавати клієнтам більш широкий спектр послуг, максимально задовольняючи їх запити і потреби.

ТОВ «ВЕЛКО ІНВЕСТ» знаходиться під спільним контролем з Банком. Адреса реєстрації Компанії: 01032, м. Київ, вул. С. Петлюри, 30. Основним видом діяльності компанії є посередництво за договорами по цінних паперах або товарах.

ТОВ «УЛФ-ФІНАНС» знаходиться під спільним контролем з Банком. Юридична адреса Компанії: Оболонський пр-т., 35-А, офіс 300, Київ, Україна, 04205. Компанію було зареєстровано 30 січня 2017 року у формі товариства з обмеженою відповідальністю згідно законодавства України. Основним видом діяльності Компанії є надання послуг фінансового лізингу компаніям в Україні. Активи, що здаються в лізинг, включають різні види транспортних засобів, а також спеціальне промислове обладнання.

Кінцевою контролюючою стороною Банківської групи є Тігіпко Сергій Леонідович.

Ця консолідована фінансова звітність Банківської групи затверджена до випуску керівництвом Банківської групи 30.05.2019р.

Примітка 2. Економічне середовище, в умовах якого Банківська група здійснює свою діяльність

Банківська група здійснює свою діяльність в Україні. Попри те, що економіка України вважається ринковою, вона продовжує демонструвати певні особливості, властиві економіці, що розвивається. Такі особливості характеризуються, але не обмежуються, низьким рівнем ліквідності на ринках капіталу, високою інфляцією та значним дефіцитом балансу державних фінансів та зовнішньої торгівлі.

Від початку 2018 року зберігалася макроекономічна стабільність, тому в банківській системі закріплювалися позитивні тенденції попередніх періодів. Попит на банківські послуги відновлюється, банки жвавіше кредитують фізичних осіб. База фондування банків залишається стабільною завдяки відновленню довіри до банківської системи.

Банківський сектор в 2018 році отримав значний прибуток. Суттєво скоротилася кількість та частка збиткових банків – з 77 платоспроможних на 1 січня 2019 року банків 64 банки були прибутковими 13 банків – збитковими. За підсумками 2017 року збитковими були 19 з 82 діючих на той момент банків. Зростання прибутковості банків сталося завдяки активізації кредитування, в тому числі кредитування населення, зменшення витрат на формування резервів.

В 2018 році економіка України зросла на 3,3% порівняно з 2017 роком – 2,5%.

Споживча інфляція сповільнилася з 13,7% у 2017 році до 9,8% у 2018 році, за даними Держстату. Зниження інфляції в 2018 році сталося насамперед завдяки жорсткій монетарній політиці Національного банку, Правління якого протягом 2018 року чотири рази підвищувало облікову ставку – загалом на 3,5 в.п. до поточних 18,0% річних. Це зумовило підвищення процентних ставок в банківській системі, скорочення ліквідності банків України наприкінці 2018 року. Внаслідок цього суттєво зросли інвестиції банків, підприємств, фізичних осіб та нерезидентів в Облігації внутрішньої державної позики, доходність за якими стала більш привабливою порівняно з банківськими депозитами.

При складанні цієї фінансової звітності враховувалися відомі та оцінювані результати вищезазначених чинників на фінансовий стан і результати діяльності Банківської Групи у звітному періоді.

Керівництво стежить за станом розвитку поточної ситуації і вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Подальший негативний розвиток подій у політичній ситуації, макроекономічних умовах та/або умовах зовнішньої торгівлі може і далі негативно впливати на фінансовий стан та результати діяльності Банківської групи у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.

Примітка 3. Основи подання консолідованої звітності*Загальні положення*

Ця звітність підготовлена відповідно до вимог «Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп» затвердженого постановою Правління Національного банку України від 20 червня 2012 року №254, на основі принципу первісної вартості, за винятком фінансових інструментів та інвестиційної власності, що визнаються за справедливою вартістю та будівель, що визнаються за переоціненою вартістю. Зазначені основні принципи облікової політики застосовувалися Банківською групою послідовно протягом всіх представлених звітних періодів, якщо не було зазначено інше.

Банківська група включає в себе юридичних осіб різних форм господарювання та видів економічної діяльності. У відповідності до власних облікових політик кожний учасник Банківської групи здійснює облік своїх операцій, що ґрунтуються на Міжнародних стандартах фінансової звітності. Банківська група включила до консолідованої фінансової звітності показники річної фінансової звітності учасників Банківської групи, які несуть відповідальність за достовірність та повноту даних, застосувавши метод повної консолідації. Звітні дані небанківських компаній згруповано за такими подібними статтями, як активи, зобов'язання, капітал, доходи та витрати, з метою приведення їх у відповідність до Консолідованого звіту про фінансовий стан та Консолідованого звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід. Консолідована звітність за методом повної консолідації складається шляхом упорядкованого додавання показників фінансової звітності учасників Банківської групи до аналогічних показників фінансової звітності Банку - відповідальної особи. Під час складання консолідованої фінансової звітності за методом повної консолідації підлягають виключенню всі залишки за внутрішньо груповими операціями між учасниками Банківської групи шляхом здійснення регульованих записів. Учасники Банківської групи включаються до консолідованої звітності починаючи з дати набуття контролю спільним контролером над їх операціями та виключаються з

моменту припинення контролю. Формування та подання консолідованої звітності Банківської групи відповідно до вимог законодавства здійснює Банк-відповідальна особа.

Дана консолідована звітність представлена в тисячах гривень (далі – «тис. грн.»), За винятком даних в розрахунку прибутку на одну акцію або якщо не вказано інше.

Функціональна валюта та валюта подання

Гривня є функціональною валютою Банківської групи, оскільки це валюта основного економічного середовища, в якому Банківська група здійснює свою діяльність.

Станом на 31 грудня 2018 та 2017 років основні офіційні обмінні курси, встановлені НБУ, що використовувалися для переоцінки в гривні залишків рахунків в іноземній валюті, були наступними:

	2018 р.	2017 р.
Долар США	27,688264	28,067223
Євро	31,714138	33,495424
Російській рубль	0,39827	0,48703
Фунт стерлінгів	35,131366	37,73367
Швейцарський франк	28,248096	28,618783

Різниці в порівняльних даних

У звітах про рух грошових коштів, про рух капіталу та примітках які раскривають рухи резервів вихідні дані на кінець минулого періоду не відповідають даним на початок поточного періоду. Дані відхилення пояснюються тим, що в порівняльних даних за минулий період включені дані ПАТ «ВІЕС Банк» та ТОВ «ПЕРЕМОГА ФІНАНС АКТИВ», та не включені дані ТОВ «БЕНЕФІТ СІСТЕМС» та ТОВ «ЦФР», які були прийняті до банківської групи в грудні 2018 року.

Примітка 4. Основні принципи облікові політики та оцінки і судження, що використовуються при складанні фінансової звітності

Облікова політика включає в себе принципи, підстави, умови, правила і процедури, прийняті керівництвом учасників Банківської групи для ведення бухгалтерського обліку та складання консолідованої звітності.

Перехід на нові або переглянуті стандарти та інтерпретації

У 2018 році Банківська група вперше застосувала МСФЗ (IFRS) 15 та МСФЗ (IFRS) 9. Характер і вплив змін в результаті застосування цих нових стандартів бухгалтерського обліку описані нижче.

МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти»

МСФЗ (IFRS) 9 замінює МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» та діє для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати. Банківська група не перераховувала порівняльну інформацію за 2017 рік для фінансових інструментів, що належать до сфери застосування МСФЗ (IFRS) 9. Отже, порівняльна інформація за 2017 рік представлена відповідно до МСФЗ (IAS) 39 і не є зіставною з інформацією, представленою за 2018 рік. Різниці, що виникають у зв'язку з прийняттям МСФЗ (IFRS) 9, були визнані безпосередньо у власному капіталі за станом на 1 січня 2018 року і розкриті нижче.

(а) Класифікація і оцінка

Згідно МСФЗ (IFRS) 9, всі боргові фінансові активи, які не відповідають критерію «тільки погашення основного боргу і відсотків» (SPPI), класифікуються при первісному визнанні як фінансові активи за справедливою вартістю через прибуток або збиток (СВПЗ). Згідно даним критерієм, боргові інструменти, які не відповідають визначенню «базового кредитної угоди», такі як інструменти, що містять вбудовану можливість конвертації, або кредити без права регресу, оцінюються по СВПЗ. Для боргових фінансових інструментів, які відповідають критерію SPPI, класифікація при первісному визнанні визначається на основі бізнес-моделі, згідно з якою керуються дані інструменти:

- ▶ інструменти, які утримуються з метою отримання передбачених договором грошових потоків, оцінюються за справедливою вартістю;
- ▶ інструменти, які утримуються з метою отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, класифікуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (СВІСД);

- інструменти, які утримуються для інших цілей, класифікуються як оцінювані за СВПЗ.

Інструменти капіталу при первісному визнанні потрібно класифікувати як оцінювані за СВПЗ, крім випадків, коли на власний розсуд прийнято рішення, без права наступного скасування, класифікувати часткової фінансовий актив як оцінюваний по СВІСД. Для пайових фінансових інструментів, класифікованих як оцінювані за СВІСД, все реалізовані і нереалізовані доходи і витрати, крім дивідендних доходів, визнаються в складі іншого сукупного доходу, без права подальшої рекласифікації в чистий прибуток або збиток.

Класифікація та оцінка фінансових зобов'язань залишаються в основному незмінними в порівнянні з існуючими вимогами МСФЗ (IAS) 39.

Похідні фінансові інструменти будуть продовжувати оцінюватися по СВПЗ. Вбудовані похідні фінансові інструменти більше не виділяються від основного фінансового активу.

(б) Зменшення корисності

Застосування МСФЗ (IFRS) 9 докорінно змінює порядок обліку Банківською групою збитків від зменшення корисності за кредитами, які розраховуються на підставі моделі прогнозних очікуваних кредитних збитків (ОКЗ) замість моделі понесених збитків, передбаченої МСФЗ (IAS) 39. Починаючи з 1 січня 2018 року, Банківська група визнає резерв під ОКЗ за всіма кредитами та іншими борговими фінансовими інструментами, які не оцінюються по СВПЗ, а також зобов'язаннями з надання позик і договорами фінансової гарантії, які в даному розділі всі разом іменуються «фінансовими інструментами». Згідно МСФЗ (IFRS) 9 вимоги, що стосуються зменшення корисності, не застосовуються щодо пайових інструментів.

Резерв під ОКЗ оцінюється в сумі кредитних збитків, які, як очікується, виникнуть протягом терміну дії активу (очікувані кредитні збитки за весь термін), якщо кредитний ризик по даному фінансовому активу значно збільшився з моменту первісного визнання. В іншому випадку резерв під збитки буде оцінюватися в сумі, що дорівнює 12-місячним очікуваним кредитним збиткам. 12 місячні ОКЗ – це частина ОКЗ за весь термін, що представляє собою ОКЗ, які виникають внаслідок дефолтів за фінансовим інструментом, очікуваних протягом 12 місяців після звітної дати. ОКЗ за весь термін і 12-місячні ОКЗ розраховуються або на індивідуальній основі, або на груповій основі, в залежності від характеру портфеля фінансових інструментів. Детальна інформація щодо застосовуваної Банківською групою моделі зменшення корисності описана нижче в розділі Оціночні резерви під очікувані кредитні збитки. Кількісна інформація про вплив застосування МСФЗ (IFRS) 9 на 1 січня 2018 року розкривається в розділі (в) нижче.

(в) Вплив застосування МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти»

Нижче описується вплив застосування МСФЗ (IFRS) 9 на звіт про фінансовий стан і нерозподілений прибуток, включаючи наслідки заміни моделі понесених кредитних збитків в МСФЗ (IAS) 39 на модель ОКЗ в МСФЗ (IFRS) 9.

У наведеній нижче таблиці представлена звірка балансової вартості фінансових активів та зобов'язань при їх переведенні з їхніх попередніх категорій оцінки за МСБО 39 у їхні нові категорії оцінки при переході на облік відповідно до МСФЗ 9 на 1 січня 2018 року:

Фінансові інструменти	Оцінка за МСФЗ (IAS) 39		Очікувані кредитні збитки	Оцінка за МСФЗ (IFRS) 9	
	Категорія	Сума		Сума	Категорія
Грошові кошти та їх еквіваленти	Кредити та дебіторська заборгованість	2 373 228	(12 273)	2 360 955	Амортизована собівартість
Кошти в інших банках	Кредити та дебіторська заборгованість	915 573	(222)	915 351	Амортизована собівартість
Кредити та заборгованість клієнтів	Кредити та дебіторська заборгованість	15 897 157	(124 155)	15 773 002	Амортизована собівартість
Інвестиції в цінні папери	Наявні	1 729 672	(4 023)	1 725 649	СВІСД
Депозитні сертифікати НБУ	Кредити та дебіторська заборгованість	1 600 736	–	1 600 736	Амортизована собівартість
Інші фінансові активи	Кредити та дебіторська заборгованість	1 034 916	4 647	1 039 563	Амортизована собівартість

Інші активи	Кредити та дебіторська заборгованість	497 200	17	497217	Амортизована собівартість
Резерви за зобов'язаннями	н/в	(2 731 674)	(155)	(2 731 829)	н/в
(136 164)					

Вплив переходу на МСФЗ (IFRS) 9 на резерви і нерозподілений прибуток показано в наступній таблиці:

	Нерозподілений прибуток
Залишок на кінець періоду відповідно до МСФЗ (IAS) 39 (31 грудня 2017 г.)	(2 509 825)
Визнання ОКЗ згідно з МСФЗ (IFRS) 9 по борговим фінансовим активам	(136 164)
Залишок на початок періоду згідно з МСФЗ (IFRS) 9 (1 січня 2018 р.)	(2 645 989)

У наступній таблиці представлена звірка на початок періоду сукупної величини резервів під зменшення корисності за фінансовими активами, оціненими відповідно до МСФЗ (IAS) 39, і оціночних зобов'язань за зобов'язаннями з надання позик і договорами фінансової гарантії, оцінених відповідно до МСФЗ (IAS) 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи», з величиною резервів під ОКЗ, розрахованих відповідно до МСФЗ (IFRS) 9.

	Резерв під знецінення за фінансовими активами, зобов'язаннями з надання позик і договорами фінансової гарантії відповідно до МСФЗ (IAS) 39 / МСФЗ (IAS) 37 на 31 грудня 2017 р.	Переоцінка	Очікувані кредитні збитки відповідно до МСФЗ (IFRS) 9 на 1 січня 2018 р.
Резерв під зменшення корисності			
Грошові кошти та їх еквіваленти	(558)	(12 273)	(12 831)
Кошти в інших банках	(1 727)	(222)	(1 949)
Кредити та заборгованість клієнтів	(2 689 994)	(513 717)	(3 203 711)
Інвестиції в цінні папери	-	(3 835)	(3 835)
Депозитні сертифікати НБУ	-	-	-
Інші фінансові активи	(62 026)	4 459	(57 567)
Інші активи	(5 094)	17	(5 077)
Зобов'язання щодо надання кредитів та гарантії	2 072	155	2 227

МСФЗ (IFRS) 15 «Виручка за договорами з покупцями»

МСФЗ (IFRS) 15 був випущений в травні 2014 року, в квітні 2016 року були внесені поправки, і передбачає модель, що включає п'ять етапів, яка буде застосовуватися щодо виручки за договорами з покупцями. Згідно МСФЗ (IFRS) 15 виручка визнається в сумі, що відбиває відшкодування, право на яке організація очікує отримати в обмін на передачу товарів або послуг покупцеві. Застосування стандарту не вплинуло на консолідовану звітність Банківської групи.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 2 «Класифікація і оцінка операцій з виплат на основі акцій»

Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IFRS) 2 «Виплати на основі акцій», в яких розглядаються три основних аспекти: вплив умов переходу прав на оцінку операцій з виплат на основі акцій з розрахунками грошовими коштами; класифікація операцій по виплатах на основі акцій з умовою розрахунків на нетто-основі для зобов'язань з податку, утримуваного у джерела; облік зміни умов операції з виплат на основі акцій, в результаті якого операція перестає класифікуватися як операція з розрахунками грошовими коштами і починає класифікуватися як операція з розрахунками пайовими інструментами. При прийнятті поправок організації не зобов'язані перераховувати інформацію за попередні періоди, проте допускається ретроспективне застосування за умови застосування поправок щодо всіх трьох аспектів і дотримання інших критеріїв. Допускається застосування до цієї дати. Застосування даних поправок не вплинуло на консолідовану звітність Банківської групи.

Поправки до МСФЗ (IAS) 40 «Переклади інвестиційної нерухомості з категорії в категорію»

Поправки роз'яснюють, коли організація повинна переводити об'єкти нерухомості, включаючи нерухомість, що знаходиться в процесі будівництва або розвитку, в категорію або з категорії інвестиційної нерухомості. У поправках зазначено, що зміна характеру використання відбувається, коли об'єкт нерухомості починає або перестає відповідати визначенню інвестиційної нерухомості і існують свідчення зміни характеру його використання. Зміна намірів керівництва щодо використання об'єкта нерухомості саме по собі не свідчить про зміну характеру його використання. Організації повинні застосовувати дані поправки перспективно щодо змін характеру використання, які відбуваються на дату початку річного звітного періоду, в якому організація вперше застосовує поправки, або після цієї дати. Організація повинна повторно проаналізувати класифікацію нерухомості, утримуваної на цю дату, і, у разі необхідності, здійснити переказ нерухомості для відображення умов, які існують на цю дату. Допускається ретроспективне застосування відповідно до МСФЗ (IAS) 8, але тільки якщо це можливо без використання більш пізньої інформації. Застосування даних поправок не вплинуло на консолідовану звітність Банківської групи.

Суттєві облікові оцінки та судження, що використовуються при складанні консолідованої звітності

Банківська група використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Розрахунки та судження постійно оцінюються та базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво учасників Банківської групи також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Принципи підготовки фінансової звітності вимагають від керівництва учасників Банківської групи використовувати оцінки і припущення, які можуть вплинути на відображені суми активів і зобов'язань, розкриття умовних активів і зобов'язань на дату фінансової звітності, а також враховані суми прибутку за звітний період. Дані оцінки та припущення ґрунтуються на інформації, наявній на дату випуску фінансової звітності. Хоча ці оцінки ґрунтуються на найкращому розумінні керівництвом поточних подій та операцій, фактичні результати можуть суттєво відрізнитися від цих оцінок та припущень.

Основні причини невизначеності оцінок наступні:

Оціночні резерви під очікувані кредитні збитки

Оцінка збитків як відповідно до МСФЗ 9, так і відповідно до МСБО 39, за всіма категоріями фінансових активів потребує застосування суджень, зокрема, при визначенні очікуваних кредитних збитків / збитків від зменшення корисності фінансових активів необхідно оцінювати розмір та строки виникнення майбутніх грошових потоків і вартість забезпечення. Такі розрахункові оцінки залежать від ряду факторів, зміни в яких можуть вплинути на суми оціночних резервів під зменшення корисності. Результати розрахунку ОКЗ Банківської групи є результатом застосування складних моделей, що включають ряд базових припущень (перш за все, які ґрунтуються на історичних даних) щодо опрацювання різних первинних даних та визначення їх взаємозалежностей. До основних елементів моделей розрахунку ОКЗ, що містять елемент судження і розрахункової оцінки, відносяться наступні:

- ▶ критерії, що використовуються Банківською групою для оцінки того, чи відбулося значне зростання кредитного ризику, в результаті чого оціночний резерв під зменшення корисності фінансових активів повинен оцінюватися в сумі, що дорівнює ОКЗ за весь строк дії фінансового інструменту;
- ▶ система внутрішніх кредитних рейтингів, що використовується Банківською групою для визначення ймовірності дефолту (PD);
- ▶ виокремлення за спільними характеристиками окремих масивів активів (груп), для яких при розрахунку ОКЗ застосовуватимуться подібні моделі розрахунку;
- ▶ визначення взаємозв'язків між макроекономічними сценаріями і економічними даними, а також вплив на показники ймовірності дефолту (PD), величини, яка перебуває під ризиком дефолту (EAD), та рівня втрат у разі дефолту (LGD).

У Примітці 8 наводиться інформація про балансову вартість кредитів та заборгованості клієнтів та суми визнаних резервів під зменшення корисності. Якби фактичні суми погашення були б меншими, ніж за оцінками керівництва, Банківська група повинна була би відобразити в обліку додаткові витрати у зв'язку із зменшенням корисності.

Справедлива вартість фінансових інструментів

Якщо справедливу вартість фінансових активів та зобов'язань, відображених у звіті про фінансовий стан, неможливо визначити на основі вхідних даних з активного ринку, вона визначається з використанням різних методів оцінки, що також включають застосування математичних моделей. Вихідні дані для цих моделей за можливості визначаються на основі спостережуваного ринку, а коли це неможливо, то для визначення справедливої вартості використовуються оцінки та судження керівництва учасників Банківської групи. Детальна інформація представлена в Примітці 36.

Податкове законодавство

Податкове, валютне та митне законодавство України припускає можливість різних тлумачень. Визнаний відстрочений податковий актив являє собою переважно суму понесених податкових збитків, які можуть бути відшкодовані за рахунок майбутніх вирахувань з оподаткованого прибутку. Відстрочені активи з податку на прибуток визнаються лише тією мірою, в якій існує імовірність їх реалізації в майбутньому за рахунок наявного оподаткованого прибутку. Оцінка майбутніх оподатковуваних прибутків та суми податкового кредиту, використання якого є можливим у майбутньому, базується на середньостроковому бізнес-плані, який готує керівництво учасників Банківської групи, та результатах його екстраполяції на подальші періоди.

Основні принципи облікової політики

Фінансові активи та зобов'язання

Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю або амортизованою вартістю залежно від їх класифікації. Нижче описано ці методи оцінки.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується організацією. Цей принцип дотримується, навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, які утримуються Банківською групою, і якщо заява на розміщення усієї позиції в межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування.

Методи оцінки, зокрема, моделі дисконтованих грошових потоків або моделі, що ґрунтуються на нещодавніх операціях на ринку на загальних умовах або на фінансових даних об'єктів інвестицій, застосовуються для оцінки справедливої вартості для певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня зовнішня ринкова інформація щодо ціноутворення.

Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) Рівень 1 – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) Рівень 2 – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосередньо (тобто, ціни) або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та (iii) Рівень 3 – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних (тобто, оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні спостереження). Перехід з рівня на рівень ієрархії справедливої вартості вважається таким, що мав місце станом на кінець звітної періоду.

Витрати на проведення операції – це додаткові витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Додаткові витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основної суми боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей у звіті про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Первісне визнання та оцінка фінансових інструментів

Банківська група під час первісного визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, оцінює їх за справедливою вартістю без урахування витрат на операції. Банківська група відображає в бухгалтерському обліку витрати на операції з придбання таких фінансових інструментів за рахунками витрат на дату їх здійснення.

Банківська група оцінює усі інші фінансові інструменти під час первісного визнання за справедливою вартістю, ураховуючи витрати на операції.

Категорії оцінки фінансових активів та зобов'язань

До 1 січня 2018 року Банківська група оцінювала фінансові активи відповідно до МСБО 39, та класифікував всі активи як фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибутки та збитки, фінансові активи наявні для продажу та фінансові активи утримувані до погашення, кредити та дебіторська заборгованість.

З 1 січня 2018 року Банківська група здійснює класифікацію та оцінку фінансових активів, виходячи з бізнес-моделі, яку він використовує для управління цими активами, та характеристик грошових потоків, передбачених договором.

Згідно з МСФЗ 9 існують три категорії класифікації фінансових активів: амортизована вартість, справедлива вартість із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів (СВІСД), справедлива вартість із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку (СВІСД).

Для класифікації до конкретної категорії потрібно виконати два тестування щодо кожного фінансового активу:

- ▶ тестування бізнес-моделі;
- ▶ SPPI тест.

Також МСФЗ 9 передбачає дві опції:

- ▶ для облікового дисбалансу;
- ▶ для інструментів капіталу.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю, якщо виконуються обидві умови:

- ▶ актив утримується у рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для збирання потоків грошових коштів за договорами; та

- ▶ умови за договорами фінансових активів передбачають на визначені дати надходження потоків грошових коштів, які є виплатами тільки основної суми та процентів від залишку непогашеної основної суми.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу/СВІСД, якщо виконуються обидві умови:

- ▶ фінансовий актив утримується у рамках бізнес-моделі, мета якої досягається за рахунок як збирання потоків грошових коштів за договорами, так і продажу фінансових активів; та
- ▶ умови за договорами фінансових активів передбачають на визначені дати надходження потоків грошових коштів, які є виплатами тільки основної суми та процентів від залишку непогашеної основної суми.

Усі інші активи – тобто активи, які не відповідають критеріям класифікації за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю з відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу – класифікуються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку.

Однак, Банківська група може зробити безвідкличний вибір на момент первісного визнання для конкретних інвестицій в інструменти капіталу, які б інакше оцінювались за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, на відображення подальших змін справедливої вартості у складі іншого сукупного доходу.

Тестування бізнес-моделі необхідне для фінансових інструментів, які проходять SPPI тест для визначення того, чи відповідають вони критеріям класифікації для подальшої оцінки за амортизованою вартістю або справедливою вартістю з відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу. Фінансові активи, які не проходять SPPI тест, класифікуються у категорію за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку незалежно від бізнес-моделі, до якої вони належать (за виключенням інвестицій в інструменти капіталу, для яких Банківська група може обирати відображення прибутків та збитків у складі іншого сукупного доходу).

Банківська група під час первісного визнання фінансового інструменту визнає різницю між справедливою вартістю фінансового активу або фінансового зобов'язання та вартістю договору у складі доходів або витрат, якщо ефективна ставка відсотка за цим інструментом є вищою або нижчою, ніж ринкова. Різниця між справедливою вартістю фінансового активу або фінансового зобов'язання та вартістю договору за операціями з акціонерами Банківської групи відображається в капіталі та переноситься до нерозподіленого прибутку (збитку) протягом періоду його утримання або загальною сумою під час вибуття фінансового інструменту.

Зменшення корисності фінансових активів та зобов'язань з кредитування

Резерв під очікувані кредитні збитки розраховується наступним чином: якщо за фінансовим інструментом відсутні ознаки збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, то резерв під очікувані кредитні збитки розраховується на основі 12-ти місячного терміну (12-ти місячні очікувані кредитні збитки); якщо має місце значне збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, або фінансовий інструмент визнаний кредитно-знеціненим, то здійснюється оцінка, яка враховує очікуванні кредитні збитки протягом усього терміну дії фінансового інструменту (очікувані кредитні збитки на весь термін).

Банківська група встановила політику здійснення оцінки на кінець кожного звітного періоду щодо того, чи мало місце значне збільшення кредитного ризику за фінансовим інструментом з моменту первісного визнання, шляхом урахування зміни ризику настання дефолту протягом строку дії фінансового інструменту. На підставі описаного вище процесу Банківська група розподіляє фінансові інструменти в такий спосіб:

Стадія 1: При первісному визнанні фінансового інструменту Банківська група визнає резерв під зменшення корисності в сумі, що дорівнює 12-місячним ОКЗ. До Стадії 1 також відносяться фінансові інструменти, кредитний ризик за якими зменшився до такого ступеня, що вони були переведені зі Стадії 2.

Стадія 2: Якщо кредитний ризик по фінансовому інструменту значно збільшився з моменту первісного визнання, Банківська група визнає резерв під зменшення корисності в сумі, що дорівнює ОКЗ за весь термін. До Стадії 2 також відносяться фінансові інструменти, кредитний ризик за якими зменшився до такого ступеня, що вони були переведені зі Стадії 3.

Стадія 3: Фінансові інструменти, які є кредитно-знеціненими. Банківська група визнає резерв під зменшення корисності в сумі, що дорівнює ОКЗ за весь термін.

РОСІ: Придбані або створені кредитно-знецінені (РОСІ) фінансові активи – це активи, за якими було кредитне знецінення на момент первісного визнання. При первісному визнанні фінансові активи РОСІ обліковуються за справедливою вартістю, і згодом процентний дохід по ним визнається на основі ефективної процентної ставки, скоригованої з урахуванням кредитного ризику. Резерв під ОКЗ визнається або припиняє визнаватися тільки в тому обсязі, в якому відбулася зміна суми очікуваних кредитних збитків.

Визначення дефолту, значного збільшення кредитного ризику та одужання

Банківська група вважає, що за фінансовим інструментом стався дефолт, і, отже, відносить його до Стадії 3 (кредитно-знецінені активи) для цілей розрахунку ОКЗ в будь-якому випадку, коли позичальник прострочив передбачені договором виплати на 90 днів. Банківська група вважає, що по відношенню до коштів в банках стався дефолт у випадку якщо банк позичальник прострочив виплату більш ніж на 29 днів.

В рамках якісної оцінки наявності дефолту по клієнту Банківська група також розглядає ряд подій, які можуть вказувати на те, що оплата є малоюмовірною. У разі настання таких подій Банківська група ретельно аналізує, чи приводить така подія до дефолту і чи слід відносити активи до Стадії 3 для цілей розрахунку ОКЗ або враховувати їх на Стадії 2. До таких подій належать наступні:

- ▶ внутрішній рейтинг позичальника, який вказує на дефолт або близькість до дефолту;
- ▶ реструктуризація Банківською групою кредиту на умовах, які Банківська група не розглядала би за інших обставин (тобто з погіршенням умов кредитора);
- ▶ смерть позичальника;
- ▶ істотне зменшення вартості забезпечення, коли відшкодування кредиту очікується в результаті продажу забезпечення;
- ▶ істотне зменшення товарообігу позичальника або втрата великого покупця;
- ▶ порушення ковенант, щодо яких Банківська група не відмовляється від права вимагати їх виконання;
- ▶ боржник (або юридична особа в складі групи боржника) подав заяву про банкрутство або оголосив себе банкрутом;
- ▶ торгівля борговими або пайовими інструментами боржника, що котируються на біржі, припинена на основній фондовій біржі в зв'язку з ймовірними або фактичними даними про фінансові ускладнення.

Станом на кожен звітну дату Банківська група здійснює оцінку на предмет значного збільшення кредитного ризику по фінансовому інструменту з моменту його первісного визнання. При проведенні оцінки Банківська група орієнтується на зміну ризику настання дефолту протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту, а не на зміни суми очікуваних кредитних збитків. Для здійснення такої оцінки Банківська група порівнює ризик настання дефолту за фінансовим інструментом станом на звітну дату з ризиком настання дефолту за фінансовим інструментом на дату первісного визнання та аналізує обґрунтовану та підтверджену інформацію, доступну без надмірних витрат або зусиль, яка вказує на значне збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання відповідного інструменту. Визначення дефолту, що застосовується Банківською групою, відповідає визначенню, що використовується для цілей управління кредитним ризиком. Визначення дефолту відображає припущення щодо того, що дефолт настає, коли:

- ▶ позичальник прострочив на більш ніж 90 днів передбачені договором виплати /більше ніж 29 днів для позичальників – банків; або
- ▶ було виявлено інші індикатори, які вказують на малоюмовірність виплати.

Відповідно до політики Банківської групи фінансові інструменти вважаються такими що «видужали» і, отже, переводяться з Стадії 3, коли жоден з критеріїв настання дефолту не спостерігався як мінімум протягом шести місяців поспіль. Рішення щодо того, чи слід віднести актив до Стадії 2 або Стадії 1 в разі його «одужання», залежить від переглянутого рівня кредитного рейтингу в момент відновлення і оцінки того, чи мало місце значне збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання.

Списання

Якщо Банківська група не має обґрунтованих очікувань щодо відшкодування фінансового активу в повному обсязі або його частини, проводиться зменшення валової балансової вартості цього

фінансового активу. Таке зменшення розглядається як (часткове) припинення визнання фінансового активу. З метою списання безнадійної заборгованості за активною операцією Банківська група вживає заходи, щодо визнання заборгованості за активною операцією – безнадійною, здійснює формування резерву за активною операцією відповідно до внутрішніх документів Банківської групи та вимог діючого законодавства України. Прийняття рішення, щодо списання безнадійної заборгованості за активною операцією та визначення подальших дій за активною операцією покладається на Кредитну раду Банку та Правління учасника Банківської групи. Списання безнадійної заборгованості за активною операцією не є підставою для припинення вимог Банківської групи до позичальника. Банківська група продовжує роботу щодо відшкодування списаної за рахунок сформованого резерву заборгованості, така заборгованість обліковується на поза балансових рахунках.

Розрахунок очікуваних кредитних збитків

Банківська група розраховує ОКЗ на основі чотирьох сценаріїв, зважених з урахуванням ймовірності, для оцінки очікуваних недоотримань грошових коштів, які дисконтуються з використанням ефективної процентної ставки або її приблизного значення. Недоотримання коштів – це різниця між грошовими потоками, що належать Банку відповідно до договору, і грошовими потоками, які Банківська група очікує отримати. Механіка розрахунку ОКЗ описана нижче, а основними елементами є такі:

Ймовірність дефолту (PD) являє собою розрахункову оцінку ймовірності дефолту протягом заданого часового проміжку. Дефолт може відбутися тільки в певний момент часу протягом аналізованого періоду, якщо визнання активу не було припинено і він як і раніше є частиною портфеля.

Величина, яка перебуває під ризиком дефолту (EAD), являє собою розрахункову оцінку величини, схильної до дефолту на будь-яку дату в майбутньому, з урахуванням очікуваних змін цієї величини після звітної дати, включаючи виплати основної суми боргу і відсотків, які передбачені договором або іншим чином, погашення виданих позик і відсотки, нараховані в результаті прострочення платежів.

Рівень втрат при дефолті (LGD) являє собою розрахункову оцінку збитків, що виникають у разі настання дефолту в певний момент часу. LGD розраховуються як різниця між передбаченими договором грошовими потоками і тими грошовими потоками, які кредитор очікує отримати, в тому числі в результаті реалізації забезпечення. Даний показник зазвичай виражається у відсотках по відношенню до EAD.

До 1 січня 2018 року Керівництво оцінювало зменшення корисності кредитів, відповідно до МСБО 39, шляхом оцінки вірогідності погашення кредитів на основі аналізу окремих позичальників за окремо взятими значними позиками, а також у сукупності, за позиками з аналогічними умовами та характеристиками ризику. Фактори, що бралися до уваги при оцінці окремих позик, включали історію погашень, поточний фінансовий стан позичальника, своєчасність платежів і заставу, якщо така існувала. Для визначення суми зменшення корисності керівництво проводило оцінку сум та строків майбутніх платежів з погашення основної суми та процентів і надходження від реалізації застави, якщо така існувала. Фактичні платежі з погашення основної суми заборгованості та відсотків залежали від спроможності позичальника генерувати грошові потоки від операцій або отримати альтернативне фінансування і могли відрізнятися від оцінок керівництва учасників Банківської групи. Фактори, що бралися до уваги при оцінці зменшення корисності кредитів, що оцінюються у сукупності, включали напрацьований досвід оцінки збитків від кредитування, процент простроченої заборгованості у кредитному портфелі та загальні економічні умови.

Припинення визнання фінансових активів та фінансових зобов'язань

Фінансові активи

Банківська група припиняє визнання фінансового активу або групи фінансових активів, якщо:

- 1) строк дії прав на грошові потоки від фінансового активу, визначені умовами договору, закінчується;
- 2) передавання фінансового активу відповідає критеріям припинення визнання;
- 3) відбулося списання за рахунок резерву.

Банківська група визнає різницю між балансовою вартістю фінансового активу, обчисленою на дату припинення визнання, та сумою отриманої компенсації (у тому числі величиною отриманого нового активу за вирахуванням величини прийнятого зобов'язання), як доходи або витрати від припинення визнання.

Банківська група припиняє визнавати первісний фінансовий актив і визнає новий фінансовий актив, якщо переглянуті або модифіковані грошові потоки, передбачені договором, призводять до

припинення визнання первісного фінансового активу. Банківська група визнає на дату модифікації новий фінансовий актив за справедливою вартістю, урахуваючи витрати на операцію, пов'язані зі створенням нового фінансового активу (за винятком нового активу, який обліковується за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки), та визначає суму очікуваних кредитних збитків протягом 12 місяців.

Банківська група на кожну звітну дату визнає результати змін очікуваних кредитних збитків протягом усього строку дії фінансового активу, кредитно-знеціненого під час первісного визнання (уключаючи позитивні зміни) у складі прибутків/збитків як витрати/доходи на формування/розформування оціночних резервів. Дохід від розформування оціночних резервів визнається навіть у разі перевищення величини раніше сформованого резерву за таким фінансовим активом.

У випадку прийняття Банківською групою рішення про прощення заборгованості за кредитами, або частини такої заборгованості, якщо така заборгованість не визнана безнадійною, списання відображається в обліку частково за рахунок сформованого резерву. Різниця між сумою заборгованості та сформованим резервом визнається безпосередньо у складі інших операційних витрат. Якщо така заборгованість визнана безнадійною, списання відображається за рахунок сформованого резерву.

Фінансові зобов'язання

Банківська група припиняє визнання в балансі фінансового зобов'язання або його частини, якщо таке зобов'язання погашено, анульовано або строк його виконання закінчився.

Банківська група відображає в бухгалтерському обліку обмін між позичальником та кредитором борговими фінансовими зобов'язаннями за суттєво відмінними умовами як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання.

Банківська група визначає суттєво відмінними такі умови, відповідно до яких чиста теперішня вартість грошових потоків за новими умовами, дисконтована із застосуванням первісної ефективної ставки відсотка (для фінансового зобов'язання з плаваючою процентною ставкою – ефективної ставки відсотка, що була розрахована під час останньої зміни номінальної процентної ставки), відрізняється щонайменше на 10% від дисконтованої теперішньої вартості грошових потоків, що залишилися до строку погашення первісного фінансового зобов'язання.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають собою кошти в касі та залишки на кореспондентських рахунках у НБУ, залишки на кореспондентських/поточних рахунках в інших банках та кредити овернайт. Залишки на кореспондентських рахунках, щодо яких є обмеження у використанні, не включаються до складу грошових коштів та їх еквівалентів.

Грошові кошти та їх еквіваленти відображаються за амортизованою вартістю.

Кошти в інших банках

Кошти в інших банках обліковуються тоді, коли Банківська група надає банкам-контрагентам грошові кошти, які підлягають погашенню на встановлену чи визначену дату; при цьому Банківська група не має наміру здійснювати торгові операції з дебіторською заборгованістю, що виникає. Ця дебіторська заборгованість не пов'язана з похідними фінансовими інструментами та не має ринкових котирувань. Заборгованість інших банків обліковується за амортизованою вартістю.

Кредити та заборгованість клієнтів

Кредити клієнтам включають непохідні фінансові активи із установленими платежами, або платежами, що підлягають визначенню, що не котируються на активному ринку.

Відсотки за користування кредитом нараховуються відповідно до умов кредитних договорів (процентна ставка, терміни нарахування відсотків, метод нарахування відсотків). Процентні доходи відображаються в бухгалтерському обліку із застосуванням ефективної процентної ставки.

Реструктуризація кредитів

Для забезпечення стабільної діяльності Банківської групи та мінімізації можливих збитків від невиконання або неналежного виконання клієнтом зобов'язань за кредитним договором Банківська група може приймати рішення про реструктуризацію кредитної заборгованості та/або зміну валюти зобов'язання клієнта за кредитом. Зміна умов кредитування здійснюється за рішенням кредитного комітету окремо по кожному клієнту після оцінки його фінансових можливостей, яка проводиться на підставі заяви клієнта та документів, що підтверджують неможливість своєчасно та в повному обсязі

виконати зобов'язання за кредитним договором. Керівництво постійно перевіряє реструктуризовані кредити для оцінки можливості погашення кредитів в майбутньому. У разі неможливості повернення кредитів та коштів вони списуються за рахунок створеного резерву на покриття збитків від зменшення корисності за рішенням Правління учасників Банківської групи.

Якщо реструктуризація не призводить до припинення визнання фінансового активу, Банківська група на основі зміни грошових потоків за інструментом, дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою, визнає прибуток або збиток від реструктуризації фінансових активів. Як тільки умови надання кредиту переглянуті, кредит більше не вважається простроченим.

Зобов'язання кредитного характеру та фінансові гарантії

В ході здійснення звичайної діяльності Банківська група надає фінансові гарантії у формі акредитивів, гарантій та акцептів. Договори фінансової гарантії первісно визнаються в консолідованій звітності за справедливою вартістю за статтю «Інші зобов'язання» в розмірі отриманої комісії. Після первісного визнання зобов'язання Банківської групи за кожним договором гарантії оцінюється за найбільшою з двох величин: сумою справедливої вартості фінансового зобов'язання за мінусом амортизації накопиченого доходу згідно з принципами його визнання або – відповідно до МСБО 37 (до 1 січня 2018 року) – найкращою оцінкою витрат, необхідних для погашення зобов'язання на звітну дату, або – відповідно до МСФЗ 9 (з 1 січня 2018 року) – оціночного резерву під очікувані кредитні збитки. Збільшення зобов'язання, пов'язане з договорами фінансової гарантії, враховується в звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід. Отримана комісія визнається у складі прибутку або збитку на прямолінійній основі протягом строку дії договору гарантії.

Резерви за зобов'язаннями

Резерви за зобов'язаннями – це зобов'язання з невизначеним строком або сумою або страхові резерви. Вони нараховуються, коли Банківська група має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, що виникло внаслідок минулих подій, та існує ймовірність того, що для погашення такого зобов'язання знадобиться відтік ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім ступенем точності.

Резерви зі страхування життя - розраховуються відповідно до МСФЗ 4. Резерви із страхування життя обчислюються актуарно окремо по кожному договору страхування життя та нараховуються щомісячно в останній день календарного місяця. Страхові резерви із страхування життя утворюються у тих валютах, в яких Страховик несе відповідальність за своїми страховими зобов'язаннями. З метою подання звітності страхові резерви, сформовані в іноземній валюті, перераховуються в національну валюту за курсом НБУ на дату складання такої звітності.

Резерви з інших видів страхування ніж страхування життя оцінюються за методом $\frac{1}{4}$. На вимогу МСФЗ було проведено перерахунок резервів за методом $\frac{1}{365}$. У порівнянні зазначених двох методів було прийняте рішення щодо адекватності резервів за методом $\frac{1}{4}$. З огляду на те, що МСФЗ та МСБО не визначають методів формування резервів Банківська група формує резерв по методу $\frac{1}{4}$.

Інвестиції в цінні папери

На кожну наступну після визнання дату балансу всі фінансові інвестиції оцінюються за їх справедливою вартістю, крім тих що обліковуються за амортизованою вартістю відповідно до класифікації.

Справедлива вартість цінних паперів, що перебувають в обігу на організаційно оформлених ринках, визначається за їх ринковою вартістю.

Якщо котирування ринкових цін на цінні папери є недоступним, то учасники банківської групи застосовують для визначення справедливої вартості спостережувані на ринку вхідні дані в разі їх наявності (такі, як котирування на аналогічні активи або зобов'язання на активних ринках; котирування на ідентичні активи та зобов'язання на неактивних ринках; спостережувані ставки і криві дохідності тощо або неспостережувані на ринку вхідні дані (власні дані банку – бюджети, прогнози, історична інформація про економічні показники тощо) – ринковий підхід або дохідний або витратний підходи.

Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість представлена землею або будівлями або частинами будівель, які утримуються з метою отримання орендного доходу або збільшення вартості капіталу і не використовуються Банківською групою, а також не призначені для продажу в ході звичайної діяльності.

Об'єкти в процесі будівництва, благоустрою або реконструкції для використання в майбутньому як інвестиційна нерухомість також класифікуються в складі інвестиційної нерухомості.

Інвестиційна нерухомість при первісному визнанні оцінюється за собівартістю, включаючи трансакційні витрати. Балансова вартість включає вартість заміни частин існуючої інвестиційної нерухомості в момент виникнення таких витрат, якщо виконуються критерії їхньої капіталізації, і не включає витрати на поточне обслуговування інвестиційної нерухомості. Після первісного визнання інвестиційна нерухомість враховується за первісною вартістю (собівартістю) з урахуванням накопиченої амортизації та втрат від зменшення корисності. Знос нараховується щомісячно прямолінійним методом, виходячи з терміну корисної служби активу. Терміни корисної служби інвестиційної нерухомості встановлені наступні:

Інвестиційна нерухомість	20-50
--------------------------	-------

Залишкова вартість, методи нарахування амортизації та терміни корисної служби інвестиційної нерухомості переглядаються у кінці кожного фінансового року та, у разі необхідності, коригуються.

Вартість об'єктів приводиться у відповідність до цін вартості корисного використання у випадках, коли балансова вартість істотно (більше ніж на 10%) відрізняється від вартості корисного використання активу, визначеного на підставі оцінки незалежних експертів. Інвестиційна нерухомість списується при вибутті, або у випадку, якщо вона вилучена з експлуатації, і від її вибуття не очікується економічних вигід у майбутньому. Різниця між чистими надходженнями та балансовою вартістю активу визнається у складі прибутків та збитків за звітний рік, у якому було припинене визнання активу. Переміщення в категорію інвестиційної нерухомості або з неї здійснюються тоді й тільки тоді, коли має місце зміна в характері використання нерухомості. Переміщення з інвестиційної нерухомості в займаний Банківською групою об'єкт нерухомості, та навпаки, не впливає на його балансову вартість. У випадку, коли займаний власником об'єкт нерухомості стає об'єктом інвестиційної нерухомості, Банківська група обліковує таку власність відповідно до політики обліку основних засобів до моменту зміни цільового використання.

Основні засоби та нематеріальні активи

Основні засоби – матеріальні активи, які Банківська група утримує з метою використання їх у процесі своєї діяльності, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік). Основні засоби класифікуються за такими групами: основні засоби (до основних засобів відносяться матеріальні активи вартістю понад 6 тис. грн); малоцінні необоротні активи; незавершені капітальні інвестиції. Основні засоби, які придбані за вартістю, що є меншою за 6 тис. грн., обліковуються як малоцінні необоротні матеріальні активи.

Нематеріальний актив визнається активом, якщо є імовірність одержання майбутніх економічних вигод, пов'язаних з його використанням, та його вартість може бути достовірно визначена. Нематеріальні активи, які обліковуються на балансі Банківської групи, складаються з ліцензій на право використання програмного забезпечення, веб-сайту та прав на знаки для товарів та послуг.

Основні засоби та нематеріальні активи, крім будівель, які відображаються за переоціненою вартістю за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від знецінення, відображаються по вартості придбання за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності. Знос нараховується щомісячно прямолінійним методом виходячи з терміну корисної служби активу. Норми амортизації встановлено виходячи зі строку корисної служби активу, протягом якого передбачається його використання Банківською групою. Капіталізовані витрати за орендованим майном амортизуються протягом очікуваного строку корисної служби, але не більше строку оренди. По малоцінних необоротних активах амортизація нараховується у першому місяці використання об'єкта в розмірі 100% його вартості.

Визначені терміни корисної служби активів наведені нижче (років):

Будівлі власного користування	15-50
Транспортні засоби	5
Обладнання і комп'ютери	2-5
Меблі й офісне устаткування	2-10
Інші	12
Нематеріальні активи (відповідно до правовстановлюючого документа)	до 10

Капітальні інвестиції в основні засоби та нематеріальні активи включають об'єкти незавершеного будівництва та незавершені витрати на поліпшення основних засобів. Вони обліковуються за первісною вартістю, за вирахуванням будь-яких накопичених збитків від знецінення. По завершенні

будівництва активи переводяться до складу основних засобів і відображаються за балансовою вартістю на момент переведення. На об'єкти капітальних інвестицій знос не нараховується.

Якщо по нематеріальному активу немає передбачуваного обмеження періоду, протягом якого такий актив буде, за очікуванням, забезпечувати надходження чистих грошових потоків, то Банківська група розглядатиме такий нематеріальний актив, як такий, що має невизначений строк корисного використання. Нематеріальні активи з невизначеним строком корисного використання не підлягають амортизації.

Переоцінка будівель здійснюється, якщо їх залишкова вартість суттєво (більш ніж на 10 відсотків) відрізняється від їх справедливої вартості на звітну дату. Справедлива вартість визначається незалежним оцінювачем. Під час переоцінки будівель на ту саму дату здійснюється переоцінка всіх об'єктів цієї групи основних засобів. Сума переоцінки відображається в резервах переоцінки в капіталі Банківської групи.

Переоцінка нематеріальних активів не здійснюється. Знецінення нематеріальних активів визнається Банківською групою за умови зменшення їх ринкової вартості, зменшення економічної ефективності, тощо.

Протягом 2018 року знецінення (знецінення) основних засобів та нематеріальних активів не відбувалося.

Банківська група не визнає в балансовій вартості об'єкта основних засобів витрати на утримання, ремонт та технічне обслуговування об'єкта. Ці витрати включаються до складу витрат в тому періоді, коли вони понесені та не впливають на його залишкову вартість. Зміна первісної вартості основних засобів допускається у випадку поліпшення (добудування, модифікації, дообладнання, реконструкції, модернізації) об'єкта, у результаті чого збільшуються майбутні економічні вигоди, первісно очікувані від використання цього об'єкта.

Залишкова вартість, методи нарахування амортизації та терміни корисної служби основних засобів та нематеріальних активів переглядаються у кінці кожного фінансового року та, у разі необхідності, коригуються.

Оперативний лізинг (оренда), за яким Банківська група виступає лізингодавцем та/або лізингоодержувачем

Оперативний лізинг (оренда) – це господарська операція, що передбачає передачу орендарю права користування необоротними активами з обов'язковим поверненням таких активів їх власнику після закінчення строку дії лізингової (орендної) угоди та не передбачає передавання всіх ризиків і вигод, пов'язаних з правом власності на актив.

Об'єкти, що передані Банківською групою в оперативний лізинг, продовжують обліковуватись у складі основних засобів / інвестиційної нерухомості Банківської групи. Нарахування амортизації таких об'єктів здійснюється за загальними правилами та нормами. На об'єкти, що отримані в оперативний лізинг, амортизація не нараховується. Лізингові платежі за угодами оперативної оренди, коли Банківська група виступає лізингоотримувачем, відносяться до адміністративних і оперативних витрат за методом рівномірного нарахування протягом строку оренди. Прибуток від операційної оренди, коли Банківська група виступає лізингодавцем, визнається у складі прибутку чи збитку прямолінійним методом на весь строк оренди як інші операційні доходи. Витрати, пов'язані з орендованим майном, визнаються як частина вартості даного майна. Якщо операційна оренда припиняється до закінчення терміну оренди, будь-який платіж, належний орендодавцеві як штрафні санкції, відображається як витрата в тому періоді, у якому операційна оренда була припинена. У звітному році Банківська група виступав лізингодавцем та лізингоодержувачем за угодами оперативного лізингу (оренди).

Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом

У випадках, коли Банківська група виступає лізингодавцем відповідно до лізингового контракту, за яким переважно всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, передаються одержувачу лізингу, активи, передані у лізинг, відображаються у складі дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом і обліковуються за поточною вартістю майбутніх лізингових платежів. Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом відображається на дату початку лізингу (дату початку терміну дії лізингу) із використанням ставки дисконтування, визначеної на дату лізингової угоди (датою лізингової угоди вважається дата підписання лізингового контракту або дата, коли сторони домовились про основні умови лізингу, залежно від того, яка дата настала раніше).

Різниця між загальною сумою такої заборгованості та її дисконтованою вартістю відображається як неотриманий фінансовий дохід. Цей дохід визнається протягом терміну лізингу із використанням

методу чистих інвестицій (до оподаткування), який відображає постійну періодичну норму дохідності. Додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з організацією лізингу, включаються до первісної суми дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом, зменшуючи суму доходу, що визнається за період лізингу. Фінансові доходи від лізингу обліковуються у складі процентних доходів у прибутку чи збитку за період.

Збитки від зменшення корисності визнаються у складі прибутку чи збитку за період по мірі їх виникнення в результаті однієї або кількох подій («збиткових подій»), що відбулися після початкового визнання дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом. Банківська група використовує ті ж самі основні критерії для визначення наявності об'єктивних ознак збитку від зменшення корисності, що і для кредитів, які обліковуються за амортизованою вартістю. Збитки від зменшення корисності визнаються шляхом створення резерву у сумі, необхідній для зменшення чистої балансової вартості дебіторської заборгованості до поточної вартості очікуваних грошових потоків (без урахування майбутніх, ще не понесених кредитних збитків), дисконтованих за процентними ставками за фінансовим лізингом. Розрахункові майбутні грошові потоки відображають грошові потоки, які можуть виникнути у результаті вилучення та продажу активів, які є предметом лізингу.

Необоротні активи, утримувані для продажу

Актив класифікується як утримуваний для продажу, якщо існує висока ймовірність того, що балансова вартість цього активу буде відновлена через операцію продажу, а не шляхом його подальшого використання, та актив (або група активів) може бути негайно проданий в поточному стані. Відповідні операції з продажу активу, засвідчені зобов'язаннями керівництва, мають бути завершені протягом одного року з дати класифікації активів до складу утримуваних для продажу.

Активи, які відповідають критеріям утримуваних для продажу, включають активи: які знаходились у якості застави за кредитами і були передані Банківській групі у власність відповідно до судових рішень чи позасудового врегулювання, чи придбані Банківською групою та класифіковані як активи для продажу, або щодо яких Банківською групою прийнято рішення класифікувати необоротні активи як утримувані для продажу на підставі того, що стан активів, у якому вони перебувають, дає змогу здійснити негайний продаж і є високий ступінь імовірності їх продажу протягом року з дати класифікації.

Активи, утримувані для продажу, оцінюються за нижчою з величин: балансової вартості чи справедливої вартості, за вирахуванням витрат на продаж.

Якщо справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж необоротного активу, утримуваного для продажу, є нижчою за його балансову вартість, збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку як збиток від необоротних активів, утримуваних для продажу. Будь-яке наступне збільшення справедливої вартості активу, за вирахуванням витрат на продаж, визнається в сумі, що не перевищує сукупний збиток від знецінення, який був раніше визнаний стосовно даного активу.

Похідні фінансові інструменти

В ході своєї звичайної діяльності Банківська група використовує різні похідні фінансові інструменти (включаючи форварди та свопи) на валютних ринках і ринках капіталу. Ці фінансові інструменти класифікуються як торгові і первісно визнаються за справедливою вартістю. Справедлива вартість визначається на основі ринкових котирувань або моделей оцінки, заснованих на поточній ринковій і договірній вартості відповідних базових інструментів та інших факторах. Похідні фінансові інструменти з позитивною справедливою вартістю відображаються в складі активів, а з негативною справедливою вартістю – у складі зобов'язань. Доходи і витрати від операцій із зазначеними інструментами відображаються в звіті про прибутки і збитки в складі результату від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Залучені кошти

Залучені кошти, включаючи кошти банків, інших фінансових установ, кошти клієнтів (поточні та строкові), інші фінансові зобов'язання, випущені боргові зобов'язання власного боргу (цінні папери), первісно визнаються за справедливою вартістю отриманих коштів з урахуванням витрат на операцію, що безпосередньо відносяться до придбання або випуску фінансового зобов'язання. Після первісного визнання залучені кошти відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки.

Доходи і витрати визнаються в момент припинення зобов'язання, а також у процесі амортизації. Банківська група припиняє визнання фінансових зобов'язань, якщо таке зобов'язання погашено або строк його виконання закінчився.

Крім облігацій Банківська група емітує інструменти грошового ринку – депозитні, ощадні сертифікати, для яких застосовується аналогічний порядок обліку.

Умовні активи та зобов'язання

Умовні зобов'язання не визнаються в консолідованому звіті про фінансовий стан, при цьому інформація про них розкривається у фінансовій звітності, за винятком випадків, коли вибуття ресурсів в зв'язку з їх погашенням є малоімовірним. Умовні активи не відображаються в консолідованому звіті про фінансовий стан, при цьому інформація про них розкривається у консолідованій звітності в тих випадках, коли отримання пов'язаних з ними економічних вигод є ймовірним.

Зобов'язання з пенсійних та інших виплат

Банківська група сплачує внески до державної пенсійної системи України, здійснення яких передбачає поточні нарахування та оплату роботодавцями таких внесків, які розраховуються як відсоток від загальної суми заробітної плати. Витрати з таких внесків відносяться до періоду, в якому відповідна сума заробітної плати нараховується працівникові. Банківська група не має додаткових схем пенсійного забезпечення, крім участі у державній пенсійній системі України та не має програм додаткових виплат при виході на пенсію або інших суттєвих компенсаційних програм, які вимагали б додаткових нарахувань у фінансовій звітності.

Субординований борг

Субординований борг являє собою договори про довгострокові позики, які у випадку невиконання Банківською групою своїх зобов'язань будуть другорядними по відношенню до його основних боргових зобов'язань. Субординований борг визнається спочатку за справедливою вартістю за вирахуванням понесених витрат на здійснення операції. У подальшому субординований борг відображається за амортизованою вартістю, і при цьому будь-яка різниця між його вартістю та викупною ціною визнається у звіті про сукупні прибутки та збитки із застосуванням методу ефективної процентної ставки.

Податок на прибуток

Сума поточного податку на прибуток визначається відповідно до податкового законодавства України. Витрати з податку на прибуток у консолідованій звітності складаються з поточного податку та змін у сумах відстрочених податків. Витрати з податку на прибуток відображено у складі витрат, за виключенням тих сум, що віднесено безпосередньо до складу інших сукупних прибутків та збитків. Суми відстрочених податків розраховуються за методом балансових зобов'язань відносно тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відстрочені податкові активи та зобов'язання розраховуються відповідно до ставки податку, що діятиме у тому періоді, в якому буде реалізовано актив або здійснено розрахунок за зобов'язанням, базуючись на законодавчих нормах, що набрали чинність на звітну дату. Інші існуючі в Україні податки, які сплачує Банківська група протягом своєї діяльності відповідно до чинного законодавства, враховуються в звіті про прибутки та збитки в статті «Адміністративні та інші операційні витрати». Базова ставка, за якою прибуток підлягав оподаткуванню протягом 2018 та 2017 років становила 18%.

Статутний капітал та емісійні різниці

Внески до акціонерного капіталу відображаються за їх справедливою вартістю на дату операції. Прибутки та збитки від продажу власних акцій відображаються у складі нерозподіленого прибутку. Дивіденди на акції визнаються у акціонерному капіталі як вирахування у періоді, в якому вони оголошені. Інформація про дивіденди, оголошені після звітної дати, розкривається у примітках до консолідованої звітності. Прості акції, разом з дивідендами, які виплачуються на розсуд Банківської групи, та які капіталізуються, класифікуються як капітал. Зовнішні витрати, що безпосередньо відносяться до випуску нових акцій, окрім випадків злиття компаній, зменшують надходження від випуску акцій у капіталі. Будь-яке перевищення справедливої вартості отриманої компенсації над номінальною вартістю випущених акцій відображається у складі капіталу як емісійний дохід.

Протягом звітної періоду Банківська група не мала в обігу фінансових інструментів, які потенційно розбавляють прибуток на акцію. Таким чином, базовий прибуток на акцію дорівнює розбавленому прибутку на акцію.

Базовий прибуток на акцію розраховується як відношення прибутку чи збитку, що припадає на прості акції до середньозваженої кількості простих акцій, що знаходилась в обігу протягом року.

Визнання доходів та витрат

Доходи – це збільшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді надходження чи збільшення корисності активів або зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення капіталу, за винятком його збільшення, пов'язаного з внесками акціонерів. Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або виникнення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу і не є розподіленням між акціонерами.

Доходи і витрати визнаються за кожним видом діяльності Банківської групи: операційної, інвестиційної, фінансової. Доходи визнаються, якщо існує висока вірогідність того, що Банківська група отримає економічні вигоди, а доходи можуть бути достовірно визначені.

Процентні та аналогічні доходи та витрати

Для всіх фінансових інструментів, які відображаються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід процентні доходи чи витрати відображаються за ефективною процентною ставкою.

Балансова вартість фінансового активу чи фінансового зобов'язання коригується в разі перегляду Банківської групи своєї оцінки платежів або надходжень.

Банківська група визнає за борговими фінансовими інструментами процентний дохід (нарахування процентів, амортизацію дисконту/премії) за ефективною ставкою відсотка протягом періоду від дати їх придбання до дати припинення визнання (продаж, відступлення права вимоги, погашення, списання за рахунок резерву), рекласифікації.

Банківська група не здійснює нарахування процентів та амортизацію дисконту або премії, якщо процентний дохід за борговими фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибутки/збитки, визнається у складі переоцінки.

Банківська група визнає процентні доходи за фінансовими активами, що обліковуються за амортизованою собівартістю, за ефективною ставкою відсотка до валової балансової вартості за винятком:

- 1) придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів. Для таких фінансових активів застосовується ефективна ставка відсотка, скоригована з урахуванням кредитного ризику, до амортизованої собівартості фінансового активу з дати первісного визнання;
- 2) фінансових активів, що не були придбаними або створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами, але в подальшому стали кредитно-знеціненими фінансовими активами. До таких фінансових активів банківська група застосовує ефективну процентну ставку до амортизованої собівартості фінансового активу в наступних звітних періодах.

Банківська група визнає процентний дохід за ефективною ставкою відсотка до валової балансової вартості фінансового активу, починаючи з наступної дати нарахування процентів, якщо в результаті впливу певних подій раніше кредитно-знецінений фінансовий актив відновився, і вже не є кредитно-знеціненим.

До 1 січня 2018 Банківська група визнавав процентний дохід за фінансовими активами, за якими визнано зменшення корисності, на амортизовану вартість такого активу з використанням ефективної ставки відсотка, що застосовує для дисконтування оцінених очікуваних грошових потоків під час визначення зменшення корисності фінансового активу.

Комісійні доходи та витрати

Комісії за наданими або отриманими послугами залежно від мети їх оцінки та основи обліку пов'язаного з ними фінансового інструменту поділяються на:

- ▶ комісії, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки доходу фінансового інструменту. Ці комісії визнаються в складі первісної вартості фінансового інструменту і впливають на визначення сум дисконту та премії за цим фінансовим інструментом;
- ▶ комісії, що отримуються або сплачуються під час надання або отримання послуг, визнаються доходами або витратами в процесі надання або отримання даних послуг;
- ▶ комісії, що отримуються або сплачуються після виконання певних дій, визнаються як дохід або витрати після завершення даних дій або операцій.

Інші доходи

Банківська група визнає повернення раніше списаної безнадійної заборгованості за кредитами, що надані клієнтам в складі інших доходів.

Переоцінка іноземної валюти

Операції в іноземних валютах первісно перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, що діє на дату операції. Монетарні активи і зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, що діє на звітну дату. Доходи і витрати, що виникають при перерахунку операцій в іноземних валютах, відображаються в звіті про прибутки і збитки за статтею «Результат від переоцінки іноземної валюти». Немонетарні статті, що відображаються за фактичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діє на дату операції. Немонетарні статті, що відображаються за справедливою вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діє на дату визначення справедливої вартості.

Взаємозаліки фінансових інструментів

Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до консолідованого звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями.

Виплати працівникам та пов'язані із ними відрахування

Розрахунки, пов'язані з оплатою праці працівників Банківської групи та працівників, що виконують роботи за договорами цивільно-правового характеру (здійснення вказаних виплат, нарахування заробітної плати, утримання податків та обов'язкових платежів із нарахованих сум, нарахування податків та обов'язкових платежів на фонд оплати праці), здійснюються відповідно до чинного законодавства та внутрішніх нормативних документів Банківської групи.

Нарахування основної та додаткової заробітної плати працівникам Банківській групі здійснюється згідно посадових окладів, що визначаються штатним розкладом Банківської групи.

В окремих випадках Банківська група укладає трудові контракти, згідно яких працівнику можуть надаватися додаткові майнові пільги та допомоги.

Банківська група проводить розрахунок та формує забезпечення за виплатами щодо невикористаних відпусток працівників Банківської групи.

Операції з пов'язаними сторонами

Початкове визнання операцій з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Банківська група здійснює операції з пов'язаними сторонами. МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» вимагає обліковувати фінансові інструменти при первісному визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій з непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки.

При визначенні належності клієнтів (контрагентів) до пов'язаних з Банківською групою осіб, Банківська група керується вимогами МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони».

Угоди, що укладаються Банківською групою з пов'язаними з Банківською групою особами, передбачають умови, що є поточними ринковими умовами.

Об'єднання компаній під спільним контролем

Облік об'єднання компаній, які знаходяться під спільним контролем, ведеться за методом об'єднання інтересів.

Відповідно до цього методу, активи та зобов'язання дочірньої організації, переданої між сторонами, що знаходяться під спільним контролем, враховуються в фінансовій звітності за їх балансовою вартістю, відображеної в звітності передавальної організації (попереднього власника) на дату передачі. Статті капіталу передавальної організації (попереднього власника) враховуються в фінансовій звітності у складі відповідних статей капіталу. Різниця між загальною балансовою вартістю чистих активів, визначених з використанням методу об'єднання інтересів, визнається у фінансовій звітності як зміна капіталу у складі нерозподіленого прибутку/(збитку) окремого резерву. У результаті об'єднання компаній, які знаходяться під спільним контролем, із використанням цього методу гудвіл не виникає.

Примітка 5. Перехід на нові та переглянуті стандарти

Нижче представлені стандарти та інтерпретації, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату складання фінансової звітності Банківської групи. Банківська група планує застосовувати ці стандарти після набрання їх чинності.

МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда»

МСФЗ (IFRS) 16 був випущений в січні 2016 року і замінює собою МСФЗ (IAS) 17 «Оренда», Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 4 «Визначення наявності в угоді ознак оренди», Роз'яснення ПКР (SIC) 15 «Операційна оренда – стимули» і Роз'яснення ПКР (SIC) 27 «Визначення сутності операцій, які мають юридичну форму оренди». МСФЗ (IFRS) 16 встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про оренду і вимагає, щоб орендарі відображали всі договори оренди з використанням єдиної моделі обліку в балансі, аналогічно порядку обліку, передбаченому в МСФЗ (IAS) 17 для фінансової оренди. Стандарт передбачає два звільнення від визнання для орендарів – щодо оренди активів з низькою вартістю (наприклад, персональних комп'ютерів) і короткострокової оренди (тобто оренди з терміном не більше 12 місяців). На дату початку оренди орендар буде визнавати зобов'язання щодо орендних платежів (тобто зобов'язання по оренді), а також актив, який представляє право користування базовим активом протягом терміну оренди (тобто актив у формі права користування). Орендарі будуть зобов'язані визнавати витрати на відсотки за зобов'язанням по оренді окремо від витрат по амортизації активу в формі права користування.

Орендарі також повинні будуть переоцінювати зобов'язання по оренді при настанні певної події (наприклад, зміну термінів оренди, зміні майбутніх орендних платежів в результаті зміни індексу або ставки, що використовуються для визначення таких платежів). У більшості випадків орендар буде враховувати суми переоцінки зобов'язання по оренді в якості коригування активу в формі права користування.

Порядок обліку для орендодавця відповідно до МСФЗ (IFRS) 16 практично не змінюється в порівнянні з діючими в даний момент вимог МСФЗ (IAS) 17. Орендодавці будуть продовжувати класифікувати оренду, використовуючи ті ж принципи класифікації, що і в МСФЗ (IAS) 17, виділяючи при цьому два види оренди: операційну і фінансову.

Крім цього, МСФЗ (IFRS) 16, який вступає в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року вимагає від орендодавців і орендарів розкриття більшого обсягу інформації в порівнянні з МСФЗ (IAS) 17.

Банк планує застосувати МСФЗ (IFRS) 16 і визнати сукупний ефект першого застосування МСФЗ (IFRS) 16 на дату першого застосування. Банківська група буде застосовувати стандарт щодо договорів, які раніше ідентифікувалися як договори оренди із застосуванням МСФЗ (IAS) 17 і Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 4.

Банківська група буде використовувати звільнення, запропоновані в стандарті щодо договорів оренди, термін яких закінчується протягом 12 місяців з дати першого застосування, а також щодо договорів оренди базових активів з низькою вартістю. У Банківської групи є договори оренди офісного обладнання (наприклад, персональні комп'ютери, друковані та копіювальні пристрої), вартість якого вважається низькою.

МСФЗ (IFRS) 17 «Страхові контракти»

В травні 2017 року Рада з МСФЗ випустила МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування», новий всеосяжний стандарт фінансової звітності для договорів страхування, який розглядає питання визнання і оцінки, подання та розкриття інформації. Коли МСФЗ (IFRS) 17 вступить в силу, він замінить собою МСФЗ (IFRS) 4 «Страхові контракти», який був випущений в 2005 році. МСФЗ (IFRS) 17 застосовується до всіх видів договорів страхування (тобто страхування життя і страхування, відмінне від страхування життя, пряме страхування і перестраховування) незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних запобіжних заходів і фінансовим інструментам з умовами дискреційної участі. Є кілька винятків зі сфери застосування. Основна мета МСФЗ (IFRS) 17 полягає в наданні моделі обліку договорів страхування, яка є більш ефективною і послідовною для страховиків. На відміну від вимог МСФЗ (IFRS) 4, які в основному базуються на попередніх місцевих облікових політиках, МСФЗ (IFRS) 17 надає всебічну модель обліку договорів страхування

Примітка 6. Грошові кошти та їх еквіваленти

Таблиця 6.1. Грошові кошти та їх еквіваленти

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Готівкові кошти	693 493	550 168
Грошові кошти в дорозі	5 374	3 214
Поточні рахунки в банках	17 955	8 258
Короткострокові депозити	8 309	6 315
Кошти в Національному банку України	655 324	531 960
Кореспондентські рахунки та кредити овернайт у банках:	2 147 691	1 273 871
- України	952 360	654 130
- інших країн	1 195 331	619 741
Очікувані кредитні збитки	(10 394)	(558)
Усього грошових коштів та їх еквівалентів	3 517 752	2 373 228

До складу грошових коштів та їх еквівалентів на кінець 2018 року включені нараховані процентні доходи в сумі 256 тис. грн. (2017 – 501 тис. грн.)

В наступній таблиці наведено аналіз зміни резерву за грошовими коштами та їх еквівалентами.

Таблиця 6.2. Аналіз зміни резерву за грошовими коштами та їх еквівалентами за звітний період

Грошові кошти та їх еквіваленти	Етап 1	Етап 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2018 р.	(215)	(343)	(558)
Вплив переходу на МСФЗ9	(12 273)	-	(12 273)
(Збільшення)/зменшення резерву за період	2 107	330	2 437
Очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2018 р.	(10 381)	(13)	(10 394)

Примітка 7. Кошти в інших банках

Таблиця 7.1. Кошти в інших банках

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Довгострокові депозити	367 244	504 870
Кредити, надані іншим банкам:	-	412 430
- короткострокові	-	412 430
Резерв під знецінення коштів в інших банках	(1 773)	(1 727)
Усього коштів в інших банках	365 471	915 573

До складу коштів в інших банках включені нараховані процентні доходи:

- ▶ станом на 31 грудня 2018 року у сумі 10 810 тис. грн.
- ▶ станом на 31 грудня 2017 року у сумі 3 927 тис. грн.

Таблиця 7.2. Аналіз зміни резерву під знецінення коштів в інших банках за звітний період

	Етап 1	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2018 р.	(210)	(210)
(Збільшення)/зменшення резерву за період	(1 563)	(1 563)
Очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2018 р.	(1 773)	(1 773)

Таблиця 7.3. Аналіз зміни резерву під знецінення коштів в інших банках за попередній період

	Кошти в інших банках	Договори зворотного репо
Резерв під знецінення за станом на початок періоду	(16)	-
Зменшення резерву під знецінення протягом періоду	(1 711)	-
Резерв під знецінення за станом на кінець періоду	(1 727)	-

Примітка 8. Кредити та заборгованість клієнтів

Таблиця 8.1. Кредити та заборгованість клієнтів

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою вартістю, з них:	17 891 410	15 897 157
Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою вартістю	21 140 496	18 587 151
Очікувані кредитні збитки за кредитами та заборгованістю клієнтів, які обліковуються за амортизованою вартістю	(3 249 086)	(2 689 994)
Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збитки	10 246	-
Усього кредитів за мінусом резервів	17 901 656	15 897 157

Таблиця 8.2. Кредити та заборгованість клієнтів, що обліковуються за амортизованою вартістю

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Кредити, що надані юридичним особам	12 505 755	13 691 193
Іпотечні кредити фізичних осіб	3 091 468	2 503 059
Інші кредити, що надані фізичним особам	5 543 273	2 392 899
Резерв під знецінення кредитів	(3 249 086)	(2 689 994)
Усього кредитів за мінусом резервів	17 891 410	15 897 157

До складу кредитів та заборгованості клієнтів включені нараховані процентні доходи:

- ▶ станом на 31 грудня 2018 року у сумі 1 435 650 тис. грн.
- ▶ станом на 31 грудня 2017 року у сумі 865 776 тис. грн.

Станом на кінець звітного року загальна заборгованість за кредитами, що були надані 10 найбільшим позичальникам Банківської групи, становила 3 131 492 тис. грн., що склало 17,49% від загального обсягу кредитів, наданих клієнтам (2017: 3 275 610 тис. грн., що склало 20,61% від загального обсягу кредитів).

Протягом 2018 року Банківською групою було продано заборгованості загальною вартістю 483 283 тис. грн. результат від продажу склав 65 185 тис. грн.

Протягом 2018 року Банківською групою було здійснено прощення боргу балансовою вартістю 162 385 тис. грн на дату прощення з подальшим списанням за рахунок резерву.

Таблиця 8.3.1. Аналіз кредитної якості кредитів та заборгованості клієнтів, що надані юридичним особам за звітний період, які обліковуються за амортизованою вартістю

	Стадія 1, індивідуально	Стадія 1, на груповій основі	Стадія 2, індивідуально	Стадія 2, на груповій основі	Стадія 3, індивідуально	Стадія 3, на груповій основі	Придбані або створені знецінені активи, на груповій основі		Усього
							дуально	знецінені	
Кредити та заборгованість клієнтів	6 660 646	3 354 184	1 000 789	374 915	999 458	73 903	33 143	8 717	12 505 755
Мінімальний кредитний ризик	2 301 131	1 434 395	3 804	6 169	-	3 850	-	-	3 749 348
Низький кредитний ризик	2 908 135	1 017 502	195 621	42 329	-	10 917	-	1	4 174 504
Середній кредитний ризик	610 914	612 520	148 167	115 336	-	39 437	-	-	1 526 374
Високий кредитний ризик	840 466	289 767	653 197	211 081	-	-	-	-	1 994 511
Дефолтні активи	-	-	-	-	999 458	19 699	33 143	8 716	1 061 016
Усього валова балансова вартість	6 660 646	3 354 184	1 000 789	374 915	999 458	73 903	33 143	8 716	12 505 755
Очікувані кредитні збитки	(103 233)	(23 671)	(19 827)	(34 232)	(613 007)	(25 370)	(15 203)	(6 255)	(840 798)
Усього кредитів та заборгованості клієнтів, що надані юридичним особам	6 557 413	3 330 513	980 962	340 683	386 451	48 533	17 940	2 461	11 664 957

Таблиця 8.3.2. Аналіз кредитної якості іпотечних кредитів, що надані фізичним особам за звітний період, які обліковуються за амортизованою вартістю

	Стадія 1, індивідуально	Стадія 1, на груповій основі	Стадія 2, індивідуально	Стадія 2, на груповій основі	Стадія 3, індивідуально	Стадія 3, на груповій основі	Придбані або створені знецінені активи, на груповій основі		Усього
							дуально	знецінені	
Кредити та заборгованість клієнтів	125 463	327 101	29 009	39 983	695 475	392 449	981 336	500 652	3 091 468
Мінімальний кредитний ризик	6 460	202 264	-	17 930	-	1 645	-	292	228 591
Низький кредитний ризик	34 768	48 713	2 414	4514	-	-	-	651	91 060
Середній кредитний ризик	82 642	74 941	-	9 537	-	2 233	15 817	6 711	191 881
Високий кредитний ризик	-	1183	26 595	8 002	-	-	5 946	-	41 726
Дефолтні активи	1 593	-	-	-	695 475	388 571	959 574	492 997	2 538 210
Усього валова балансова вартість	125 463	327 101	29 009	39 983	695 475	392 449	981 336	500 651	3 091 468
Очікувані кредитні збитки	(7 684)	(10 039)	(11 922)	(6 943)	(514 829)	(265 477)	(761 159)	(331 326)	(1 909 379)
Усього іпотечні кредити, що надані фізичним особам	117 779	317 062	17 087	33 040	180 646	126 972	220 178	169 325	1 182 089

Таблиця 8.3.3. Аналіз кредитної якості інших кредиторів, що надані фізичним особам за звітний період, які обліковуються за амортизованою вартістю

	Стадія 1, індивідуально		Стадія 1, на груповій основі		Стадія 2, індивідуально		Стадія 2, на груповій основі		Стадія 3, індивідуально		Стадія 3, на груповій основі		Придбані або створені індивідуально		Придбані або створені знецінені		Усього	
	7 027	5 095	4 853 353	4 705 296	-	195 536	73 079	405 047	797	8 434	8 434	0	4 726 408	0	122 523	144 312		64 033
Кредити та заборгованість клієнтів																		
Мінімальний кредитний ризик	1 197	-	89 152	32 109	-	83 944	-	63 877	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Низький кредитний ризик	-	-	58 750	156	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Середній кредитний ризик	735	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Високий кредитний ризик	7 027	(1 311)	4 853 354	(79 100)	-	195 536	(54 324)	73 079	405 047	797	(24)	8 434	8 434	(4 098)	5 543 273	(498 909)	5 044 364	
Дефолтні активи																		
Усього валова балансова вартість	5 716	4 774 254	80 643	37 431	773	4 336	5 543 273	(498 909)	5 044 364									
Очікувані кредитні збитки																		
Усього інших кредиторів, що надані фізичним особам																		

Таблиця 8.4. Аналіз кредитної якості кредитів за попередній період відповідно до МСБО39

Найменування статті	Кредити, що надані юридичним особам	Кредити, що надані фізичним особам-підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	Інші кредити, що надані фізичним особам	Усього
Непрострочені та незнецінені:	2 237 794	106 562	430 612	426 058	2 839	3 203 865
- великі позичальники з кредитною історією більше 2 років	124 648	-	-	-	-	124 648
- кредити середнім компаніям	498 106	-	-	-	-	498 106
- кредити малим компаніям	1 615 041	37 502	-	-	-	1 652 543
- інші кредити фізичним особам	-	69 060	430 612	426 058	2 839	928 569
Просрочені, але не знецінені:	364	1 878	112 962	164 895	3 045	283 144
- із затримкою платежу до 31 дня	2	350	19 139	15 428	33	34 952
- із затримкою платежу від 32 до 92 днів	-	1 218	2 703	7 725	83	11 729
- із затримкою платежу від 93 до 183 днів	-	310	108	1 563	12	1 993
- із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	73	-	4 579	6 061	27	10 740
- із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	289	-	86 433	134 118	2 890	223 730
Знецінені на індивідуальній чи колективній основі:	10 574 988	769 608	1 959 485	1 550 338	245 723	15 100 142
- без затримки платежу	9 600 812	124 527	233 904	1 149 550	217 380	11 326 173
- із затримкою платежу до 31 дня	315 055	5 006	54 045	58 524	7 435	440 065
- із затримкою платежу від 32 до 92 днів	174 620	42 039	44 736	47 450	6 075	314 920
- із затримкою платежу від 93 до 183 днів	94 355	37 031	46 499	54 341	2 754	234 980
- із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	13 803	41 624	153 529	112 292	5 760	327 008
- із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	376 343	519 381	1 426 771	128 181	6 318	2 456 994
Загальна сума кредитів до вирахування резервів	12 813 146	878 048	2 503 059	2 141 291	251 607	18 587 151
Резерв під знецінення за кредитами	(954 858)	(246 722)	(987 360)	(480 487)	(20 567)	(2 689 994)
Усього кредитів за мінусом резервів	11 858 287	631 326	1 515 699	1 660 804	231 040	15 897 157

У рядку «Непрострочені та незнецінені» зазначена сума кредитів та заборгованості клієнтів, які на звітну дату були непростроченими та за якими не було сформовано резерв під знецінення.

Таблиця 8.5.1. Аналіз зміни очікуваних кредитних збитків по кредитах та заборгованості клієнтів, що надані юридичним особам, які обліковуються за амортизованою собівартістю

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані або створені знецінені активи	Усього
Очікувані кредитні збитки станом на 1 січня 2018 р.	(95 761)	(126 578)	(603 365)	(34 051)	(859 755)
Придбані/ініційовані фінансові активи (Збільшення)/зменшення резерву за період	(111 844)	(25 263)	(153 936)	-	(291 043)
Фінансові активи, визнання яких було припинено або погашені (окрім списаних)	100 901	62311	(108 211)	(53)	54 948
Загальний ефект від переведення між стадіями	52 092	24 781	39 549	-0	116 422
Переведення до стадії 1	(68 372)	10 647	59 368	-	1 643
Переведення до стадії 2	7 246	(6 912)	(247)	-	87
Переведення до стадії 3	(76 241)	80 321	(4 006)	-	74
Коригування процентних доходів	623	(62 762)	63 621	-	1 482
Доформування резерву з метою списання активу	-	-	2 560	(2 145)	415
Зміна параметрів/моделей, які використовуються для оцінки очікуваних кредитних збитків	-	-	(362 270)	(34 003)	(396 273)
Курсові різниці	-	-	12 904	-	12 904
Списання фінансових активів за рахунок резерву	60	37	330	306	733
Очікувані кредитні збитки станом на 31 грудня 2018 р.	(122 924)	(54 065)	(642 351)	(21 458)	(840 798)

Таблиця 8.5.2. Аналіз зміни резервів під знецінення іпотечних кредитів клієнтів, що надані фізичним особам, які обліковуються за амортизованою собівартістю

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані або створені знецінені активи	Усього
Очікувані кредитні збитки станом на 1 січня 2018 р.	(24 889)	(45 796)	(629 081)	(780 754)	(1 480 520)
Придбані/ініційовані фінансові активи (Збільшення)/зменшення резерву за період	(3 538)	(2 197)	(33 336)	(7 840)	(46 911)
Фінансові активи, визнання яких було припинено або погашені (окрім списаних)	(14 328)	1 910	(312 021)	(323 228)	(647 667)
Загальний ефект від переведення між стадіями	1 436	1 826	2 652	1 605	7 519
Переведення до стадії 1	31 395	3 843	(12 357)	51	22 932
Переведення до стадії 2	31 581	(2)	(1)	-	31 578
Переведення до стадії 3	(18)	3 912	-	-	3 894
Коригування процентних доходів	(168)	(67)	(12 356)	51	(12 540)
Доформування резерву з метою списання активу	33	968	(11 512)	(44 691)	(55 202)
Зміна параметрів/моделей, які використовуються для оцінки очікуваних кредитних збитків	-	-	(45 791)	(23 774)	(69 565)
Курсові різниці	-	-	4 300	-	4 300
Списання фінансових активів за рахунок резерву	(7 832)	20 580	(38 150)	(19 273)	(44 675)
Очікувані кредитні збитки станом на 31 грудня 2018 р.	(17 723)	(18 866)	(780 306)	(1 092 484)	(1 909 379)

Таблиця 8.5.3. Аналіз зміни резервів під знецінення інших кредитів клієнтів, що надані фізичним особам, які обліковуються за амортизованою собівартістю

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані або створені знецінені активи	Усього
Очікувані кредитні збитки станом на 1 січня 2018 р.	(19 548)	(21 018)	(241 355)	(586)	(282 507)
Придбані/ініційовані фінансові активи (Збільшення)/зменшення резерву за період	(70 537)	(41 537)	(109 196)	(3 389)	(224 659)
Фінансові активи, визнання яких було припинено або погашені (окрім списаних)	4 425	355	7 733	-	12 512
Загальний ефект від переведення між стадіями	2 445	(15 204)	(15 657)	-	(28 416)
Переведення до стадії 1	3 821	(2 160)	(2 274)	-	(613)
Переведення до стадії 2	(192)	(2 430)	(2 289)	-	(4 911)
Переведення до стадії 3	(262)	(10 612)	(12 018)	-	(22 892)
Коригування процентних доходів	2 836	(11 783)	(128 911)	(211)	(138 069)
Доформування резерву з метою списання активу	-	-	(263)	-	(263)
Зміна параметрів/моделей, які використовуються для оцінки очікуваних кредитних збитків	-	-	-	-	-
Курсові різниці	-	-	-	-	-
Списання фінансових активів за рахунок резерву	-	-	336 785	9 358	346 143
Очікувані кредитні збитки станом на 31 грудня 2018 р.	(84 402)	(54 307)	(356 078)	(4 122)	(498 909)

Таблиця 8.6. Аналіз зміни резервів під заборгованість за кредитами за попередній період відповідно до МСБО 39

Рух резервів	Кредити юридичним особам	Кредити фізичним особам-підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Споживчі кредити фізичним особам	Інші кредити фізичним особам	Усього
Залишок за станом на початок періоду	(878 719)	(535 144)	(1 549 366)	(598 980)	(35 712)	(3 597 921)
(Збільшення)/зменшення резерву під знецінення протягом періоду	(959 858)	145 559	251 745	(109 247)	(5 503)	(677 304)
Списання безнадійної заборгованості за рахунок резерву	173 801	62 671	179 806	228 790	20 965	666 033
Відступлення	714 334	88 177	156 863	4 422	-	963 796
Курсові різниці	(4 416)	(7 985)	(26 408)	(5 472)	(317)	(44 598)
Залишок за станом на кінець періоду	(954 858)	(246 722)	(987 360)	(480 487)	(20 567)	(2 689 994)

Таблиця 8.7.1. Аналіз зміни валової балансової вартості кредитів та заборгованості клієнтам, що надані юридичним особам

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Первісно знецінені активи	Усього
Валова балансова вартість на 1 січня 2018 р.	7 149 037	2 970 040	1 732 369	75 804	11 927 250
Придбані/ ініційовані фінансові активи	7 055 745	721 344	179 937	3 682	7 960 708
Збільшення/зменшення фінансових активів за період	(224 346)	(44 963)	4 471	6 444	(258 394)
Фінансові активи, визнання яких було припинено або погашені (окрім списаних)	(4 771 245)	(1 427 509)	(185 662)	-	(6 384 416)
Переведення до стадії 1	(96 211)	14 995	8 126	-	-
Переведення до стадії 2	749 710	(746 021)	(3 689)	-	-
Переведення до стадії 3	175 046	389 934	(564 980)	-	-
Списання фінансових активів за рахунок резервів	-	-	(471 371)	-	(471 371)
Зміна умов (модифікація), яка не призводить до припинення визнання	-	-	-	-	-
Курсові різниці	(12 591)	(2 957)	(591)	(785)	(16 924)
Інші зміни	(10 308)	(499 160)	301 661	(43 291)	(251 098)
Валова балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	1 0014 836	1 375 703	1 073 361	41 854	12 505 755

Таблиця 8.7.2. Аналіз зміни валової балансової вартості іпотечних кредитів та заборгованості клієнтам, що надані фізичним особам, які обліковуються за амортизованою собівартістю

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Первісно знецінені активи	Усього
Валова балансова вартість на 1 січня 2018 р.	352 645	174 424	1 225 765	1 556 275	3 309 109
Придбані/ ініційовані фінансові активи	76 605	196 50	85 124	15 661	197 040
Збільшення/зменшення фінансових активів за період	3 013	-596	126 711	-	129 128
Фінансові активи, визнання яких було припинено або погашені (окрім списаних)	(26 631)	(6 903)	(10 305)	(10 314)	(54 153)
Переведення до стадії 1	94 918	(67 963)	(26 955)	-	-
Переведення до стадії 2	(11 826)	17 162	(5 336)	-	-
Переведення до стадії 3	(16 743)	(30 737)	47 480	-	-
Списання фінансових активів за рахунок резервів	-	-	(310 502)	(163 305)	(473 807)
Зміна умов (модифікація), яка не призводить до припинення визнання	-	-	-	5 577	5 577
Курсові різниці	(3 147)	(2 004)	(16 056)	(20 786)	(41 993)
Інші зміни	(16 269)	(26 120)	(28 003)	90 959	20 567
Валова балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	452 564	76 913	1 087 923	1 474 067	3 091 468

Таблиця 8.7.3. Аналіз зміни валової балансової вартості інших кредитів та заборгованості клієнтам, що надані фізичним особам, які обліковуються за амортизованою собівартістю

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Первісно знецінені активи	Усього
Валова балансова вартість на 1 січня 2018 р.	1 672 869	84 694	304 445	9 185	2 071 193
Придбані/ ініційовані фінансові активи	3 929 608	156 704	161 237	7 831	4 255 380
Збільшення/зменшення фінансових активів за період	(83 766)	(7 059)	202 390	-	111 565
Фінансові активи, визнання яких було припинено або погашені (окрім списаних)	(981 054)	(78 909)	(52 867)	-	(1 112 830)
Переведення до стадії 1	(41 386)	36 704	75 538	-	70 856
Переведення до стадії 2	6 946	(10 680)	36 021	-	32 287
Переведення до стадії 3	(3 322)	2 181	4 680	-	3 539
Коригування процентних доходів, що обліковуються за амортизованою собівартістю	88 808	13 033	63 694	-	165 535
Списання фінансових активів за рахунок резервів	-	-	(324 995)	(14)	(325 009)
Зміна умов (модифікація), яка не призводить до припинення визнання	-	-	-	-	-
Курсові різниці	(12)	(7)	(19)	(120)	(158)
Інші зміни	263 771	(1 126)	8 002	268	270 915
Валова балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	4 852 462	195 535	478 126	17 150	5 543 273

Нижче представлений кредитний портфель Банківської групи в розрізі галузей економіки, кредитний ризик яких впливає на якість кредитів.

Таблиця 8.8. Структура кредитів за видами економічної діяльності

Вид економічної діяльності	31 грудня 2018 р.		31 грудня 2017 р.	
	Сума	%	Сума	%
Будівництво; операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг	3 213 373	15,19	2 308 099	12,42
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	2 833 141	13,39	4 024 143	21,65
Добувна та переробна промисловість; виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	1 841 755	8,71	2 573 859	13,85
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	1 243 446	5,88	1 396 776	7,51
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство; рибальство	1 206 945	5,71	1 156 661	6,22
Фінансова діяльність	304 450	1,44	860 445	4,63
Фізичні особи	7 795 739	36,86	4 926 602	26,51
Інші	2 711 893	12,82	1 340 566	7,21
Усього кредитів та заборгованості клієнтів до вирахування резервів	21 150 742	100,00	18 587 151	100,00

В таблиці нижче розкриваються суми кредитів в залежності від виду забезпечення, у випадку якщо один кредит забезпечений декількома видами забезпечення, валова балансова вартість такого кредиту розподіляється на пропорційній основі.

Таблиця 8.9. Інформація про кредити в розрізі видів забезпечення за звітний період

Найменування статті	Кредити, що надані юридичним особам	Іпотечні кредити фізичних осіб	Інші кредити, що надані фізичним особам	Усього
Незабезпечені кредити	660 344	306 535	4 986 498	5 953 377
Кредити, що забезпечені:	11 854 701	2 784 933	557 732	15 197 365
- грошовими коштами	3 131	-	21247	24 378
- цінними паперами	2 988	-	-	2 988
- нерухомим майном	6 740 299	2 783 615	380 302	9 904 216
- у т.ч. житлового призначення	472 061	1 962 541	283 625	2 718 227
- гарантіями і поручительствами	256 087	-	-	256 087
- іншими активами	48 52 196	1 317	156 183	5 009 696
Усього кредитів та заборгованості клієнтів без резервів	12 515 045	3 091 468	5 544 229	21 150 742

Таблиця 8.10. Інформація про кредити в розрізі видів забезпечення за попередній період

Найменування статті	Кредити, що надані юридичним особам	Іпотечні кредити фізичних осіб	Інші кредити, що надані фізичним особам	Усього
Незабезпечені кредити	1 511 804	908 900	1 815 312	4 236 016
Кредити, що забезпечені:	12 179 389	1 594 159	577 587	14 351 135
- грошовими коштами	2 254 461	399 644	1 960	2 656 065
- цінними паперами	74	-	-	74
- нерухомим майном	226 923	-	-	226 923
- у т.ч. житлового призначення	6 188 881	1 193 126	376 069	7 758 076
- гарантіями і поручительствами	1 040 678	97 174	173 374	1 311 226
- іншими активами	3 509 050	1 389	199 558	3 709 997
Усього кредитів та заборгованості клієнтів без резервів	13 691 193	2 503 059	2 392 899	18 587 151

У складі кредитів, що надані фізичним та юридичним особам станом на 31 грудня 2018 року обліковувалася дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом у сумі 1 594 018 тис. грн. (31 грудня 2017 року – 1 176 025 тис. грн.)

Нижче показана дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом (загальна сума інвестицій у лізинг) та її поточна вартість на 31 грудня 2018 року:

	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	Всього
Дебіторська заборгованість за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2017 р.	1 202 273	1 105 482	2 307 755
Неотриманий фінансовий дохід	(360 628)	(312 727)	(673 355)
Поточна вартість дебіторської заборгованості за платежами з лізингу на 31 грудня 2017 р.	841 645	792 755	1 634 400
Мінус: резерви на знецінення	(33 007)	(7 375)	(40 382)
Всього дебіторської заборгованості за платежами з лізингу	808 638	785 380	1 594 018

Нижче показана дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом (загальна сума інвестицій у лізинг) та її поточна вартість на 31 грудня 2017 року:

	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	Всього
Дебіторська заборгованість за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2017 р.	960 572	787 847	1 748 419
Неотриманий фінансовий дохід	(314 484)	(235 688)	(550 172)
Поточна вартість дебіторської заборгованості за платежами з лізингу на 31 грудня 2017 р.	646 088	552 159	1 198 247
Мінус: резерви на знецінення	(18 217)	(4 005)	(22 222)
Всього дебіторської заборгованості за платежами з лізингу	627 871	548 154	1 176 025

Примітка 9. Інвестиції в цінні папери

Таблиця 9.1. Інвестиції в цінні папери

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю	144 235	-
Цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1 513 270	1 157 580
Цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток/збиток	123 360	572 092
Резерв під очікувані кредитні збитки	(49 189)	-
Усього цінних паперів	1 731 677	1 729 672

Таблиця 9.2. Інвестиції в цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:	1 513 271	1 157 580
- державні облігації	1 466 148	1 120 444
- акції та корпоративні права	47 123	37 136
Резерв під очікувані кредитні збитки	(7 087)	-
Усього цінних паперів на продаж за мінусом резервів	1 506 184	1 157 580

До складу фінансових активів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток включені нараховані процентні доходи:

- ▶ станом на 31 грудня 2017 року у сумі 26 151 тис. грн.
- ▶ станом на 31 грудня 2017 року у сумі 28 828 тис. грн.

Таблиця 9.3. Основні інвестиції в акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком в складі інвестицій в цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

Рядок	Назва компанії	Вид діяльності	Країна реєстрації	Справедлива вартість
1	ПАТ "Дніпровагонмаш"	Виробництво залізничних локомотивів і рухомого складу	Україна	22 440
2	ПАТ "Дослідно-експериментальний завод №20 цивільної авіації"	Виробництво інших машин і устаткування спец.призначення	Україна	22 265
3	РАЙФДАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ ПАТ	Банківська діяльність	Україна	2 417
	Усього			47 122

Станом на 31 грудня 2018 року у складі фінансових активів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток немає акцій, що не мають котирувань.

Таблиця 9.4. Інвестиції в цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Цінні папери за справедливою вартістю через прибуток або збиток:	123 361	
- державні облігації	44 199	503 828
Акції та корпоративні права	79 162	68 264
Резерв під очікувані кредитні збитки	(2)	
Усього цінних паперів на продаж за мінусом резервів	123 359	572 092

Таблиця 9.5. Основні інвестиції в акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком в складі інвестицій в цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Рядок	Назва компанії	Вид діяльності	Країна реєстрації	Справедлива вартість
1	ПАТ "Дніпровагонмаш"	Виробництво залізничних локомотивів і рухомого складу	Україна	60 747
2	ПАТ "Дослідно-експериментальний завод №20 цивільної авіації"	Виробництво інших машин і устаткування спец.призначення	Україна	18 390
	Усього			79 137

Таблиця 9.6. Інвестиції в цінні папери, що обліковуються за амортизованою вартістю

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Цінні папери, що обліковуються за амортизованою вартістю	144 236	-
- державні облігації	45 731	-
- корпоративні облігації	98 505	-
Резерв під очікувані кредитні збитки	(42 102)	-
Усього цінних паперів на продаж за мінусом резервів	102 134	-

Примітка 10. Депозитні сертифікати НБУ

Таблиця 10.1. Депозитні сертифікати НБУ

Найменування статті	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Депозитні сертифікати НБУ	1 401 972	1 600 736
Усього	1 401 972	1 600 736

Станом на 31 грудня 2018 та 2017 років депозитні сертифікати НБУ, є непростроченими та незнеціненними.

Примітка 11. Інвестиційна нерухомість

Таблиця 11.1. Інвестиційна нерухомість за звітний період

Найменування статті	Земля	Будівлі	Усього
Залишок на початок періоду	-	116 577	116 577
Первісна вартість	-	118 528	118 528
Знос	-	(1 347)	(1 347)
Зменшення корисності	-	(604)	(604)
Покупка	-	-	-
Капітальні інвестиції на реконструкцію	-	33	33
Амортизація	-	(439)	(439)
Вибуття	-	(13 408)	(13 408)
Відновлення корисності	-	-	-
Переведення з категорії капітальних інвестицій в інвестиційну нерухомість	-	4 112	4 112
Надходження в результаті об'єднання бізнесу	3 082	3 138	6 220
Переведення в необоротні активи, утримувані для продажу, та в активи групи вибуття	-	-	-
Переведення в категорію будівель, займаних власником	-	(17 886)	(17 886)
Інші зміни	-	2 444	2 444
Залишок за станом на кінець періоду	3 082	94 571	97 653
Первісна вартість	3 082	96 961	100 043
Знос	-	(1 786)	(1 786)
(Зменшення)/ відновлення корисності	-	(604)	(604)

Таблиця 11.2. Інвестиційна нерухомість за попередній період

Найменування статті	Земля	Будівлі	Усього
Залишок на початок періоду	21 040	125 237	146 277
Первісна вартість	21 040	129 603	150 643
Знос	-	(3 762)	(3 762)
Зменшення корисності	-	(604)	(604)
Покупка	-	22 373	22 373
Капітальні інвестиції на реконструкцію	-	105	105
Амортизація	-	(766)	(766)
Вибуття	(18 088)	(41 452)	(59 540)
Відновлення корисності	131	-	131
Переведення з категорії капітальних інвестицій в інвестиційну нерухомість	-	6 616	6 616
Переведення в необоротні активи, утримувані для продажу, та в активи групи вибуття	-	(7 291)	(7 291)
Переведення в категорію будівель, займаних власником	-	(6 249)	(6 249)
Переведення до складу інших активів	-	(10 411)	(10 411)
Інші зміни	-	18 005	18 005
Залишок за станом на кінець періоду	3 083	116 577	119 660
Первісна вартість	2 952	121 710	124 662
Знос	-	(4 528)	(4 528)
(Зменшення)/ відновлення корисності	131	(605)	(474)

Банківська група застосовує прямолінійний метод амортизації до інвестиційної нерухомості. Строк корисного використання – 80 років. Ставка амортизації 1,25% річних.

Таблиця 11.3. Суми, що визнані у Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід

Суми доходів і витрат	за 2018 рік	за 2017 рік
Дохід від оренди інвестиційної нерухомості	5 872	5 883
Прямі операційні витрати (включаючи ремонт і обслуговування) від інвестиційної нерухомості, що генерує дохід від оренди	(981)	(2 879)
Усього доходів від операційної оренди	4 891	3 004

Операційні витрати, пов'язані з інвестиційною нерухомістю, які були понесені Банківською групою протягом року, який закінчився 31 грудня 2018 та 2017 року, в основному включали витрати на основні комунальні послуги.

Таблиця 11.4. Інформація про мінімальні суми майбутніх орендних платежів за невідмовною операційною орендою, якщо банківська група є орендодавцем

Період дії операційної оренди	на 31 грудня 2018 року	на 31 грудня 2017 року
До 1 року	1 037	7 743
Від 1 до 5 років	-	600
Усього платежів, що підлягають отриманню за операційною орендою	1 037	8 343

Примітка 12. Основні засоби та нематеріальні активи

Таблиця 12.1. Основні засоби та нематеріальні активи

Найменування статті	Земельні ділянки	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Інші нематеріальні активи	Незавершені капітальні вкладення в основні засоби та нематеріальні активи	Усього
Балансова вартість на 1 січня 2018 р.	1 043	510 378	65 885	42 602	13 059	1 888	31 928	73 334	784 094
Первісна (переоцінена) вартість	1 043	575 080	201 393	57 375	52 528	7 589	122 607	73 334	1 259 542
Знос на кінець попереднього періоду (на початок звітного періоду)	-	(64 702)	(135 508)	(14 773)	(39 469)	(5 701)	(90 679)	-	(475 448)
Придбання, пов'язане з об'єднанням компанії	9 905	188 589	5 944	179	282	281	-	-	205 813
Надходження	-	11 333	30 765	5 987	3 721	137	10 489	182 761	253 853
Відновлення корисності	-	5 271	389	-	-	-	40	-	5 700
Капітальні інвестиції на добудову основних засобів та вдосконалення нематеріальних активів	-	597	6 028	339	189	-	1 084	(1 505)	3 482
Переведення (в необоротні активи) з необоротних активів, утримуваних для продажу, та активів групи вибуття	-	-	-	(6 620)	-	-	-	-	(6 620)
Вибуття	-	(18 002)	(4 438)	(9 325)	(1 661)	(94)	(3 019)	(11 708)	(48 295)
Амортизаційні відрахування	-	(17 309)	(23 299)	(7 341)	(3 736)	(341)	(11 715)	-	(85 358)
Інші зміни	96	25 311	(143)	810	143	-	-	(46 782)	(20 565)
Балансова вартість на 1 січня 2019 р.	11 044	706 168	81 131	26 631	11 997	1 871	28 807	196 100	1 098 836
Первісна (переоцінена) вартість	11 044	788 179	239 938	48 745	55 202	7 913	131 201	196 100	1 659 642
Знос на кінець звітного періоду	-	(82 011)	(158 807)	(22 114)	(43 205)	(6 042)	(102 394)	-	(560 806)

Примітка 13. Інші фінансові активи

Таблиця 13.1. Інші фінансові активи

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Грошові кошти з обмеженим правом використання	1 174 838	642 908
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	655 622	143 046
Дебіторська заборгованість за страхові послуги	177 645	136 575
Дебіторська заборгованість за операціями з іншими банками	114 726	-
Надана фінансова допомога	72 227	60 679
Дебіторська заборгованість за факторинговими портфелями	37 133	41 877
Дебіторська заборгованість за готівкову гривню	6 899	13 707
Дебіторська заборгованість за брокерські послуги	3 745	3 745
Дебіторська заборгованість за процесингові послуги	1 215	566
Дебіторська заборгованість за цінними паперами	-	-
Дебіторська заборгованість за операціями з іншими банками	-	-
Інші фінансові активи	60 144	53 837
Резерв під знецінення інших фінансових активів	(97 425)	(62 026)
Усього інших фінансових активів за мінусом резервів	2 203 024	1 034 916

В статті «Грошові кошти з обмеженим правом використання» станом на 31 грудня 2018 року відображені кошти грошового покриття, розміщені на рахунках в банку-кореспонденті Deutsche Bank, з метою забезпечення відкриття Deutsche Bank резервного акредитива на користь Міжнародної платіжної системи «MasterCard International Incorporated» та «Visa International» для здійснення розрахунків, а також кошти розміщені на рахунках «MasterCard International Incorporated» та «Visa International» та кошти в Моторному (транспортному) страховому бюро України.

Таблиця 13.2. Аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів за звітний період

Рух резервів	Дебіторська заборгованість за факторинговим и портфелями	Дебіторська заборгованість за страхові послуги	Грошові кошти з обмеженим правом користування	Інші фінансові активи	Усього
Залишок за станом на початок періоду	(8 376)	(8 493)	(7 773)	(32 290)	(56 932)
Збільшення резерву під знецінення протягом періоду	(3 858)	(3 918)	(861)	(32 734)	(41 608)
Списання безнадійної заборгованості	-	-	-	1 097	1 097
Курсові різниці	-	-	10	8	18
Залишок за станом на кінець періоду	(12 234)	(12 411)	(8 624)	(63 919)	(97 425)

Таблиця 13.3. Аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів за попередній період

	Дебіторська заборгованість за факторинговим и портфелями	Дебіторська заборгованість за страхові послуги	Грошові кошти з обмеженим правом користування	Інші фінансові активи	Усього
Рух резервів					
Залишок за станом на початок періоду	(2 487)	(8 493)	(1 278)	(31 585)	(43 843)
Збільшення резерву під знецінення протягом періоду	(5 889)	-	(6 495)	(4 061)	(16 445)
Списання безнадійної заборгованості	-	-	-	446	446
Курсові різниці	-	-	-	(2 184)	(2 184)
Залишок за станом на кінець періоду	(8 376)	(8 493)	(7 773)	(37 384)	(62 026)

Таблиця 13.4. Аналіз кредитної якості інших фінансових активів за звітний період

Найменування статті	Дебіторська заборгованість за операціями з іншими банками	Дебіторська заборгованість за факторинговим і портфелями	Дебіторська заборгованість за страхові послуги	Дебіторська заборгованість за операціями з процесингові послуги	Надана фінансова допомога	Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	Грошові кошти з обмеженим правом користування	Дебіторська заборгованість за готівкову гривню	Інші фінансові активи	Усього
Заборгованість клієнтів, яка обліковуються за амортизованою вартістю	276	-	144 731	41	66 472	655 622	869 605	6 899	36 543	1 780 189
Мінімальний	-	-	14 915	1 174	5 755	-	277	-	6 843	28 964
Низкий	-	-	17 549	-	-	-	-	-	2 093	19 642
Середній	-	-	450	-	-	-	304 956	-	5 932	311 338
Високий	114 450	37 133	-	-	-	-	-	-	8 733	160 316
Дефолтні активи										
Всього других фінансових активів до вычета резерва	114 726	37 133	177 645	1 215	72 227	655 622	1 174 838	6 899	60 144	2 300 449
Резерв под обесценение прочих фінансових активів	(45 756)	(12 234)	(12 411)	(237)	-	-	(8 624)	-	(18 163)	(97 425)
Всього других фінансових активів за минусом резерва	68 970	24 899	165 234	978	72 227	655 622	1 166 214	6 899	41 981	2 203 024

У таблиці вище кредитну якість інших фінансових активів визначено в залежності від кількості днів прострочення заборгованості, а саме, для непростроченої заборгованості встановлено мінімальний кредитний ризик; для заборгованості простроченої від 0 до 30 днів – низький кредитний ризик; для заборгованості простроченої від 30 до 50 днів – середній кредитний ризик; для заборгованості простроченої від 50 до 90 днів – високий кредитний ризик; заборгованість прострочена понад 90 днів – дефолтні активи.

Таблиця 13.5. Аналіз кредитної якості інших фінансових активів за попередній період, відповідно до МСБО 39

Найменування статті	Дебіторська заборгованість за брокерські послуги		Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками		Дебіторська заборгованість за готівковою грошима		Дебіторська заборгованість за факторинговим і порфелями		Дебіторська заборгованість за страхові послуги		Надана фінансова допомога		Грошові кошти з обмеженим правом користування		Інші фінансові активи		Усього	
	3 745	566	143 046	13 707	-	113 237	60 679	642 908	16 290	994 178								
Непрострочена та незнецінена заборгованість:																		
Великі клієнти з кредитною історією більше 2 років	-	566	143 046	13 707	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Середні компанії	3 741	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Малі компанії	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Фізичні особи	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Прострочена, але не знецінена заборгованість:																		
- із затримкою платежу до 31 дня	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- із затримкою платежу від 32 до 92 днів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- із затримкою платежу від 93 до 183 днів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Заборгованість знецінена на індивідуальній основі:																		
- із затримкою платежу до 31 дня	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- із затримкою платежу від 32 до 92 днів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- із затримкою платежу від 93 до 183 днів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- із затримкою платежу більше ніж 183 днів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього інших фінансових активів до вирахування резерву	3 745	566	143 046	13 707	-	113 237	60 679	642 908	16 290	994 178	60 679	642 908	16 290	994 178				
Резерв під знецінення інших фінансових активів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього інших фінансових активів за мінусом резерву	2 265	566	143 046	13 707	-	129 563	60 679	635 135	16 454	916	60 679	635 135	16 454	916				

Примітка 14. Інші активи

Таблиця 14.1. Інші активи

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Майно, що перейшло у власність банківської групи як заставодержателя	395 495	180 801
Частка перестраховика в страхових резервах	157 080	125 890
Відстрочені аквізиційні витрати	214 862	77 379
Витрати майбутніх періодів	64 139	38 351
Дебіторська заборгованість з придбання активів	26 902	21 714
Передоплата за послуги	37 313	20 433
Дебіторська заборгованість за податками, крім податку на прибуток	771	833
Дорогоцінні метали	785	737
Інші активи	50 632	36 156
Резерв під інші активи	(14 207)	(5 094)
Усього інших активів за мінусом резервів	933 772	497 200

Таблиця 14.2. Аналіз зміни резерву під знецінення інших активів за звітний період

Рух резервів	Дебіторська заборгованість з придбання активів	Передоплата за послуги	Інші активи	Всього
Залишок за станом на початок періоду (Збільшення)/зменшення резерву на	(307)	(4 061)	(464)	(4 832)
зменшення корисності протягом періоду	(287)	(8 964)	(124)	(9 375)
Залишок за станом на кінець періоду	(594)	(13 025)	(588)	(14 207)

Таблиця 14.3. Аналіз зміни резерву під знецінення інших активів за попередній період

Рух резервів	Дебіторська заборгованість з придбання активів	Передоплата за послуги	Інші активи	Всього
Залишок за станом на початок періоду (Збільшення)/зменшення резерву на	(60)	(2 256)	(136)	(2 452)
зменшення корисності протягом періоду	(468)	(1 758)	(416)	(2 642)
Залишок за станом на кінець періоду	(528)	(4 014)	(552)	(5 094)

Примітка 15. Необоротні активи, утримувані для продажу

Таблиця 15.1. Необоротні активи, утримувані для продажу

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Необоротні активи, утримувані для продажу		
Житлова нерухомість	687	27 717
Комерційна нерухомість	1 346	6 915
Автомобілі	10 942	-
Усього необоротних активів, утримуваних для продажу	12 976	34 632

Банківська група класифікує необоротний актив як утримуваний для продажу, якщо його балансова вартість буде в основному відшкодовуватися шляхом операції продажу, а не поточного використання. Активи, які відповідають критеріям утримуваних для продажу, включають активи: які знаходились у якості застави за кредитами і були передані Банківській групі у власність відповідно до судових рішень чи позасудового врегулювання, чи придбані Банківською групою та класифіковані як активи для продажу, або щодо яких Банківською групою прийнято рішення класифікувати необоротні активи як утримувані для продажу на підставі того, що стан активів, у якому вони перебувають, дає змогу здійснити негайний продаж і є високий ступінь імовірності їх продажу протягом року з дати класифікації.

Банківська група не визнавала у звітності зменшення корисності об'єктів.

Примітка 16. Кошти банків

Таблиця 16.1. Кошти банків

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Кореспондентські рахунки та депозити овернайт інших банків	296 567	144 684
Депозити інших банків	274 029	1 405
Кредити, що отримані:	260 615	370 476
- короткострокові	42 048	313 082
- довгострокові	218 567	57 396
Усього коштів інших банків	831 211	516 567

Примітка 17. Кошти клієнтів

Таблиця 17.1. Кошти клієнтів

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Інші юридичні особи	6 771 534	7 696 030
Поточні рахунки	2 414 255	2 426 894
Строкові кошти	4 357 279	5 269 136
Фізичні особи	12 222 719	7 882 965
Поточні рахунки	1 816 749	978 312
Строкові кошти	10 405 970	6 904 653
Усього коштів клієнтів	18 994 253	15 578 995

Станом на кінець звітного року загальний обсяг коштів, що був залучений від 10 найбільших клієнтів Банківської групи, становив 3 613 545 тис.грн., що склало 19% від загального обсягу коштів клієнтів, залучених Банківською групою (2017: 3 223 306 тис. грн., що склало 21% від загального обсягу коштів клієнтів)

Таблиця 17.2. Розподіл коштів клієнтів за видами економічної діяльності

Вид економічної діяльності	31 грудня 2018 р.		31 грудня 2017 р.	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	12 222 719	64,35	7 882 965	50,60
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг	948 655	4,99	1 804 887	11,59
Торівля, ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	867 203	4,57	1 023 219	6,57
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	801 925	4,22	801 970	5,15
Переробна промисловість	699 192	3,68	720 468	4,62
Фінансова діяльність	568 677	2,99	123 320	0,79
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	242 113	1,27	251 288	1,61
Органи державної влади та місцевого самоврядування	28	0	1 529	0
Інші	2 643 741	13,92	2 969 349	19,06
Усього коштів клієнтів	18 994 253	100	15 578 995	100

Примітка 18. Боргові цінні папери, емітовані групою

Таблиця 18.1. Боргові цінні папери, емітовані групою

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Облігації, випущені на внутрішньому ринку	184 454	91 652
Депозитні сертифікати	33 776	593 847
Усього	218 230	685 499

Станом на 31 грудня 2018 року облігації складались з:

Серія	Процентна ставка	Дата випуску	Дата погашення	Номінальна вартість	Неаморти- зована премія/ дисконт	Нараховані відсотки до сплати	Балансова вартість
E	17%	01.08.2014	09.08.2019	83 778	150	2 068	85 996
D	17%	30.04.2013	09.08.2022	610	-	-	610
K	22%	10.10.2018	04.11.2023	8 326	-	9 069	17 395
Д	22%	01.04.2014	26.03.2019	150	-	1	151
F	22%	01.10.2015	24.10.2020	1 633	-	5	1 638
G	22%	01.10.2015	24.10.2020	7 050	-	426	7 476
A	25%	26.10.2017	31.12.2027	20 000	-	-	20 000
B	25%	26.10.2017	31.12.2027	20 000	-	-	20 000
D	19%	16.07.2018	09.07.2023	30 000	-30	1 218	31 188
D	17%	30.04.2013	09.08.2022	610	-	-	610
Усього				171 547	120	12 787	184 454

Станом на 31 грудня 2017 року облігації складались з:

Серія	Процентна ставка	Дата випуску	Дата погашення	Номінальна вартість	Неаморти- зована премія/ дисконт	Нараховані відсотки до сплати	Балансова вартість
E	18%	1 серпня 2014 р.	9 серпня 2019 р.	14 946	-	466	15 412
D	20%	30 квітня 2013 р.	21 травня 2018 р.	39 600	2	729	40 331
B	22%	25 жовтня 2013 р.	19 жовтня 2018 р.	5 133	-	178	5 311
C	22%	20 січня 2014 р.	14 січня 2019 р.	3 030	-	141	3 171
D	22%	01 квітня 2014 р.	26 березня 2019 р.	730	-	3	733
F	22%	01 жовтня 2015 р.	24 вересня 2020 р.	1 633	-	4	1 637
G	22%	01 жовтня 2015 р.	24 вересня 2020 р.	50	-	8	58
A	25%	27 грудня 2017р.	31 грудня 2027 р.	20 000	-	-	20 000
B	25%	27 грудня 2017р.	31 грудня 2027 р.	5 000	-	-	5 000
Усього				90 122	2	1 528	91 652

Примітка 19. Інші залучені кошти

Таблиця 19.1. Інші залучені кошти

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	570	111 515
Усього	570	111 515

Протягом 2017 року Банк отримав кредит від нерезидента САНДЕТЕЛЛІ ЛІМІТЕД згідно договору позики № 5 від 13 січня 2017 року на суму 115 тис. доларів США під 7,25%.

Примітка 20. Резерви за зобов'язаннями

Таблиця 20.1. Зміни резервів за зобов'язаннями за звітний період

Рух резервів	Страхові резерви	Зобов'язання кредитного характеру	Інші	Усього
Залишок на початок періоду	2 729 602	2 221	164	2 731 987
Збільшення резерву	596 289	5 496	2	601 787
Залишок на кінець періоду	3 325 891	7 717	166	3 333 774

Таблиця 20.2. Зміни резервів за зобов'язаннями за попередній період

Рух резервів	Страхові резерви	Зобов'язання кредитного характеру	Усього
Залишок на початок періоду	1 900 202	1 234	1 901 436
Збільшення резерву	430 831	838	431 669
Збільшення резерву в результаті об'єднання бізнесу	398 569	-	398 569
Залишок на кінець періоду	2 729 602	2 072	2 731 674

Примітка 21. Інші фінансові зобов'язання

Таблиця 21.1. Інші фінансові зобов'язання

Найменування статті	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Кредиторська заборгованість за операціями з платіжними картками	665 147	339 379
Кредиторська заборгованість за операціями з іноземною валютою	133 361	61 059
Кредиторська заборгованість від страхової діяльності	101 315	90 527
Розрахунки по операціях клієнтів	97 777	38 466
Кредиторська заборгованість за операціями з цінними паперами	51 659	-
Отримана фінансова допомога	32 159	14 566
Кредиторська заборгованість за операціями з агентами	8 562	10 833
Дивіденди до сплати	5 961	-
Похідні фінансові зобов'язання в торговому портфелі	4 949	716
Непогашене зобов'язання з субординованого боргу та міжбанківським залученням	-	314 547
Кошти в розрахунках інших банків	-	-
Інші фінансові зобов'язання	54 235	74 802
Усього інших фінансових зобов'язань	1 155 125	944 895

Примітка 22. Інші зобов'язання

Таблиця 22.1. Інші зобов'язання

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Доходи майбутніх періодів	40 350	40 901
Кредиторська заборгованість за розрахунками з працівниками	93 037	35 383
Кредиторська заборгованість за отриманими авансами	58 471	33 463
Кредиторська заборгованість за податками та зборами, крім податку на прибуток	27 725	11 937
Кредиторська заборгованість перед Фондом гарантування вкладів фізичних осіб	-	12 663
Кредиторська заборгованість з придбання активів	-	-
Інша заборгованість	60 942	22 897
Усього	280 526	157 244

Примітка 23. Субординований борг

Станом на 31 грудня 2018 та 2017 років субординований борг був представлений наступним чином:

Кредитор	Валюта	Номинальна сума	Термін погашення	Процентна ставка, %	Балансова вартість	
					31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
ТОВ «ТД «Східний»	UAH	10 000	3 квітня 2028 р.	5	10 042	10 042
ТОВ «ТД «Східний»	UAH	15 000	3 квітня 2028 р.	5	15 064	15 064
ТОВ «ТД «Східний»	UAH	30 000	3 квітня 2028 р.	5	30 127	30 127
САНДЕТЕЛЛІ ЛІМІТЕД	USD	10 000	9 лютого 2025 р.	8,5	286 746	282 698
САНДЕТЕЛЛІ ЛІМІТЕД	USD	5 000	21 грудня 2027р.	8	-	140 675
Усього					341 980	478 606

Примітка 24. Рух резервів переоцінки (компонентів іншого сукупного доходу)

Таблиця 24.1. Рух резервів переоцінки (компонентів іншого сукупного доходу)

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Залишок на початок року	77 578	162 572
Переоцінка цінних паперів у портфелі банку на продаж	(31 202)	4 663
зміни переоцінки до справедливої вартості зменшення корисності	71 297	4 663
доходи (витрати) у результаті продажу, перекласифіковані у звітному періоді на прибутки або збитки	(104 605)	-
Переоцінка основних засобів та нематеріальних активів	2 106	-
зміни переоцінки до справедливої вартості зменшення корисності	74 105	(9 663)
амортизація резерву переоцінки за 2017 рік	81 978	(5 782)
доходи (витрати) у результаті продажу, перекласифіковані у звітному періоді на прибутки або збитки	(131)	(1 100)
Податок на прибуток, пов'язаний із	-	(2 644)
зміною резерву переоцінки цінних паперів у портфелі банку на продаж	4 943	(137)
зміною резерву переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	4 480	1 279
Усього зміни щодо резервів переоцінки (інший сукупний дохід) за вирахуванням податку на прибуток	4 480	(839)
Залишок на кінець року	50 182	(3 722)
	127 760	158 850

Примітка 25. Аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення

Найменування статті	Примітки	31 грудня 2018 р.		31 грудня 2017 р.	
		Менше ніж 12 місяців	Більше ніж 12 місяців	Менше ніж 12 місяців	Більше ніж 12 місяців
АКТИВИ					
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	3 517 752	-	3 517 752	2 373 228
Кошти в інших банках	7	324 215	41 256	365 471	186 340
Кредити та заборгованість клієнтів	8	11 355 515	6 546 141	17 901 656	6 374 125
Інвестиції в цінні папери	9	658 252	1 073 425	1 731 677	529 741
Депозитні сертифікати НБУ	10	1 401 972	-	1 401 972	1 600 736
Інвестиційна нерухомість	11	-	97 653	97 653	119 660
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		4	6		
Відстрочений податковий актив	30	081	2 471	552	8 990
Основні засоби та нематеріальні активи	12	-	14 468	14 468	16 823
Інші фінансові активи	13	1 718	1 097 118	1 098 836	959 650
Інші активи	14	1 631 262	571 762	2 203 024	79 045
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття	15	804 018	129 754	933 772	249 456
		12	12		
		976	-	976	34 632
Усього активів		19 711 761	9 574 048	29 285 809	8 514 840
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків	16	831 212	-	831 212	415 608
Кошти клієнтів	17	18 200 767	793 486	18 994 253	1 933 862
Боргові цінні папери, емітовані банком	18	121 129	97 101	218 230	93 933
Інші залучені кошти	19	-	570	570	710
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток		52 018	-	52 018	50 345
Відстрочений податкове зобов'язання	30	-	16 163	16 163	25 443
Резерви за зобов'язаннями	20	1 284 194	2 049 579	3 333 773	1 921 449
Інші фінансові зобов'язання	21	1 119 999	35 125	1 155 124	35 627
Інші зобов'язання	22	272 377	8 149	280 526	6 653
Субординований борг	23	10 097	331 883	341 980	476 008
Усього зобов'язань		21 891 793	3 332 057	25 223 850	4 909 293
				16 673 397	25 188 237

Примітка 26. Процентні доходи та витрати

	2018 р.	2017 р.
ПРОЦЕНТНІ ДОХОДИ		
Процентні доходи за фінансовими активами, які обліковуються за амортизованою собівартістю:		
Кредити та заборгованість клієнтів	2 980 733	2 679 299
Заборгованість з фінансового лізингу (оренди)	511 747	170 337
Цінні папери, що обліковуються за амортизованою вартістю	77 851	106 422
Кошти в інших банках	114 404	93 868
Факторінгові портфелі	33 974	24 975
Кореспондентські рахунки в інших банках	4 497	22 601
Депозити та кредити овернайт в інших банках	-	8 673
Інші процентні доходи	62 922	1 504
Процентні доходи за фінансовими активами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:		
Цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	197 341	182 524
Усього процентних доходів	3 983 469	3 390 203
ПРОЦЕНТНІ ВИТРАТИ		
Процентні доходи за фінансовими активами, які обліковуються за амортизованою собівартістю:		
Строкові кошти фізичних осіб	(768 268)	(586 079)
Строкові кошти юридичних осіб	(341 118)	(290 790)
Поточні рахунки	(183 529)	(76 786)
Боргові цінні папери, що емітовані групою	(43 995)	(71 724)
Строкові кошти інших банків	(5 605)	(61 191)
Кредити отримані у банків	(46 340)	(29 213)
Інші залучені кошти	(1 651)	(5 810)
Депозити овернайт інших банків	(4 792)	(757)
Кореспондентські рахунки	(2 610)	(177)
Заборгованість за фінансовим лізингом (орендою)	-	(2)
Інші	(40 818)	(36 791)
Усього процентних витрат	(1 438 726)	(1 159 320)
Чистий процентний дохід	2 544 743	2 130 883

Примітка 27. Комісійні доходи та витрати

	2018 р.	2017 р.
КОМІСІЙНІ ДОХОДИ		
Розрахунково-касові операції	730 002	393 231
Комісійні доходи від обслуговування платіжних карток	243 616	-
Комісійні доходи за платежі без відкриття рахунків	106 300	-
Операції на валютному ринку та ринку банківських металів для клієнтів	40 112	-
Агентські послуги	38 556	17 365
Комісійні доходи від переказів коштів	29 276	-
Гарантії надані	13 069	11 666
Комісійні доходи від кредитного обслуговування клієнтів	4 228	-
Операції з цінними паперами	2 121	1 262
Інші	28 947	58 712
Усього комісійних доходів	1 236 677	482 236
КОМІСІЙНІ ВИТРАТИ		
Агентські послуги	(410 724)	(437 031)
Комісійні витрати по МПС	(237 116)	-
Розрахунково-касові операції	(212 674)	(144 688)
Операції з цінними паперами	(833)	(457)
Гарантії отримані	(29)	(6)
Інші	(18 146)	(17 667)
Усього комісійних витрат	(879 522)	(599 849)
Чистий комісійний дохід	357 155	(117 613)

Примітка 28. Інші операційні доходи

	Примітки	2018 р.	2017 р.
Дохід від припинення визнання фінансових зобов'язань		862 896	-
Дохід від прощення боргу, повернення раніше списанної заборгованості та інших послуг клієнтів		94 509	117 350
Штрафи, пені отримані		44 454	34 650
Дохід від операційного лізингу (оренди)		22 937	29 623
Дохід від вибуття основних засобів та нематеріальних активів		21 621	30 131
Дохід від продажу кредитів і дебіторської заборгованості		17 794	6 662
Дохід від процесингових операцій		14 408	9 268
Дохід від модифікації фінансових активів та фінансових зобов'язань		8 607	-
Дохід від надання в оренду інвестиційної нерухомості		5 872	5 883
Дохід від субаренди		1 420	845
Дохід від вибуття інвестиційної нерухомості		-	3 874
Дохід від брокерської діяльності		-	253
Інші		178 918	24 091
Усього операційних доходів		1 273 436	347 800

Примітка 29. Адміністративні та інші операційні витрати

	Примітки	2018 р.	2017 р.
Витрати на утримання персоналу		(1 001 740)	(635 483)
Витрати за страховими виплатами		(487 566)	(372 410)
Професійні послуги		(230 275)	(171 153)
Витрати за програмами лояльності		(209 235)	-
Роялті		(182 425)	(33 779)
Витрати на оперативний лізинг (оренду)		(153 364)	(103 832)
Витрати від припинення визнання фінансових активів та фінансових зобов'язань		(141 566)	-
Витрати на проведення платежів через ПТКС		(128 649)	-
Сплата інших податків та зборів платежів, крім податку на прибуток		(128 518)	(62 619)
Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів, телекомунікаційні та інші експлуатаційні послуги		(101 301)	(115 910)
Амортизація основних засобів та нематеріальних активів	12, 13	(94 503)	(97 843)
Витрати із страхування		(92 217)	(68 783)
Витрати на маркетинг та рекламу		(88 644)	(39 877)
Інші витрати, пов'язані з основними засобами		(86 802)	(13 427)
Витрати під час первісного визнання фінансових зобов'язань за справедливою вартістю		(3 389)	-
Благодійна діяльність		(2 150)	(3 283)
Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів		(456)	(16 826)
Витрати від зменшення корисності необоротних активів утримуваних для продажу		(13)	(3 962)
Прощення заборгованості за рахунок витрат		-	(26 953)
Інші		(219 040)	(196 309)
Усього адміністративних та інших операційних витрат		(3 353 186)	(1 962 449)

Примітка 30. Витрати на податок на прибуток

Таблиця 30.1. Витрати з податку на прибуток

	2018 р.	2017 р.
Поточний податок на прибуток	166 776	130 903
Зміна відстроченого податку на прибуток, пов'язана з:	3 207	(10 986)
- виникненням чи списанням тимчасових різниць	3 207	(10 986)
Усього витрати з податку на прибуток	169 983	119 917

Таблиця 30.2. Узгодження суми облікового прибутку та суми податкового прибутку

	2018 р.	2017 р.
Прибуток до оподаткування	819 155	677 790
Умовна сума податкових прибутків при застосуванні діючої ставки	150 352	121 377
Коригування облікового прибутку:		
Витрати, які не включаються до суми витрат з метою розрахунку податкового прибутку, але визнаються в бухгалтерському обліку	41 209	16 283
Витрати, які включаються до суми витрат з метою розрахунку податкового прибутку, але не визнаються в бухгалтерському обліку	(6 747)	(5 596)
Вплив зміни ставки оподаткування	2 861	4 261
Резерв щодо оцінки відстроченого податкового активу	(23 660)	-
Використання раніше невизнаних податкових збитків	-	(391)
Інші коригування	5 967	(16 018)
Витрати з податку на прибуток	169 983	119 917

Примітка 31. Прибуток на одну просту акцію

Таблиця 31.1. Чистий та скоригований прибуток на одну просту акцію

	Примітки	2018 р.	2017 р.
Прибуток, що належить власникам простих акцій банку		648 792	557 873
Прибуток за рік		648 792	557 873
Середньорічна кількість простих акцій в обігу (тис. шт.)		10 550 349	1 345 604
Чистий прибуток на одну просту акцію (гривень)		0,06	0,41
Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (гривень)		0,06	0,41

Примітка 32. Операційні сегменти

Банківська група в своїй діяльності використовує сегментний аналіз кожного учасника Банківської групи окремо, а не Банківської групи в цілому, тому консолідований сегментний аналіз Банківської групи в цій звітності не може бути представлений.

Примітка 33. Управління фінансовими ризиками

Банківській діяльності притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків, з урахуванням лімітів ризику та інших засобів контролю. Цей процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Банківської групи, а кожний співробітник Банківської групи несе відповідальність за вплив ризиків, що мають відношення до його обов'язків. Банківській групі властиві кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик, а останній включає торгові та неторгові ризики. Банківській групі також властиві операційні ризики.

Політики управління, розкриті у цій примітці є такими, що проваджені Банком – Відповідальною особою, та застосовуються на рівні банківської групи.

Загальні засади побудови системи ризик-менеджменту Банку

Політика та системи управління ризиками Банку постійно переглядаються й удосконалюються відповідно до змін організаційної структури Банку, ринкових умов та банківських продуктів. Процес управління ризиками стосується кожного працівника Банку. Прийняття рішення про проведення будь-якої банківської операції здійснюється тільки після всебічного аналізу ризиків, що виникають в результаті проведення такої операції. Працівники Банку, що здійснюють від імені Банку операції, що несуть ризик, поінформовані про ризик операції та здійснюють ідентифікацію, аналіз і оцінку ризиків перед здійсненням операції. В Банку діють внутрішні нормативні документи, що регламентують порядок здійснення всіх операцій, що несуть ризик. Проведення нових банківських операцій при відсутності внутрішніх нормативних документів Банку або відповідних рішень Колегіальних органів, що регламентують порядок їх здійснення, не допускається.

Головним завданням системи управління ризиками Банку є мінімізація негативного впливу непередбачених подій та явищ зовнішнього оточення на реалізацію стратегічних завдань Банку, запобігання зниженню ринкової вартості Банку та фінансових результатів його діяльності.

Банк вважає, що управління ризиками у наш час формує філософію бізнесу, є невід'ємною частиною корпоративної культури та повинне мати прямий вплив на структуру побудови бізнес – процесів, ключові параметри планування та ціноутворення в Банку. З точки зору ризик-менеджменту, банківська діяльність зводиться до прийняття ризику й отримання за це відповідної компенсації.

Комплекс дій з ризик-менеджменту має на меті забезпечити досягнення таких цілей:

- ▶ ризики мають бути зрозумілими та усвідомлюватися Банком і його керівництвом;
- ▶ ризики мають бути в межах рівнів толерантності, установлених Спостережною Радою, Правлінням, іншими повноважними колегіальними органами Банку;
- ▶ рішення з прийняття ризику мають відповідати стратегічним завданням діяльності Банку;
- ▶ рішення з прийняття ризику мають бути конкретними і чіткими;
- ▶ очікувана дохідність має компенсувати прийнятий ризик;
- ▶ стимули для досягнення високих результатів діяльності мають узгоджуватися з рівнем толерантності до ризику.

Процес управління ризиками охоплює всі види діяльності Банку та є безперервним процесом аналізу ситуації та оточення, в яких виникають ризики, і прийняття управлінських рішень щодо впливу на самі ризики та на рівень уразливості Банку до таких ризиків. Банк виділяє наступні категорії ризиків, що мають суттєвий вплив на діяльність Банку:

- ▶ кредитний ризик;
- ▶ ризик ліквідності;
- ▶ операційний ризик;
- ▶ ринковий ризик (валютний, процентний, ціновий).

Кредитний ризик

Методи оцінки зменшення корисності фінансових інструментів, які застосовує Банк, передбачають розподіл операцій за рівнем істотності: індивідуально істотні / неістотні значні кредитні операції.

Банк розподіляє усі активи, залежно від їх балансової вартості, на істотні та неістотні.

Істотним активом Банк вважає:

- ▶ актив, за яким позичальником є юридична особа та сума боргу за ним перевищує 5% Регулятивного капіталу на звітну дату;
- ▶ актив, за яким позичальником є фізична особа, та сума боргу перевищує 1% від розміру загального розміру кредитного портфелю роздрібного бізнесу;
- ▶ актив, за яким позичальником/контрагентом є Банк / суверенний позичальник, включно з виконавчими органами, органами місцевого самоврядування, державними органами та неприбутковими організаціями, без обмеження по сумі такого активу.

Однак, незалежно від вищезазначених порогів істотності, активи, які вважаються відповідальним працівником/колегіальним органом Банку як такі, що володіють конкретним профілем ризику, вважаються індивідуально істотними активами і повинні оцінюватись індивідуально.

Окрім того, усі активи у стані дефолту, які вже підлягають індивідуальній оцінці, для яких сума активу зменшилась нижче порогу істотності для оцінки зменшення корисності, повинні продовжувати оцінюватись індивідуально на кожну подальшу звітну дату. Виключенням із цього правила є активи, які вважаються несуттєвими.

Використовуючи індивідуальний підхід до розрахунку зменшення корисності, дисконтовані очікувані майбутні потоки грошових коштів оцінюються для кожного активу індивідуально з урахуванням можливих сценаріїв відшкодування, зокрема:

- ▶ погашення боргу у відповідності до графіку поточного договору (первісного договору або вже укладеного договору про реструктуризацію);
- ▶ відшкодування у рамках заходів із повернення заборгованості;
- ▶ відшкодування у рамках інших нетипових сценаріїв.

Під час оцінки дисконтованих очікуваних майбутніх потоків грошових коштів, пов'язаних зі сценарієм повернення заборгованості, до уваги беруться заходи із відшкодування забезпечення та інших джерел погашення, включно із добровільними погашеннями дебітором, та надходження від проведених заходів для відшкодування боргу тощо.

Банк оцінює дисконтовані очікувані майбутні потоки грошових коштів (DCF) за такими сценаріями відшкодування:

- ▶ добровільне погашення – актив передбачається бути погашеним у повному обсязі згідно з графіком погашення;
- ▶ реалізація заставного майна/прийняття на баланс – актив із поверненням заборгованості за рахунок забезпечення або прийняття активу на баланс;
- ▶ інші нетипові сценарії – погашення за рахунок врегулювання заборгованості через суд, арешту рахунків Позичальника, за рахунок коштів фінансового поручителя, інших надходжень, які можуть бути документально підтвердженими.

Банк розподіляє фінансові інструменти у відповідності до моделі зменшення корисності за МСФЗ 9, на:

- ▶ фінансові інструменти РОСІ,
- ▶ усі інші фінансові інструменти.

Фінансовий інструмент РОСІ. Вони залишаються у своїй категорії до припинення визнання (навіть якщо їх якість покращується).

Усі інші фінансові інструменти в рамках моделі зменшення корисності підлягають переміщенню між стадіями.

Наступні правила застосовуються, коли розглядається загальний підхід до переходу між етапами:

- ▶ При первісному визнанні фінансовий інструмент відноситься до Стадії 1. В разі, якщо інструмент має ознаки зменшення корисності, фінансовий інструмент має бути віднесений до РОСІ.
- ▶ На наступні дати здійснюється оцінка кредитного ризику за фінансовим інструментом і він відноситься до відповідної Стадії.

Перехід з Стадії 2 до Стадії 1 можливий, якщо буде доведено, що очікуваний кредитний ризик не є значно більшим, ніж при первісному визнанні.

Для фінансових інструментів, щодо яких були наявні фактори дефолту, Банк визначає re-aging період на рівні 6 місяців, після чого, в разі якщо позичальник обслуговує борг у відповідності до умов договору, фінансовий інструмент може бути віднесений до Стадії 2.

Станом на кожен звітну дату Банк здійснює оцінку на предмет значного збільшення кредитного ризику по фінансовому інструменту з моменту його первісного визнання. При проведенні оцінки Банк орієнтується на зміну ризику настання дефолту протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту, а не на зміни суми очікуваних кредитних збитків. Для здійснення такої оцінки Банк порівнює ризик настання дефолту за фінансовим інструментом станом на звітну дату з ризиком настання дефолту за фінансовим інструментом на дату первісного визнання та аналізує обґрунтовану та підтверджену інформацію, доступну без надмірних витрат або зусиль, яка вказує на значне збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання відповідного інструменту.

Відповідно до вимог МСФЗ 9, Банк враховує в своїх оцінках очікуваних кредитних збитків інформацію щодо прогнозів майбутніх економічних умов. У випадку достатності статистичної інформації моделювання PD та LGD виконується окремо, використовуючи доступні історичні дані та макроекономічні зміни. Однак, в результаті аналізу наявної статистичної інформації щодо показника LGD було виявлено, що глибина історії недостатня, а в ряді випадків, і низька якість самої статистики, унеможлиблює моделювання макроекономічного впливу регресійним аналізом. Тому, до накопичення історичної інформації, Банк визначає LGD з урахуванням макроекономічної інформації через PD, за методом Фрая-Джейкобса (LGD Frye-Jacobs function). Дослідження М. Джейкобса та Дж. Фрая (Frye & Jacobs Jr (2012)) показують, що PD та LGD систематично змінюються у стресових ситуаціях. Функція LGD Frye-Jacobs встановлює функціональний взаємозв'язок між умовно очікуваним cLGD (conditionally expected LGD, тобто LGD скоригований на макроекономічні очікування) з умовно очікуваною cDR (conditionally expected Default Rate, тобто DR скоригований на макроекономічні очікування). В основу алгоритму розрахунку показника cLGD закладено спостереження про те, що умови, які впливають на зміну рівня PD з такою ж спрямованістю вплинуть на рівень LGD.

Управління кредитними ризиками Банку здійснюється за допомогою наступних інструментів:

- ▶ застосування лімітів на прийняття кредитних рішень для кожного окремого кредитного органу, для окремих кредитних продуктів, на одного позичальника/групу позичальників, на окремий сектор (галузь) економіки;
- ▶ уніфікація процедур проведення кредитного аналізу та документування кредитних операцій (процедури кредитного аналізу уніфіковані в Банку в залежності від розміру кредитної операції та типу кредитного продукту);
- ▶ регулярне проведення кредитного моніторингу на індивідуальному рівні, що дає змогу вчасно виявити загрози знецінення кредитних вкладень та вжити заходів для зменшення можливих втрат Банку.

З метою своєчасного виявлення та належного управління кредитним ризиком у Банку було запроваджено систему моніторингу кредитів. В корпоративному секторі моніторинг кредитних ризиків здійснюється із використанням таких основних інструментів, як щоквартальний моніторинг фінансово-економічного стану (згідно вимог НБУ), періодичний контроль потенційно проблемної заборгованості, щомісячний контроль роботи із проблемною заборгованістю, процедура періодичного перегляду суттєвих заборгованостей, що представляє собою щорічний (або частіший в разі необхідності) процес повного аналізу діяльності позичальника та передбачає можливість зміни умов кредитної операції за його результатами.

Банківська група протягом звітного періоду дотримувалась нормативів кредитного ризику, встановлених НБУ. Станом на кінець дня 31 грудня 2018 року значення нормативів становили:

- ▶ Норматив максимально розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) – 10,66% (2017 рік: 10,16%) (нормативне значення – не більше 25%);
- ▶ Норматив великих кредитних ризиків (Н8) – 25,5% (2017 рік: 35,55%) (нормативне значення – не більше 800%);
- ▶ Норматив максимально розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з Банком особами (Н9) – 4,65% (2017 рік: 4,85%) (нормативне значення – не більше 5%).

Ринковий ризик

Ринкові ризики – існуючі або потенційні ризики збитків або зменшення капіталу Банку, що виникають внаслідок несприятливих змін ринкових факторів (відсоткових ставок, валютних курсів, котирувань цінних паперів, кредитних спредів, цін на товари та інше). Банк поділяє ринкові ризики на наступні види: процентний, валютний і ціновий ризики.

Процентний ризик – існуючий або потенційний ризик збитків або зменшення капіталу Банку, що виникає внаслідок несприятливих змін відсоткових ставок. Цей ризик впливає як на прибутковість Банку (в короткостроковій перспективі), так і на його економічну вартість (в довгостроковій перспективі).

Валютний ризик – існуючий або потенційний ризик збитків або зменшення капіталу Банку, що виникає внаслідок несприятливих коливань курсів іноземних валют і цін на банківські метали.

Ціновий ризик – існуючий або потенційний ризик збитків або зменшення капіталу Банку, що виникає внаслідок несприятливих змін ринкових котирувань цінних паперів, цін на товари та інше.

Управління ризиком ліквідності та ринковими ризиками проводиться централізовано на рівні Головного офісу Банку. Безпосередньо у процесі управління задіяні Комітет з управління активами та пасивами, Казначейство та Департамент ризик-контролю.

З метою забезпечення ефективності процесу в Банку імплементовано систему наступних компонентів управління ризиками:

- ▶ внутрішні нормативні документи (політики управління ризиками, положення про антикризове управління та порядок взаємодії підрозділів в умовах кризи ліквідності, методика розрахунку розривів ліквідності, методики проведення стрес-тестування ризиків);
- ▶ процедури управління ризиком ліквідності та ринковими ризиками, засоби контролю рівня ризику;
- ▶ інформаційні системи для зберігання та оброблення даних;
- ▶ набір форм управлінської звітності.

Для реалізації оперативного управління ризиком ліквідності та ринковими ризиками в Банку функціонує система інструментів обмеження ризику:

- ▶ нормативи та ліміти НБУ;
- ▶ лімітування розривів ліквідності (абсолютний/кумулятивний розрив);
- ▶ норматив розміщення поточних пасивів;
- ▶ ліміти на абсолютний розмір операцій за певними строками та видами;
- ▶ загальна довга/коротка валютна позиція, валютна позиція в розрізі валют;
- ▶ стрес-тестування та моделювання ліквідності з подальшим прийняттям рішень щодо обмежень на структуру активів та пасивів.

Нормативи Національного банку України, стан ГЕП-розривів та розподіл пасивів в фондуванні статей активних операцій використовуються як головні показники для контролю ризику ліквідності та ринкових ризиків.

Валютний ризик – ризик негативного впливу змін у валютних курсах або інших відповідних факторів ризику на вартість активів та пасивів Банку, зокрема, фінансових інструментів.

Керівництво визначає ліміти ризиків по валютах та загальний прийнятний рівень ризику за позиціями «овернайт», які щоденно контролюються та порівнюються з лімітами довгої/короткої відкритої позиції, встановленими НБУ.

Таблиця 33.1. Аналіз валютного ризику

	31 грудня 2018 р.				31 грудня 2017 р.			
	Монетарні активи	Монетарні зобов'язання	Похідні фінансові інструменти	Чиста позиція	Монетарні активи	Монетарні зобов'язання	Похідні фінансові інструменти	Чиста позиція
Долари США	9 141 157	9 119 816	(52 164)	(30 824)	7 919 154	8 357 278	(46 111)	(484 235)
Євро	1 651 265	1 352 395	(385 446)	(86 576)	1 320 827	1 318 688	(132 979)	(130 840)
Фунти стерлінгів	1 573	929	-	644	8 415	6 272	-	2 143
Інші	270 601	268 560	-	2 041	1 966 952	1 131 065	-	835 887
Усього	11 064 596	10 741 700	(437 610)	(114 715)	11 215 348	10 813 303	(179 090)	222 955

У розрахунку розміру валютних позицій було використано управлінську модель, яка враховує валютні резерви Банківської групи та зобов'язання валютного характеру.

Інші валюти включають переважно російські рублі.

Подані у таблиці похідні фінансові інструменти – це монетарні фінансові активи та монетарні фінансові зобов'язання, що показані окремо для відображення загального валютного ризику Банківської групи. Позиція Банківської групи по валютних похідних інструментах – це справедлива вартість на кінець звітного періоду сум у відповідній валюті, яку Банківська група погодилася би купити (позитивна сума) або продати (негативна сума) до згортання позицій та здійснення розрахунків з контрагентом. Суми з розбивкою за валютами показані розгорнуто. Чиста загальна сума являє собою справедливу вартість похідних інструментів. Наведений вище аналіз включає лише монетарні активи та зобов'язання. На думку керівництва, інвестиції в інструменти капіталу та немонетарні активи не призведуть до виникнення суттєвого валютного ризику.

Таблиця 33.2. Зміна прибутку або збитку та власного капіталу в результаті можливих змін офіційного курсу гривні до іноземних валют, що встановлені на звітну дату, за умови, що всі інші змінні характеристики залишаються фіксованими

	31 грудня 2017 р.		31 грудня 2017 р.	
	Вплив на прибуток/збиток	Вплив на власний капітал	Вплив на прибуток/збиток	Вплив на власний капітал
Зміцнення долара США на 6%	(16 336)	(16 336)	(256 645)	(256 645)
Послаблення долара США на 6%	4 007	4 07	62 951	62 951
Зміцнення євро на 8%	(45 885)	(45 885)	(69 345)	(69 345)
Послаблення євро на 8%	12 986	12 986	19 626	19 626
Зміцнення фунта стерлінгів на 15%	341	341	1 136	1 136
Послаблення фунта стерлінгів на 15%	(97)	(97)	(321)	(321)
Зміцнення інших валют та банківських металів на 15%	306	306	125 383	125 383
Послаблення інших валют та банківських металів на 15%	(306)	(306)	(125 383)	(125 383)

Вплив на капітал валютних курсів відбувається через зміни в прибутках та збитках. Банк розраховує розмір впливу на капітал через складання звіту щодо аналізу чутливості портфеля фінансових інструментів до можливої зміни валютних курсів. Для розрахунку за 2018 рік враховано, що волатильність курсу долара складе 6% – верхня межа та 6% – нижня межа, євро 8% – верхня межа та 8% – нижня межа, інших валют 15%. Для оцінки чутливості портфеля фінансових інструментів до можливої зміни валютних курсів за 2017 рік була врахована наступна середня волатильність курсу: долара 14%/10%, євро 22%/9%, для інших валют 15%.

Процентний ризик

Банківська група розглядає процентний ризик як ризик негативного впливу змін у номінальних відсоткових ставках або інших відповідних факторів ризику на вартість активів, пасивів та деривативів, пов'язаних з відсотковою ставкою.

Основною ціллю управління процентним ризиком є зниження впливу змін у відсоткових ставках на вартість капіталу шляхом обмеження та скорочення розміру можливих збитків, які Банківська група може понести за відкритими позиціями у зв'язку із зміною ситуації на фінансових ринках.

Географічний ризик

Банківська група розглядає географічний ризик як ризик понесення Банківською групою збитку в результаті невиконання договірних зобов'язань клієнтами або контрагентами, які належать до певної країни і, відповідно, підпадають під ризики, притаманні цій країні.

Географічний ризик не притаманний діяльності Банківської групи в зв'язку з тим, що Банківська група не має філій та представництв в інших країнах і веде свою діяльність тільки на території України, за виключенням відкриття кореспондентських рахунків в зарубіжних банках та інших фінансових активів, в складі яких в основному відображені кошти грошового покриття, розміщені на рахунку в банку-кореспонденті Deutsche Bank, з метою забезпечення відкриття Deutsche Bank резервного акредитива на користь Міжнародної платіжної системи «MasterCard International Incorporated» та «Visa International» для здійснення розрахунків.

Операційний ризик

Операційні ризики притаманні всім продуктам, видам діяльності, процесам, обчислювальним системам і телекомунікаційним мережам Банківської групи.

Мета управління операційними ризиками – мінімізація можливих втрат Банківської групи з урахуванням вартості контролю ризиків. Визначення пріоритетних заходів з контролю операційних ризиків реалізується економічно ефективно, з оцінкою співвідношення витрат на впровадження контрольних процедур і розмірів можливих втрат: вартість заходів контролю та мінімізації операційного ризику повинна бути менше величини можливих втрат Банківської групи від цього ризику.

Увесь процес управління ризиками нерозривно пов'язаний з бізнес-процесами та операціями Банківської групи і орієнтований на пошук і прийняття конкретних рішень з їх оптимізації, які дозволять мінімізувати можливі збитки.

З метою реалізації системи управління операційними ризиками в Банківській групі створено підрозділ операційного ризик-менеджменту, на який покладено обов'язки координації та реалізації процесу ідентифікації, оцінки, контролю та моніторингу операційних ризиків. Забезпечення оперативного управління операційними ризиками здійснює постійно діючий колегіальний орган – Комісія з управління операційними ризиками.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик, який виникає в разі неспроможності Банківської групи виконати свої зобов'язання в належні строки та в належному обсязі не зазнавши при цьому неприйнятних втрат.

Управління ризиком ліквідності проводиться централізовано, консолідовано та в розрізі валют.

Суб'єкти управління ліквідністю Банківської групи – Комітет з управління активами та пасивами (КУАП), Казначейство, бізнес-підрозділи, Департамент ризик-контролю. КУАП в межах делегованих повноважень здійснює координацію дій всіх підрозділів, задіяних в процесі управління, шляхом розгляду відповідної управлінської звітності та прийняття управлінських рішень, спрямованих на забезпечення ефективності управління ризиком ліквідності. З метою контролю ліквідності здійснюється оцінка контрактних та очікуваних грошових потоків, аналізуються розриви ліквідності, здійснюється планування та прогнозування ліквідності Банку.

Управління ризиком ліквідності в Банківській групі здійснюється відповідно до стандартів для запровадження яких у Банку діє ряд документів: Політика управління ризиком ліквідності, що затверджена рішенням Спостережної Ради, Положення про антикризове управління та порядок взаємодії підрозділів в умовах кризи ліквідності, Методика розрахунку розривів ліквідності, Методика проведення стрес-тестування ризику ліквідності, затверджені рішенням Правління банку, Положення про КУАП. Вищезгаданими документами описуються:

- ▶ визначення ризику ліквідності;

- ▶ фундаментальні принципи управління ризиком ліквідності;
- ▶ процес управління;
- ▶ розподіл функцій, повноважень та взаємодія між суб'єктами управління;
- ▶ порядок та частота звітування;
- ▶ визначення лімітів;
- ▶ стрес-тести щодо ліквідності та фондування;
- ▶ план дій на випадок непередбачуваних обставин.

Станом на 31 грудня 2018 року нормативи Національного банку України, стан ГЕП-розривів та розподіл пасивів в фондуванні статей активних операцій використовуються як головні показники для контролю ризику ліквідності.

Протягом звітного 2018 року Банківська група не мала труднощів з виконанням фінансових зобов'язань та дотримувалася нормативів ліквідності, встановлених Національним банком України та внутрішніх обмежень встановлених КУАП. Нормативи ліквідності станом на 31 грудня 2018 року мали наступні значення:

- ▶ норматив поточної ліквідності (Н5), який розраховується як відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення, який не перевищує 31 календарний день. Станом на 31 грудня 2018 року цей норматив складав 89,05% (2017: 82,71%) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 40%;
- ▶ норматив короткострокової ліквідності (Н6), який розраховується як відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення до одного року. Станом на 31 грудня 2018 року цей норматив складав 80,8% (2017: 93,83%) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 60%.

У поданій нижче таблиці показані зобов'язання Банківської групи станом на 31 грудня 2018 року за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у консолідованому звіті про фінансовий стан, оскільки суми у консолідованому звіті про фінансовий стан базуються на дисконтованих грошових потоках.

Таблиця 33.3. Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення за звітний період

Найменування статті	На вимогу	Від 1	Від 3	Від 6	Від 12 міс.	Понад	Усього
	та менше						
	1 міс.	до 3 міс.	до 6 міс.	до 12 міс.	до 5 років	5 років	
Кошти банків	334 791	372 430	-	41 710	94 053	-	842 984
Кошти клієнтів	9 162 377	7 791 199	1 546 325	680 476	172 068	506 407	19 858 852
Боргові цінні папери, емітовані групою	15 062	70 051	76 451	-	57 727	40 000	259 291
Інші залучені кошти	-	-	-	-	-	2 958	2 958
Субординований борг	10 097	26 285	105 140	-	-	369 849	511 371
Інші фінансові зобов'язання	1 072 293	12 231	31 080	49 243	22 585	5 262	1 192 694
Фінансові гарантії	47 422	168 053	36 739	2 315	310	-	254 839
Похідні фінансові інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу:							
- Вимоги за похідними інструментами	5 463 242	41 895	41 895	83 789	-	-	5 630 821
- Зобов'язання за похідними інструментами	485 728	-	-	-	-	-	485 728
- Зобов'язання за похідними інструментами	(490 477)	-	-	-	-	-	(490 477)
Усього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	16 100 535	8 482 144	1 837 630	857 533	346 743	924 476	28 549 061

Таблиця 33.4. Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення за попередній період

Найменування статті	На вимогу	Від 1	Від 3	Від 6	Від 12 міс.	Понад	Усього
	та менше						
	1 міс.	до 3 міс.	до 6 міс.	до 12 міс.	до 5 років	5 років	
Кошти банків	141 013	87 189	-	-	-	-	228 202
Кошти клієнтів	5 855 112	6 762 853	828 583	288 752	475 695	1 272 702	15 483 697
Боргові цінні папери, емітовані групою	36 720	616 476	25 125	-	10 909	25 000	714 230
Інші залучені кошти	3 683	79 946	-	28 810	-	2 439	114 878
Субординований борг	2 598	37 834	151 336	-	-	596 829	788 597
Інші фінансові зобов'язання	577 001	3 407	6 623	25 663	23 797	9 449	645 940
Фінансові гарантії	6 777	402 785	103 378	1 334	-	-	514 274
Похідні фінансові інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу:							
- Вимоги за похідними інструментами	(179 576)	-	-	-	-	-	(179 576)
- Зобов'язання за похідними інструментами	180 293	-	-	-	-	-	180 293
Усього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	6 623 621	7 990 490	1 115 045	344 559	510 401	1 906 419	18 490 535

Таблиця 33.5. Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення за звітний період

Найменування статті	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 3 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 12 міс. до 5 років	Понад 5 років	Термін	
						погашення не визначений	Усього
Активи							
Грошові кошти та їх еквіваленти	3 516 206	1 546	-	-	-	-	3 517 752
Кошти в інших банках	13 424	42 862	267 930	41 255	-	-	365 471
Кредити та заборгованість клієнтів	4 105 606	6 073 973	5 217 466	1 485 287	1 019 324	-	17 901 656
Інвестиції в цінні папери	19 226	486 359	352 414	719 249	154 429	-	1 731 677
Депозитні сертифікати НБУ	1 401 972	-	-	-	-	-	1 401 972
Інші фінансові активи	748 785	11 076	591 969	-	276 466	574 728	2 203 024
Усього фінансових активів	9 805 219	6 615 816	6 429 779	2 245 791	1 450 219	574 728	27 121 552
Зобов'язання							
Кошти банків	334 789	360 659	41 710	94 053	-	-	831 211
Кошти клієнтів	6 792 790	5 076 382	6 749 602	-	375 479	-	18 994 253
Боргові цінні папери, емітовані банком	15 062	106 067	52 902	4 200	39 999	-	218 230
Інші залучені кошти	-	-	-	-	570	-	570
Інші фінансові зобов'язання	981 197	220	7 124	164	-	166 420	1 155 125
Субординований борг	10 097	-	-	-	331 883	-	341 980
Усього фінансових зобов'язань	8 133 935	5 543 328	6 851 338	98 417	747 931	166 420	21 541 369
Чистий розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня	1 671 284	1 072 488	(421 559)	2 147 374	702 288	408 308	5 580 183
Сукупний розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня	1 671 284	2 743 772	2 322 213	4 469 587	5 171 875	5 580 183	

Таблиця 33.6. Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення за попередній період

Найменування статті	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 3 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 12 міс. до 5 років	Понад 5 років	Термін погашення не визначений		
						Усього	Усього	
Активи								
Грошові кошти та їх еквіваленти	2 403 998	182 025	-	-	-	-	-	2 586 023
Кошти в інших банках	463 166	262 800	105 735	186 340	-	-	-	1 018 041
Кредити та заборгованість клієнтів	1 890 247	6 425 349	3 827 752	2 039 903	1 706 350	8 258	-	15 897 859
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	495 107	-	8 721	68 173	91	-	-	572 092
Цінні папери в портфелі на продаж	110 857	458 436	190 243	321 420	39 532	2	-	1 120 490
Цінні папери в портфелі до погашення	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозитні сертифікати НБУ	1 512 257	84 427	4 054	-	-	-	-	1 600 738
Інші фінансові активи	148 565	384 479	1 523	104	77 233	422 278	-	1 034 182
Усього фінансових активів	7 024 197	7 797 516	4 138 028	2 615 940	1 823 205	430 538	422 278	23 829 425
Зобов'язання								
Кошти банків	429 495	87 072	-	-	-	-	-	516 567
Кошти клієнтів	6 554 450	5 915 239	1 776 259	428 834	904 201	-	-	15 578 983
Боргові цінні папери, емітовані банком	32 473	597 282	19 836	10 908	25 000	25 000	-	710 499
Інші залучені кошти	3 247	78 748	28 810	-	710	-	-	111 515
Інші фінансові зобов'язання	825 831	239	51	-	2 377	116 411	-	944 909
Субординований борг	2 598	-	-	-	476 008	-	-	478 606
Усього фінансових зобов'язань	7 848 093	6 678 580	1 824 956	439 743	1 408 297	141 411	141 411	18 341 079
Чистий розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня	(823 896)	1 118 936	2 313 072	2 176 197	414 908	289 127	-	5 488 346
Сукупний розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня	(823 896)	295 041	2 608 112	4 784 309	5 199 218	5 488 346	-	5 488 346

Примітка 34. Потенційні зобов'язання групи**Юридичні питання**

В ході своєї поточної діяльності Банківській групі час від часу доводиться виступати відповідачем за позовами, що надходять до судових органів у відношенні до Банківської групи. Виходячи з власної оцінки, а також рекомендацій внутрішніх та зовнішніх професійних консультантів, керівництво компанії Банківської групи вважає, що результати таких судових справ не приведуть до суттєвих збитків для Банківської групи, і відповідно не нарахувало резерв за такими судовими справами.

Податкове законодавство та визнання відстрочених податків

В даний час в Україні діє ряд законів і нормативних актів відносно різноманітних податків і зборів, які стягуються як державними, так і місцевими органами влади. Податки, які застосовуються, включають податок на прибуток, податок на додану вартість, нарахування на фонд заробітної плати, а також інші податки і збори. Закони, які регулюють ці податки, часто змінюються, а їх положення часто нечіткі або не розроблені. Також немає достатньої кількості судових прецедентів щодо цих проблем. Існують різні точки зору відносно тлумачення правових норм серед державних міністерств і організацій (наприклад, податкової адміністрації та її інспекцій), що викликає загальну невизначеність. Правильність складання податкових декларацій, а також інші питання дотримання законодавства, підлягають перевірці і вивченню з боку ряду контролюючих органів, які в законодавчому порядку уповноважені накладати штрафи та пені в значних обсягах. Перераховані фактори визначають наявність в Україні податкових ризиків значно більших, ніж існують в країнах з більш розвинутою податковою системою.

Керівництво вважає, що діяльність Банківської групи здійснюється в повній відповідності з діючим законодавством, що регулює його діяльність, і що Банківська група нарахувала всі відповідні податки. В тих випадках, коли існує невизначеність відносно сум податків до сплати, нарахування проводяться виходячи з оцінок керівництва компанії Банківської групи на основі аналізу інформації, що є в його розпорядженні.

Таблиця 34.1. Структура зобов'язань з кредитування

	Примітки	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Зобов'язання з кредитування, що надані		7 099 563	11 411 458
Експортні акредитиви		-	278
Гарантії видані		264 680	516 710
Резерв за зобов'язаннями, що пов'язані з кредитуванням	20	(7 717)	(2 072)
Усього зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням, за мінусом резерву		7 356 527	11 926 374

Таблиця 34.2. Зобов'язання з кредитування у розрізі валют

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Гривня	7 178 852	10 875 313
Долар США	103 934	927 452
Євро	68 961	123 154
Інші	4 779	455
Усього	7 356 257	11 926 374

Примітка 35. Похідні фінансові інструменти

Справедливу вартість сум до отримання чи до відправлення за контрактами валютного свопу, укладеними Банківською групою, на звітну дату наведено у таблиці нижче. До таблиці включено контракти з датою розрахунків після відповідної звітної дати; суми за цими контрактами показано розгорнуто – до взаємозаліку позицій (та платежів) по кожному контрагенту. Ці контракти мають короткостроковий характер.

Таблиця 35.1. Справедлива вартість похідних фінансових інструментів

Найменування статті	31 грудня 2018 р.		31 грудня 2017 р.	
	Позитивне значення справедливої вартості	Від'ємне значення справедливої вартості	Позитивне значення справедливої вартості	Від'ємне значення справедливої вартості
Валютні контракти свопи, в тому числі:				
Сума вимог (гривня)	–	462 369	–	179 576
Сума вимог (євро)	9 514		–	–
Сума вимог (долар)	13 845		–	–
Сума зобов'язань (дол. США)	–	(400 867)	–	(180 292)
Сума зобов'язань (євро)		(66 452)		
Сума зобов'язань (гривня)	(23 159)	–	–	–
Чиста справедлива вартість	200	(4 949)	–	(716)

Примітка 36. Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції на головному (або найсприятливішому) ринку на дату оцінки за поточних ринкових умов, незалежно від того, чи спостерігається така ціна безпосередньо, чи оцінена за допомогою іншої методики оцінювання. Найкращим підтвердженням справедливої вартості фінансового інструменту може слугувати його ринкова ціна.

Банківська група розраховує справедливу вартість фінансових інструментів виходячи з наявної ринкової інформації (якщо така існує) та з використанням відповідних методик оцінки. Для інтерпретації ринкової інформації з метою визначення оціночної справедливої вартості необхідні суб'єктивні судження. Попри те, що економіка України вважається ринковою, вона продовжує демонструвати певні особливості, властиві економіці, що розвивається, а економічні умови продовжують обмежувати рівень активності на фінансових ринках. Ринкові котирування можуть бути застарілими або відображати примусові операції продажу, не відповідаючи, таким чином, справедливій вартості фінансових інструментів. При визначенні справедливої вартості фінансових інструментів керівництво учасників Банківської групи використало всю наявну ринкову інформацію.

Методики оцінки і допущення

Нижче описані методики та припущення, за допомогою яких було визначено справедливу вартість активів і зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю у фінансовій звітності, а також статей, які не оцінюються за справедливою вартістю в звіті про фінансовий стан, але справедлива вартість яких розкривається.

Активи, справедлива вартість яких приблизно дорівнює їх балансовій вартості

У випадках фінансових активів і фінансових зобов'язань, які є ліквідними або мають короткий термін погашення (менше трьох місяців), допускається, що їх справедлива вартість приблизно дорівнює балансовій вартості. Дане припущення також застосовується до вкладів до запитання та депозитних рахунків без встановленого терміну погашення.

Похідні фінансові інструменти

Найбільш часто застосовуються методики оцінки, що включають моделі визначення ціни форвардів і свопів, що використовують розрахунки приведеної вартості.

Інвестиції в цінні папери

Цінні папери, вартість яких встановлюється за допомогою методики оцінки або моделі визначення ціни, представлені, головним чином, некотируемими акціями і борговими цінними паперами. Вартість цих активів визначається за допомогою моделей, які в одних випадках включають виключно дані, що спостерігаються на ринку, а в інших – дані, які як спостерігаються, так і не спостерігаються на ринку. Вхідні дані, які не спостерігаються на ринку, включають припущення щодо майбутніх фінансових показників об'єкта інвестицій, характеру його ризиків, а також економічні припущення, що стосуються галузі та географічної юрисдикції, в якій об'єкт інвестицій здійснює свою діяльність.

Фінансові активи і фінансові зобов'язання, що обліковуються за амортизованою вартістю

Справедлива вартість облігацій, що котируються, базується на котируваннях на звітну дату. Справедлива вартість інструментів, що не котируються, тобто кредитів та заборгованості клієнтів, коштів банків, коштів клієнтів, боргових цінних паперів, емітованих банком, інших залучених коштів, субординованого боргу, інших фінансових активів та зобов'язань оцінюється за допомогою дисконтування майбутніх грошових потоків з використанням ставок, існуючих на звітну дату по заборгованості з аналогічними умовами, кредитним ризиком та строком погашення.

Основні засоби – будівлі

Справедлива вартість об'єктів нерухомості була визначена за допомогою методу зіставлення з ринком. Це означає, що оцінка, здійснена оцінювачем, базується на цінах ринкових операцій, істотно скоригованих з урахуванням відмінностей в характері, місцезнаходженні або стані конкретного об'єкта нерухомості.

Ієрархія джерел справедливої вартості

Результати оцінки справедливої вартості аналізуються та розподіляються за рівнями ієрархії справедливої вартості:

- ▶ 1-й рівень – оцінка за цінами котирування на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань;
- ▶ 2-й рівень – оцінка за цінами котирування на подібні активи чи зобов'язання на активних ринках, або за цінами котирування на ідентичні/подібні активи чи зобов'язання на ринках, які не є активними;
- ▶ 3-й рівень – оцінка за методами, у яких не використовуються вхідні дані, що спостерігаються на відкритих ринках.

Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів банківська група використовує професійне судження.

В деяких випадках для оцінки справедливої вартості використовуються вхідні дані різного рівня, в такому випадку оцінка відноситься до тієї категорії в якій знаходиться найнижчий рівень вхідних даних, якщо такі дані є суттєвими.

Таблиця 36.1. Справедлива вартість та рівні ієрархії вхідних даних, що використовувалися для методів оцінки активів та зобов'язань за звітний період

Назва статті	Справедлива вартість за різними моделями оцінки			Усього справедлива вартість	Усього балансова вартість	Не визнаний дохід/ витрати
	Ринкові котирування (1-й рівень)	Модель оцінки, що використовує спостережні дані (2-й рівень)	Модель оцінки, що використовує показники, не підтверджені ринковими даними (3-й рівень)			
			Модель оцінки, що використовує показники, не підтверджені ринковими даними (3-й рівень)			
АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	637 252	2 880 500	-	3 517 752	3 517 752	-
Готівкові кошти та грошові кошти в дорозі	637 252	-	-	-	-	-
Поточні рахунки в інших банках	-	17 643	-	17 643	17 643	-
Кошти в Національному банку України	-	655 324	-	655 324	655 324	-
Короткострокові депозити	-	8 284	-	8 284	8 284	-
Кореспондентські рахунки, депозити та кредити овернайт у банках	-	2 199 249	-	2 199 249	2 199 249	-
Кошти в інших банках	-	365 471	-	365 471	365 471	-
Кредити та заборгованість клієнтів	-	-	17 682 879	17 682 879	17 901 656	(218 777)
Кредити юридичним особам	-	-	11 767 343	11 767 343	11 675 203	92 141
Іпотечні кредити фізичних осіб	-	-	2 123 906	2 123 906	1 182 089	941 817
Інші кредити фізичним особам	-	-	3 791 630	3 791 630	5 044 365	(1 252 735)
Інвестиції в цінні папери	1 504 754	-	226 923	1 731 677	1 731 677	-
Державні облигації	1 504 754	-	-	1 504 754	1 504 754	-
Облигації підприємств	-	-	124 438	124 438	124 438	-
Акції та корпоративні права	-	-	102 485	102 485	102 485	-
Депозитні сертифікати НБУ	-	1 401 972	-	1 401 972	1 401 972	-
Інші фінансові активи	-	-	2 203 024	2 203 024	2 203 024	-
Грошові кошти з обмеженим правом користування	-	-	1 166 214	1 166 214	1 166 214	-
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	-	-	655 622	655 622	655 622	-
Дебіторська заборгованість за страхові послуги	-	-	165 234	165 234	165 234	-
Надана фінансова допомога	-	-	72 227	72 227	72 227	-
Дебіторська заборгованість за факторинговими портфелям	-	-	24 899	24 899	24 899	-
Інші фінансові активи	-	-	118 829	118 829	118 829	-
Інвестиційна нерухомість	-	97 653	-	97 653	97 653	-
Основні засоби та нематеріальні активи	-	-	1 098 836	1 098 836	1 098 836	-
Інші активи	-	-	933 772	933 772	933 772	-
Усього активів	2 142 006	4 745 596	22 145 434	29 033 036	29 251 813	(218 777)
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	-	570 596	261 529	832 125	831 211	914
Кореспондентські рахунки та депозити овернайт інших банків	-	296 657	-	296 657	296 657	-
Кредити отримані	-	-	261 529	261 529	260 615	914
Депозити інших банків	-	274 059	-	274 059	274 069	-
Кошти клієнтів	-	-	19 021 684	19 021 684	18 994 253	27 431
Інші юридичні особи	-	-	6 846 266	6 846 266	6 771 534	74 733
Фізичні особи	-	-	12 175 418	12 175 418	12 222 719	(47 302)
Боргові цінні папери, емітовані групою	-	-	223 050	223 050	218 230	4 820
Облигації, випущені на внутрішньому ринку	-	-	189 274	189 274	184 454	4 820
Депозитні сертифікати	-	-	33 776	33 776	33 776	-
Інші залучені кошти	-	-	570	570	570	-
Кредити, отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	-	-	570	570	570	-
Інші фінансові зобов'язання	-	-	1 155 166	1 155 166	1 155 125	41
Інші зобов'язання	-	-	280 526	280 526	280 526	-
Субординований борг	-	-	341 980	341 980	341 980	-
Усього зобов'язань	-	570 596	21 284 505	21 855 101	21 821 895	33 206

Таблиця 36.2. Справедлива вартість та рівні ієрархії вхідних даних, що використовувалися для методів оцінки активів та зобов'язань за попередній період

Назва статті	Справедлива вартість за різними моделями оцінки			Усього справедлива вартість	Усього балансова вартість	Не визнаний дохід/ витрати
	Ринкові котирування (1-й рівень)	Модель оцінки, що використовує спостережні дані (2-й рівень)	Модель оцінки, що використовує показники, не підтвержені ринковими даними (3-й рівень)			
АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	553 382	1 819 846	-	2 373 228	2 373 228	-
Готівкові кошти та грошові кошти в дорозі	553 382	-	-	553 382	553 382	-
Поточні рахунки в інших банках	-	8 258	-	8 258	8 258	-
Кошти в Національному банку України	-	531 960	-	531 960	531 960	-
Короткострокові депозити	-	6 315	-	6 315	6 315	-
Кореспондентські рахунки, депозити та кредити овернайт у банках	-	1 273 213	-	1 273 213	1 273 213	-
Кошти в інших банках	-	915 573	-	915 573	915 573	-
Кредити та заборгованість клієнтів	-	-	15 914 028	15 914 028	15 897 158	16 870
Кредити юридичним особам	-	-	11 976 616	11 976 616	11 912 177	64 439
Кредити фізичним особам- підприємцям	-	-	82 831	82 831	72 284	10 547
Іпотечні кредити фізичних осіб	-	-	1 226 308	1 226 308	1 198 859	27 449
Кредити на поточні потреби фізичним особам	-	-	1 848 034	1 848 034	1 943 203	(95 169)
Інші кредити фізичним особам	-	-	780 239	780 239	770 635	9 604
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	503 828	-	68 264	572 092	572 092	-
Державні облигації	503 828	-	-	503 828	503 828	-
Акції та корпоративні права	-	-	68 264	68 264	68 264	-
Цінні папери у портфелі на продаж	1 120 445	-	37 136	1 157 580	1 157 580	-
Державні облигації	1 120 445	-	-	1 120 445	1 120 445	-
Акції та корпоративні права	-	-	37 136	37 136	37 136	-
Депозитні сертифікати НБУ	-	1 600 736	-	1 600 736	1 600 736	-
Інші фінансові активи	-	-	1 034 916	1 034 916	1 034 916	-
Грошові кошти з обмеженим правом користування	-	-	635 135	635 135	635 135	-
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	-	-	143 046	143 046	143 046	-
Дебіторська заборгованість за страхові послуги	-	-	129 561	129 561	129 561	-
Надана фінансова допомога	-	-	60 679	60 679	60 679	-
Дебіторська заборгованість за факторинговими портфелям	-	-	33 501	33 501	33 501	-
Інші фінансові активи	-	-	32 994	32 994	32 994	-
Інвестиційна нерухомість	-	119 660	-	119 660	119 660	-
Основні засоби та нематеріальні активи	-	-	959 650	959 650	959 650	-
Інші активи	-	-	497 200	497 200	497 200	-
Усього активів	2 177 655	4 455 815	18 511 194	25 144 663	25 127 793	16 870
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	-	146 089	370 478	516 567	516 567	-
Кореспондентські рахунки та депозити овернайт інших банків	-	144 684	-	144 684	144 684	-
Кредити отримані	-	-	370 478	370 478	370 478	-
Депозити інших банків	-	1 405	-	1 405	1 405	-
Кошти клієнтів	-	-	15 605 714	15 605 714	15 578 995	26 719
Інші юридичні особи	-	-	7 735 477	7 735 477	7 732 116	3 361
Фізичні особи	-	-	7 870 237	7 870 237	7 846 879	23 358
Боргові цінні папери, емітовані групою	-	-	690 819	690 819	685 500	5 319
Облигації, випущені на внутрішньому ринку	-	-	91 652	91 652	91 652	-
Депозитні сертифікати	-	-	599 167	599 167	593 848	5 319

Назва статті	Справедлива вартість за різними моделями оцінки			Усього справедлива вартість	Усього балансова вартість	Не визнаний дохід/ витрати
	Ринкові котирування (1-й рівень)	Модель оцінки, що використовує спостережні дані (2-й рівень)	Модель оцінки, що використовує показники, не підтвержені ринковими даними (3-й рівень)			
Інші залучені кошти	-	-	113 301	113 301	111 515	1 786
Кредити, отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	-	-	113 301	113 301	111 515	1 786
Інші фінансові зобов'язання	-	-	944 895	944 895	944 895	-
Інші зобов'язання	-	-	157 244	157 244	157 244	-
Субординований борг	-	-	478 606	478 607	478 606	-
Усього зобов'язань	-	146 089	18 361 057	18 507 147	18 473 322	33 824

Примітка 37. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Для цілей оцінки МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» встановлює такі категорії фінансових активів: 1) амортизованою собівартістю; 2) справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході; 3) справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/ збитки. Нижче в таблиці наведено вивірення класів фінансових активів з категоріями оцінки станом на 31 грудня 2018 року.

Таблиця 37.1. Фінансові активи за категоріями оцінки за звітний період

Найменування статті	Фінансові активи, які обліковуються за амортизованою собівартістю	фінансові активи за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	фінансові активи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Усього
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	3 517 752		–	3 517 752
Кошти в інших банках	365 471		–	365 471
Кредити та заборгованість клієнтів:	17 891 410	10 246	–	17 901 656
- кредити юридичним особам	11 675 203		–	11 675 203
- іпотечні кредити фізичних осіб	1 182 089		–	1 182 089
- інші кредити фізичним особам	5 044 365		–	5 044 365
Інвестиції з цінних паперів	102 134	123 359	1 506 184	1 731 677
Депозитні сертифікати НБУ	1 401 972		–	1 401 972
Інші фінансові активи:	2 203 024		–	2 203 024
- грошові кошти з обмеженим правом користування	1 166 214		–	1 166 214
дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	655 622		–	655 622
- дебіторська заборгованість за страхові послуги	165 234		–	165 234
- надана фінансова допомога	72 227		–	72 227
- інші фінансові активи	143 728		–	143 728
Усього фінансових активів	25 425 323	133 605	1 506 184	27 121 552

Таблиця 37.2. Фінансові активи за категоріями оцінки за попередній період

Найменування статті	Кредити та дебіторська заборгованість	Активи, доступні для продажу	Інвестиції, утримувані до погашення	Усього
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	2 373 228	–	–	2 373 228
Кошти в інших банках	915 573	–	–	915 573
Кредити та заборгованість клієнтів:	15 897 157	–	–	15 897 157
- кредити юридичним особам	11 858 288	–	–	11 858 288
- кредити фізичним особам-підприємцям	631 326	–	–	631 326
- іпотечні кредити фізичних осіб	1 515 699	–	–	1 515 699
- кредити на поточні потреби фізичним особам	1 660 805	–	–	1 660 805
- інші кредити фізичним особам	231 040	–	–	231 040
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	–	572 092	–	572 092
Цінні папери у портфелі на продаж	–	1 157 580	–	1 157 580
Депозитні сертифікати НБУ	–	–	1 600 736	1 600 736
Інші фінансові активи:	1 034 916	–	–	1 034 916
- грошові кошти з обмеженим правом користування	635 135	–	–	635 135
- дебіторська заборгованість за страхові послуги	129 561	–	–	129 561
- надана фінансова допомога	60 679	–	–	60 679
- інші фінансові активи	209 541	–	–	209 541
Усього фінансових активів	20 220 874	1 729 672	1 600 736	23 551 282

Примітка 38. Операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем, або якщо одна з них має можливість контролювати іншу або може мати суттєвий вплив при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі. Протягом 2018 року Банківська група проводила операції з пов'язаними особами. Умови операції з пов'язаними особами не відрізнялись від умов за аналогічними операціями з іншими контрагентами Банківської групи.

Таблиця 38.1. Залишки за операціями з пов'язаними сторонами за станом на кінець звітного періоду

Найменування статті	Материнська компанія	Найбільші учасники (акціонери) банку	Асоційовані компанії	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Кредити та заборгованість клієнтів (контрактна процентна ставка 4-23%)	-	511	-	3 930	85 288
Інвестиції в цінні папери	-	-	-	-	104 732
Фінансова допомога видана	-	-	-	-	56 142
Фінансова допомога отримана	-	-	-	-	26 011
Інші фінансові активи	-	-	-	-	822
Кошти клієнтів (контрактна процентна ставка 0-16%)	4 296	277 075	-	37 491	1 026 632
Боргові цінні папери, емітовані групою (контрактна процентна ставка 16-25%)	-	-	-	-	8 856
Інші фінансові зобов'язання	-	-	-	-	2 703
Інші зобов'язання	-	4	-	37	381 951

Таблиця 38.2. Залишки за операціями з пов'язаними сторонами за станом на кінець попереднього періоду

Найменування статті	Материнська компанія	Найбільші учасники (акціонери) банку	Асоційовані компанії	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Кредити та заборгованість клієнтів (контрактна процентна ставка 0,001-23%)	-	1 051	1	714	71 578
Резерв під заборгованість за кредитами станом на 31 грудня	-	-	-	-	-
Цінні папери в портфелі на продаж	-	-	-	-	36 559
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	-	-	-	68 195
Фінансова допомога видана	-	-	-	-	60 468
Фінансова допомога отримана	-	-	-	-	12 171
Інші фінансові активи	-	-	-	89	1 610
Кошти клієнтів (контрактна процентна ставка 0-10%)	573	5 600	-	51 205	1 603 539
Боргові цінні папери, емітовані групою (контрактна процентна ставка 16-25%)	-	-	-	2 017	304 379
Інші залучені кошти	-	-	-	-	30 596
Інші фінансові зобов'язання	-	-	-	-	719
Інші зобов'язання	-	-	-	-	17 045

Таблиця 38.3. Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за звітний період

Найменування статті	Материнська компанія	Найбільші учасники (акціонери) банку	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Процентні доходи	-	2 389	271	322
Процентні витрати	-	-	(1 835)	(226 315)
Комісійні доходи	73	188	208	282 494
Комісійні витрати	-	-	-	(282 407)
Дивіденди виплачені	-	-	-	(44 717)
Результат від операцій з іноземною валютою	-	-	-	(4 402)
Результат від переоцінки іноземної валюти	-	-	40	44 154
Відрахування до резерву під зменшення корисності кредитів та коштів в інших банках	-	-	5	(37 017)
Інші операційні доходи	-	-	171	875 445
Адміністративні та інші операційні витрати	-	-	(107 253)	(96 215)

Таблиця 38.4. Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за попередній період

Найменування статті	Материнська компанія	Найбільші учасники (акціонери) банку	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Процентні доходи	-	-	337	6 934
Процентні витрати	-	(298)	(1 727)	(79 981)
Комісійні доходи	69	107	180	10 172
Комісійні витрати	(32 971)	-	(11)	(105 258)
Доходи від страхової діяльності	-	-	-	6 716
Дивіденди виплачені	-	-	-	16 845
Результат від операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	-	-	490
Результат від операцій з іноземною валютою	-	-	-	(3 115)
Результат від переоцінки іноземної валюти	-	-	(106)	67 642
Відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках	-	-	(384)	31 901
Інші операційні доходи	-	-	130	8 137
Адміністративні та інші операційні витрати	(31 767)	-	(22 453)	(33 025)

Таблиця 38.5. Інші права та зобов'язання за операціями з пов'язаними сторонами за станом на кінець звітного періоду

Найменування статті	Материнська компанія	Асоційовані компанії	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Гарантії надані	-	30 034	-	-
Гарантії отримані	-	-	-	9 158
Інші зобов'язання	1 493	193 343	4 296	41 266

Таблиця 38.6. Виплати провідному управлінському персоналу

	31 грудня 2018 р.		31 грудня 2017 р.	
	Витрати	Нараховане зобов'язання	Витрати	Нараховане зобов'язання
Поточні виплати працівникам	86 573	3 978	83 577	3 914
Виплати під час звільнення	-	-	450	-
Інші довгострокові виплати працівникам	-	339	-	196

Примітка 39. Зміни у зобов'язаннях, що виникають у результаті фінансової діяльності

<i>У тисячах гривень</i>	Субординований борг	Інши залучені кошти	Всього
Балансова вартість на 1 січня 2017 р.	329 099	771	329 870
Залучення субординованого боргу	139 304		139 304
Нараховані відсотки	31 371	75	31 446
Погашення боргу	-		
Погашення нарахованих відсотків	(30 965)	(136)	(31 101)
Валютна переоцінка	9 797		9 797
Балансова вартість на 31 грудня 2017 р.	478 606	710	479 316
Залучення субординованого боргу	-		
Погашення боргу	(131 522)		(131 522)
Нараховані відсотки	28 462	65	28 527
Погашення нарахованих відсотків	(20 829)	(205)	(21 034)
Валютна переоцінка	(12 737)		(12 737)
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	341 980	570	342 550

Примітка 40. Події після дати балансу

Суттєвих подій, в т. ч. сприятливих або несприятливих, що відбулися між звітною датою консолідованої звітності і датою затвердження консолідованої звітності Банківської групи за 2018 рік, які потребують її коригування і можуть вплинути на економічні рішення користувачів, не відбувалося.

22 березня 2019 року розміщене повідомлення про збільшення статутного капіталу АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» на 300 млн.грн.

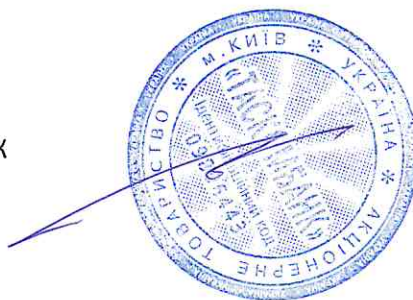
Від імені Відповідальної особи Банківської групи затверджено до випуску, підписано та надано дозвіл на публікацію.

30 травня 2019 року

Голова Правління АТ «ТАСКОМБАНК»

Комаріст А.В.

Головний бухгалтер АТ «ТАСКОМБАНК»

Кухарчук А.В.